

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 56 493 41 50**GMINA KSIĄŻKI**Zmarnowana szansa na
kolektory słoneczne

str. 2

POWIATDo Stolina pojedziemy
szybciej? Ruszył kolejny
etap przebudowy drogi
wojewódzkiej

str. 3

WĄBRZEŻNOPosłowie Platformy
Obywatelskiej w
Wąbrzeźnie

str. 4

BENMAR
PRODUKCJA SIATKI
OGRODZENIOWEJ
SŁUPKI PANELE AKCESORIA

Białkowo 39A
87-400 Golub-Dobrzyń
tel. 785 182 282
607 042 741

CZWARTEK

12 KWIETNIA 2018

ISSN: 2080-0878

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 15/2018 (469)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO****Remont z problemami**

GMINA KSIĄŻKI ▶ Ruszyły roboty drogowe przy ulicy Za Torem w Książkach. W czasie obfitych opadów deszczu można było ją pokonać tylko ciągnikiem. Już w marcu opisywaliśmy katastrofalny stan drogi

Pierwsze efekty działań gminy na ulicy Za Torem nie zadowalały mieszkańców. Pozostaje mieć nadzieję, że efekt końcowy przyniesie poprawę stanu drogi

Wtedy wójt Jerzy Dutkiewicz zapewnił nas, że prace na najgorszym, około 30-metrowym odcinku drogi zostaną przeprowadzone, gdy mróz puści i ziemia obeschnie. Ma tam zostać nawieziony gruby, a potem drobny kamień. W miejscu, gdzie będzie podnoszony poziom drogi

zostanie ułożony wąż drenarski odwadniający ten teren.

Tydzień temu otrzymaliśmy zdjęcia od jednego z mieszkańców ulicy, dokumentujące rozpoczęcie prac na jednym z odcinków drogi. Efekt, delikatnie mówiąc, nie zadowalał mieszkańców.

– To były tylko doraźne pra-

ce. Potem, aby przywrócić pierwotny profil drogi, pracowała tam równiarka z walcem wibracyjnym. W ciągu najbliższych dni przeprowadzimy naprawę na następnym odcinku drogi – zapewnił wójt.

Mieszkańcy ponownie informowali nas, że na jednym z fragmentów ulicy woda wydobywa się spod ziemi, co wskazuje na znaczący przeciek.

– Niewykluczone, że jest to spowodowane przerwaniem drenarki. W Książkach biegą stare drenarki, kładzione jeszcze za Niemców, a my nie dysponujemy dokumentacją, w której byłoby wskazane jej położenie – wyjaśnia Jerzy Dutkiewicz. – To jest problem do sprawdzenia i zrobienia.

Gmina miała też skontrolować odkryty zbiornik, prawdopodobnie z nieczystościami na jednej z posesji. Znajduje się on przy samej drodze. W czasie opadów nieczystości miały wylewać się na ulicę.

– Wszczęliśmy w tej sprawie odpowiednie procedury. O zbiorniku został powiadomiony m.in. nadzór budowlany. Właścicielka posesji musi się tym zająć – mówi wójt.

Do tematu ulicy Za Torem będziemy wracać.

Paulina Grochowalska
fot. nadesłane

Gmina Ryńsk**Oszukał przeznaczenie**

O sporym szczęściu może mówić 16-latek, który w Wałczyku, mimo działającej sygnalizacji, nie zatrzymał się przed przejazdem kolejowym i przemknął tuż przed nadjeżdżającym pociągiem.

Do zdarzenia doszło w niedzielę przed godziną 16.00 na przejeździe w Wałczyku.

– Nastoletni motorowerzysta nie zastosował się do znaku pionowego „STOP” oraz czerwonego światła nadawanego przez sygnalizator świetlny. Z dużą prędkością przejechał przez przejazd, stracił panowanie nad pojazdem, zjechał na przeciwny pas ruchu i uderzył w jadących z naprzeciwka rowerzystów – informuje sierż. sztab. Michał Głębocki z KPP Wąbrzeźno.

Chwilę później nadjechał pociąg towarowy. Sytuacja mogła zakończyć się tragicznie. W wyniku zdarzenia do szpitala została przewieziona 14-letnia rowerzystka i kierujący motorowerem

chłopak. Jak informuje Głębocki, z uwagi na fakt popełnienia szeregu wykroczeń policjanci zatrzymali nieletniemu prawo jazdy kat. AM. Za bezmyślne zachowanie motorowerzysty odpowie przed sądem rodzinnym.

Policja przypomina, iż przejazdy kolejowe to miejsca, które wymagają zachowania szczególnej ostrożności. Należy pamiętać, iż nadawane czerwone światło zabrania wjazdu za sygnalizator. Natomiast znak „STOP” zobowiązuje każdego kierującego do zatrzymania swojego pojazdu przed przejazdem, niezależnie od tego czy widać już nadjeżdżający pociąg, czy jeszcze nie.

(krzan)

fot. nadesłane

Pojazd, ze względu na pojemność silnika nazywany motorowerem, może rozwinąć sporą prędkość

Zmarnowana szansa

GMINA KSIĄŻKI ▶ Mieszkańcy gminy Książki mieli okazję skorzystać z dofinansowania na montaż kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych. Część osób, które podpisały umowy wycofała się z udziału w projekcie, przez co nie dojdzie on do skutku. Wszyscy uczestnicy otrzymają tylko częściowy zwrot poniesionych dotąd kosztów

O sytuacji poinformowała nas jedna z osób, która zadeklarowała chęć udziału w projekcie „Odnawialne źródła energii w gminie Książki”, podpisując z gminą stosowną umowę.

– Chciałam założyć kolektory słoneczne, żeby podgrzewać w ten sposób ciepłą wodę. Podpisałam umowę i wpłaciłam 500 zł (tytułem wykonania studium wykonalności, przygotowania wniosku oraz dokumentacji technicznej – przyp. red.). Teraz otrzymałam pismo z gminy, że z powodu kilkunastu rezygnacji projekt nie dojdzie do skutku i z tych 500 zł oddadzą mi tylko 135 zł. To niesprawiedliwe, bo ja nie byłam jedną z osób, które zrezygnowały. Poniosłam też inne koszty – był u mnie przed-

stawiciel firmy, która miała te korektory zakładać i jemu też musiałam wpłacić 150 zł. To zniechęca mnie do udziału w przyszłości w takim projekcie.

Nasza czytelniczka przyznaje, że nie zapoznała się z treścią umowy, którą zawarła z gminą, a faktycznie widnieje w niej zapis, że „w przypadku dokonania wpłaty udziału własnego przez właściciela i niezrealizowania projektu zostanie zwrócona kwota pomniejszona o koszt wykonania studium wykonalności, przygotowania wniosku oraz dokumentacji technicznej”.

– Mieszkańcy, którzy zadeklarowali chęć montażu kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych mieli czas na zapoznanie się z treścią umowy.

Nikt nikogo nie zmuszał do jej podpisania – mówi Jerzy Dutkiewicz, wójt gminy Książki. – 40 proc. osób, które podpisały umowy złożyły rezygnację z udziału w projekcie. Wystąpiliśmy więc do Urzędu Marszałkowskiego zapytaniem czy w takiej sytuacji zmniejszy nam parametry i wskaźniki do tego projektu. Odpisali nam, że muszą one być zachowane. A nie jest możliwa realizacja tego projektu przy udziale osób, które nie zrezygnowały.

Projekt „Odnawialne źródła energii w gminie Książki” miał być dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Paulina Grochowalska

Gmina Płużnica

Opowiedz o problemach

W poniedziałek 16 kwietnia o 15.30 w świetlicy wiejskiej w Nowej Wsi Królewskiej będzie gościł Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich.

Jak informuje wójt Marcin Skonieczka, wydarzenie będzie miało charakter otwartych konsultacji z organizacjami pozarządowymi, władzami gminy i mieszkańcami regionu, w tym również z młodzieżą.

– Rzecznik Praw Obywatelskich planuje porozmawiać o tym, jakie problemy występują w naszym regionie, ale także o rzeczach dobrych, którymi warto się podzielić z innymi mieszkańcami kraju. Adam Bodnar uważa bowiem, że o stanie

praw człowieka w Polsce nie można się dowiadywać tylko z pism przysyłanych do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich – wyjaśnia Marcin Skonieczka.

Wszyscy zainteresowani uczestnictwem w spotkaniu proszeni są o potwierdzenie swojej obecności w terminie do 13 kwietnia pod numerem telefonu 881 468 885 lub mailowo: e.wisniewska@pluznica.pl.

oprac. (krzan)

fot. Kluczek,

strona internetowa RPO

Powiat

Kierowcy na medal

Podczas cyklicznej akcji „Trzeźwy kierowca” funkcjonariusze sprawdzili trzeźwość ponad siedmiuset osób. Tym razem nie stwierdzono przypadków, aby któryś z kierowców podróżował na dwóch gazach.

– Naszym celem jest zwiększenie bezpieczeństwa poprzez wyeliminowanie z ruchu drogowego nietrzeźwych kierowców – mówi sierż. sztab. Michał Głębocki.

3 kwietnia działania policji zostały podzielone na dwa etapy. Pierwsze kontrole odbywały się od wczesnych godzin porannych, natomiast kolejne wieczorem. Policjanci sprawdzili trzeźwość 744 kierowców. Wszyscy skontrolowani byli trzeźwi. Policja zapowiada dalsze działania.

(krzan)

fot. nadesłane

NA SYGNALE

WĄBRZEŻNO Krótko cieszyli się łupem

Wąbrzescy policjanci zatrzymali trzech nieletnich, którzy z szatni przy sali gimnastycznej jednej z miejskich szkół podstawowych dokonali kradzieży telefonów komórkowych oraz odzieży. Poszkodowani uczniowie w tym czasie odbywali zajęcia wychowania fizycznego.

Funkcjonariusze zostali powiadomieni o zuchwałej kradzieży, dokonanej na terenie Wąbrzeźna.

– Łupem złodziei padły telefony komórkowe oraz odzież kilorga uczniów – informuje sierż. sztab. Michał Głębocki.

Policjanci bardzo szybko ustalili i ujęli złodziejasków, z których jeden przebywał na przepustce z zakładu poprawczego.

– Byli to trzech młodzi mężczyźni, znani wcześniej organom ścigania. Skradzione mienie zostało odzyskane, a sprawcy za popełnione przestępstwo odpowiedzą przed sądem rodzinnym.

GMINA RYŃSK Rewolwery ukryte pod podłogą

Policjanci zabezpieczyli dwa zabytkowe rewolwery, znalezione pod podłogą w jednym z domów mieszkalnych w Czystochlebiu. Do niecodziennego znaleziska doszło podczas prowadzenia prac rozbiorczych.

– Prowadzący prace mężczyzna znalazł pod podłogą dwa rewolwery. W ich bębenkach jeszcze znajdowała się amunicja – informuje oficer prasowy KPP.

Broń była mocno skorodowana, więc prawdopodobnie przeleżała w ukryciu wiele lat.

– Funkcjonariusze przesłuchali świadków i zabezpieczyli znalezisko, które zostało przekazane saperom. Obecnie ustalamy, do kogo należy broń, jaka jest jej historia i w jakich okolicznościach znalazła pod podłogą domu – wyjaśnia Michał Głębocki.

Jaką historię skrywają dwa rewolwery?

(krzan)
fot. nadesłane

Gmina Płużnica

Pożyteczna inwestycja

Władze gminy Płużnica podpisały umowę na przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej w Dąbrówce.

Wykonawcą jest firma E.B.I. GreenSky Sławomir Kalinowski z Wąbrzeźna, a inspektorem nadzoru Pracownia Projektów Inżynierii Środowiska SANEXIM z Torunia. W ramach przedsięwzięcia przebudowany zostanie kanał kanalizacji sanitarnej tłocznej o długości 230 m. Koszt inwestycji to nieco ponad 30 tys. zł.

– Jest to niewielka pod względem wartości inwestycja, jednak bardzo istotna dla lokalnej firmy. Tak się składa, że obecnie kanalizacja przebiega tuż za piekarnią w Dąbrówce. Po

jej przełożeniu w inne miejsce, zakład będzie mógł się rozbudować – wyjaśnia wójt Marcin Skonieczka.

Gmina prowadzi ponadto procedurę uchwalenia planu miejscowego, która umożliwi przedsiębiorcy uzyskanie pozwolenia na budowę.

– Te działania potwierdzają, iż zarówno zachęcamy nowe firmy do inwestowania na terenie gminy, jak i stwarzamy możliwości dalszego rozwoju funkcjonującym w naszej gminie przedsiębiorstwom – dodaje wójt.

oprac. (krzan)

Do Stolna pojedziemy szybciej?

POWIAT ▶ Ruszył kolejny etap przebudowy 29-kilometrowego odcinka drogi wojewódzkiej nr 548 ze Stolna do Wąbrzeźna. W poniedziałek zamknięty dla ruchu został odcinek od Stolna do Krusina. Jest szansa, że inwestycja zakończy się kilka miesięcy przed terminem

– Przebudowa trasy ze Stolna do Wąbrzeźna to obecnie największa inwestycja na drogach wojewódzkich, którą finansujemy w oparciu o nasz Regionalny Program Operacyjny na lata 2014–2020. Szczególny nacisk kładziemy na poprawę bezpieczeństwa. W ramach inwestycji powstaną między innymi nowy ciąg pieszo-rowerowy, runda, zatoki i lepiej

oświetlone przejścia dla pieszych – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Trasa między Stolnem i Wąbrzeźnem ma kluczowe znaczenie dla połączenia północnej części regionu – Świecia, Chełmna, Wąbrzeźna i Brodnicy – z autostradą A1 (z węzłem w Lisewie). Gruntowna przebudowa 29-kilometrowego odcinka drogi

kosztuje 85 milionów złotych. Realizuje ją konsorcjum, którego liderem jest firma Trakcja PRKil SA.

– W poniedziałek zamknięty dla ruchu został ośmiokilometrowy odcinek od Stolna do Krusina – tłumaczy Michał Sitarek z ZDW. – Przebudowa tego fragmentu trasy oznacza duże zmiany w organizacji ruchu. Dla kierowców wprowadzony zostanie objazd. Od Krusina kierowcy pojadą drogą powiatową przez Linowiec do Wabcza, a następnie drogą krajową nr 55 do Stolna. Tą trasą pojadą też autobusy. Z przebudowywanego odcinka będą mogli korzystać wyłącznie mieszkańcy dojeżdżający do swoich posesji oraz pól. Poza tym wykonawca dopuścił ruch busów szkolnych. Zamknięcie całego odcinka trasy stworzy szansę na szybszy termin zakończenia robót.

Cały czas nieprzejezdny jest też czterokilometrowy odcinek od Wąbrzeźna do miejscowości

Trzcianek. Prace na tym fragmencie zakończą się w najbliższych tygodniach. Drogowcy wykonali tam nową podbudowę, przebudowali ułożenie podziemne i poszerzyli pas drogowy pod ścieżkę rowerową. Aktualnie finalizowane jest porozumienie między wykonawcą prac a Zarządem Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy dotyczące skrócenia terminu realizacji inwestycji.

– Wykonawca zaproponował inny sposób prac przy podbudowie i jednocześnie zobowiązał się do wydłużenia terminu gwarancji do 10 lat – dodaje Sitarek. – Przy takim rozwiązaniu zadeklarował finisz głównych prac budowlanych do końca 2018 roku (wcześniej planowano zakończenie wszystkich prac do połowy 2019 roku). Pozwoliłoby to na odbiór robót na początku przyszłego roku.

W ramach przebudowy odcinka drogi wojewódzkiej nr 548 jezdnia zostanie wzmocniona

i otrzyma szerokość 7 metrów. Wzdłuż niej powstanie pobocze. Trasa ominie miejscowość Kamlarki od strony północnej, pozwoli to uniknąć wyburzeń, zniknie także niebezpieczny łuk pomiędzy Cepnem i Kamlarkami – droga zostanie tam poprowadzona nowym śladem. Na całej trasie funkcjonować ma 7 skrzyżowań z ruchem okrężnym. W Cepnie wyznaczone zostanie miejsce do prowadzenia kontroli drogowych. W Lisewie, za węzłem autostradowym w kierunku Wąbrzeźna, wyznaczone zostanie miejsce do prowadzenia kontroli drogowych i ważenia pojazdów. W Stolnie pojawi się drogowa stacja meteorologiczna z kamerami. Dzięki współpracy z samorządami lokalnymi przy całej trasie powstaną też ciągi pieszo-rowerowe. Łącznie gminy, przez które przebiega droga nr 548 dofinansują zadanie kwotą 4,3 mln zł.

oprac. (ToB)
fot. archiwum

Powiat

Powiat mamy bezpieczny

Podczas ostatniej sesji rady miejskiej Wąbrzeźna przedstawiciele służb przedstawili informacje nt. stanu bezpieczeństwa i zagrożeń na terenie miasta oraz powiatu w roku 2017. Wnioski są optymistyczne. Mimo nieznacznego wzrostu przestępstw o charakterze kryminalnym, wzrosła również ich wykrywalność. Nie odnotowano także najcięższych zbrodni.

Prokurator rejonowy Janusz Biewald przedstawił analizę stanu zagrożenia przestępczością w mieście oraz gminach Dębowa Łąka, Książki, Płużnica i Ryńsk.

– W ubiegłym roku w prokuraturze zarejestrowano 758 spraw, z których w 305 przypadkach rozpoczęliśmy postępowanie przygotowawcze, 35 spraw było prowadzonych w formie śledztw, a 270 w formie dochodzeń. W 374 przypadkach zapadły decyzje o odmowie wszczęcia postępowania – mówił prokurator Biewald.

Na 416 stwierdzonych przestępstw, wykryto 344. Ogólny wskaźnik wykrywalności był zbli-

żony do roku 2016 i wyniósł nieco ponad 80 proc. Jakiego rodzaju przestępstw dominują na naszym terenie?

– Jeśli chodzi o przestępstwa o charakterze kryminalnym, to najczęściej było kradzieży mienia oraz kradzieży z włamaniami. Na zbliżonym poziomie do lat ubiegłych utrzymuje się przestępczość narkotykowa. W kategorii uszkodzeń ciała tylko jedno przestępstwo (tj. o 5 mniej niż w roku 2016), a w kategorii bójek i pobic również tylko jedno przestępstwo – mówił Janusz Biewald. – Natomiast w kategorii rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbój-

nicze odnotowano 6 przestępstw, ale tu wykrywalność wyniosła 100 proc. – dodał.

W 2017 roku nie odnotowano ponadto przestępstw zagarnięć typu aferowego, przestępstw związanych z prostytutką czy handlem ludźmi.

Dużym problemem jest natomiast przestępczość przeciwko rodzinie, w tym znęcanie się nad najbliższymi i niepłacenie alimentów. Szczególnie, iż większość zdarzeń odbywa się w zaciśku domowym, a ofiary tych przestępstw nie zawsze zgłaszają je do odpowiednich organów.

– Ważnym elementem w zapobieganiu i ściganiu tego rodzaju przestępstw jest podniesienie świadomości prawnej ofiar oraz realizacja powiatowych i gminnych programów ochrony osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie. W zwalczaniu tego rodzaju przestępczości pomagają też nowe instytucje prawne, tj. możliwość orzekania przez sądy (niezależnie od tytułu prawnego własności) zobowiązania skazanego

do opuszczenia wspólnego mieszkania oraz powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym – wyjaśniał prokurator rejonowy.

Nieznacznie spadła liczba przestępstw drogowych w kategorii kierowanie pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości. W 2017 odnotowano ich 61 (rok wcześniej 63). Odnotowano ponadto 12 wypadków drogowych, w tym dwa śmiertelne.

Informację Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie przedstawił zastępca komendanta powiatowego kom. Krzysztof Lenartowski.

– W roku 2017 przeprowadzono 833 postępowania, to o 9 więcej niż rok wcześniej. W ich wyniku wszczęto 369 postępowań przygotowawczych, 464 czynności sprawdzających, ustalono 228 podejrzanych. Uzyskałmy wykrywalność ogólną na poziomie 80,29 proc. – wyliczał komendant Lenartowski.

Komisarz nawiązał również do przestępczości nieletnich.

– W roku 2017 na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Wąbrzeźnie 8 nieletnich popełniło 13 przestępstw. W stosunku do roku 2016 jest to spadek w liczbie sprawców o 8, ale wzrost w liczbie czynów o 1, gdyż w roku ubiegłym 16 nieletnich popełniło 12 czynów – mówił Lenartowski.

Na terenie całego powiatu stwierdzono łącznie 416 prze-

stępstw, z których 334 zostały wykryte. W Wąbrzeźnie z 210 stwierdzonych przestępstw policjanci wykryli 172 (wskaźnik wykrywalności 81,90 proc.), w gminie Dębowa Łąka z 30 stwierdzonych przestępstw wykryto 25 (wskaźnik wykrywalności 83,33 proc.), w gminie Książki z 22 stwierdzonych przestępstw wykryto 15 (wskaźnik wykrywalności 68,18 proc.), w gminie Płużnica, z 47 stwierdzonych czynów wykryto 32 (wskaźnik wykrywalności 68,09 proc.), w gminie Ryńsk z 72 stwierdzonych czynów wykryto 60 (wskaźnik wykrywalności 83,33 proc.).

Jak poinformował komisarz Lenartowski, w toku realizacji codziennych zadań służbowych policjanci zatrzymali na gorącym uczynku przestępstwa lub w bezpośrednim pościgu łącznie 102 sprawców, 342 osoby doprowadzili do Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych KMP w Grudziądzu lub KPP w Brodnicy, Zakładów Karnych, Izby Wyrzecznień, miejsc zamieszkania. W tym do Izby Wyrzecznień trafiło 196 osób. Poza tym pięciu nieletnich będących pod działaniem alkoholu zostało doprowadzonych do miejsc zamieszkania, a dziewięciu uciekinierów z ośrodków wychowawczych i poprawczych trafiło z powrotem do placówek.

W kolejnym wydaniu przedstawimy dane straży miejskiej.

Tekst i fot. (krzan)

Z posłami rozmawiali o samorządności

WĄBRZEŻNO ▶ W ubiegłym tygodniu 82 parlamentarzystów Platformy Obywatelskiej odwiedziło województwo kujawsko-pomorskie. 5 kwietnia czworo z nich zawitało do Wąbrzeźna. Podobne spotkania odbyły się tego samego dnia m.in. w Golubiu-Dobrzyniu, Rypinie, Brodnicy czy Lipnie

Do Wąbrzeźna przyjechali parlamentarzyści: (od lewej) Paweł Papke, Katarzyna Mrzygłocka, Andrzej Halicki i Marek Krząkała

Spotkania z posłami PO zorganizowano we wszystkich powiatach naszego województwa. Była to druga odsłona cyklu Obywatelskie Kujawsko-Pomorskie. Wąbrzeźnianie mieli możliwość bezpośredniej rozmowy z Andrzejem Halickim, wiceprzewodniczącym Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej; Katarzyną Mrzygłocką, członkinią m.in. Komisji Etyki Poselskiej, przewodniczącą Podkomisji stałej ds. osób niepełnosprawnych; Pawłem Papke,

członkiem Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki oraz Markiem Krząkałą, członkiem Komisji ds. Unii Europejskiej.

Jak tłumaczą politycy, Platforma Obywatelska, realizując strategię pracy u podstaw, chce poprzez spotkania z mieszkańcami i lokalnymi politykami konsolidować opozycję, a także wskazywać i piętnować nadużycia Prawa i Sprawiedliwości. Jakże tematy poruszano podczas spotkania w Wąbrzeźnie? Uwagę skupiono przede wszystkim na

zbliżających się wyborach samorządowych. Posłowie opozycyjnej partii wskazywali na niebezpieczeństwo upartyjnienia tychże.

– Wybory samorządowe są bardzo ważne, dlatego muszą być obywatelskie, a nie upartyjnione. Reforma samorządowa, wprowadzona ponad ćwierć wieku temu, udała się i nie można jej zaprzepaścić – mówił poseł Andrzej Halicki.

Uczestnicy spotkania mówili m.in. o problemach przedsiębiorców starających się o dofinansowanie ze środków unijnych (skomplikowane, niejasne procedury i formularze), nierozwiązanych kłopotach służby zdrowia (brak doświadczonych lekarzy) czy ograniczonych ofertach pracy dla młodych ludzi (i związanej z tym emigracji).

Na szerszą relację ze spotkania zapraszamy w kolejnym wydaniu CWA.

Tekst i fot. (krzan)

Gmina Płużnica

Będą nowe miejsca spotkań

26 marca przedstawiciele samorządu i firm podpisali umowy na realizację projektu pn. „Utworzenie nowych miejsc spotkań na terenie Gminy Płużnica przez rozbudowę placów zabaw i siłowni zewnętrznych”.

W ramach inwestycji zaplanowano wyposażenie (lub doposażenie) w urządzenia placów zabaw i siłowni zewnętrznych,

zgodnie z zebraniem wcześniej zapotrzebowaniem, zgłaszanym przez sołectwa.

Wykonawcą został Zakład

Usług Ślusarsko-Spawalnictw i Transportowych Mirosław Szok. Usługi Inspektora Nadzoru inwestorskiego świadczyć będzie Firma Produkcyjno-Usługowo-Handlowa Wiesław Makowski.

Inwestycja jest współfinansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”, objętego Programem Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

(krzan) fot. UC

Gmina Płużnica

Szukają talentów scenicznych

Masz talent? Wyróżniasz się szczególnymi umiejętnościami: śpiew, taniec, umiejętności gawędziarskie, gra aktorska, umiejętności akrobatyczne, gra na dowolnym instrumencie, recytacja, zdolności manualne itp.? Przygotuj prezentację i zgłoś się do udziału w I Płużnickim Dniu Talentów. Zgłoszenia będą przyjmowane do 21 maja br., zaś przegląd odbędzie się 16 czerwca.

Jak informują organizatorzy, przygotowana prezentacja sceniczna nie powinna być dłuższa niż 5 minut (w przypadku wystąpień indywidualnych oraz grup do trzech osób). Dopuszczalne są prezentacje dłuższe, jednak nieprzekraczające 10 minut, w przypadku występu grup prezentujących małe formy teatralne.

Aby wziąć udział w przeglądzie, należy wypełnić formularz zgłoszeniowy, który jest dostępny do pobrania na stronach internetowych

urzędu gminy i szkoły podstawowej: pluznica.pl lub szkoła.pluznica.info, lub w wersji papierowej w sekretariacie szkoły i w urzędzie gminy (budynek GOPS). Organizatorzy nie zapewniają opieki osobom uczestniczącym w przeglądzie. Każdemu uczestnikowi przeglądu może towarzyszyć grupa dopingująca, rodzina, znajomi. Organizatorem jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Płużnicy wraz z Gminą Płużnica.

(krzan)

Wąbrzeźno

Warto wybrać szczypiorniaka

W ubiegłym tygodniu gościem wąbrzeskiej „dwójki” był zawodowy piłkarz ręczny Bartosz Wojdak. Pocho- dzący z Wąbrzeźna 24-latek jest obecnie zawodnikiem Energii MKS-u Kalisz. Osiągający duże sukcesy prawy rozgrywający zachęcał uczniów SP 2 do uprawianej przez siebie dyscypliny sportu.

Jak podkreślają wuefiści z SP 2, Bartosz Wojdak w miesiącach wakacyjnych reprezentuje Polskę w plażowej odmianie piłki ręcznej w drużynie BHT Auto Forum Petra Płock, z którą czterokrotnie zostawał mistrzem kraju i wygrywał Puchar Polski. Obecnie do końca sezonu 2017/18 jest zawodnikiem beniaminka PGNiG Superligi, MKS-u Kalisz. Do wielkopolskiej drużyny przeniósł się z Orlen Wisły II Płock.

– Pan Bartosz spotkał się

z uczniami naszej szkoły. Podzielił się z nimi doświadczeniami sportowymi, opowiedział o blaskach i cieniach życia zawodowego sportowca. Odpowiedział także na mnóstwo pytań zadawanych przez dzieci – mówią nauczyciele.

Być może życiowa pasja Bartosza Wojdaka udzieli się najmłodszemu pokoleniu wąbrzeźnian? Może jeszcze ktoś zechce uczynić grę w piłkę ręczną sensem swego życia?

(krzan), fot. nadesłane

Recytatorski talent rozkwita

WĄBRZEŃNO ▶ „Niektórym się wydaje, że czubkiem można zostać, ot tak, ni z gruchy, ni z pietruchy. Że na przykład najspokojniej w świecie spacerujesz sobie z rodziną, aż tu nagle doskakujesz do drzewa i zaczynasz je kopać, albo inaczej, zwyczajnie szykujesz się do spania”. Zacytowane słowa to fragmenty „Dziennika panicznego” francuskiego pisarza polskiego pochodzenia Rolanda Topora, dzięki którym siedemnastoletnia Aleksandra Olszewska przeszła eliminacje rejonowe 63. ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego i przygotowuje się do eliminacji wojewódzkich

Aleksandra mieszka w Wąbrzeźnie i na co dzień uczęszcza do Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Działowskiego, do I klasy o profilu humanistycznym. Nastolatka przyznaje, że to teatr i literatura są jej ogromną pasją.

– Od zerówki brałam udział w konkursach recytatorskich organizowanych w Wąbrzeźnie – wyznaje Ola. – Jednak pierwszą poważniejszą konkurencją w moim życiu był Konkurs Kreacji Aktorskiej w toruńskim teatrze „Baj Pomorski”. To on zrodził we mnie miłość do teatru. Pewnego dnia zauważyłam w liceum plakat promujący eliminacje 63. ogólnopolskiego konkursu re-

cytatorskiego. Słyszałam trochę o tym konkursie i postanowiłam wziąć w nim udział.

Aleksandra, żeby być w miejscu, w którym znajduje się obecnie, musiała najpierw przejść eliminacje miejskie i powiatowe, które miały miejsce w lutym w Wąbrzeskim Domu Kultury, a następnie w Grudziądzu. Rejonowy etap konkursu odbył się natomiast 16 marca w Wojewódzkim Ośrodku Animacji Kultury w Toruniu. Obecnie utalentowana wąbrzeźnianka przygotowuje się do finału wojewódzkiego, który będzie miał miejsce również w toruńskiej placówce w dniach 12-13 kwietnia. Od samego początku

Aleksandra Olszewska startowała w kategorii „Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej i dorośli”.

Uczestnicy recytatorskich konkurencji mogli zaprezentować wybrany przez siebie utwór o dowolnej tematyce. Aleksandra postanowiła odegrać fragmenty „Dziennika Panicznego” Rolanda Topora, opowiadającego o tylko z pozoru wyglądającym normalnie mężczyźnie, który jest ucieleśnieniem pechowców, nieszczęśników i nieudaczników całego świata i pisze pamiętnik.

– Zdecydowałam, że przedstawię część twórczości Topora, dlatego, że kiedy pierwszy raz przeczytałam „Dziennik paniczny”, po prostu go poczułam

i wiedziałam, że będzie dobrze mi się z nim współpracować – mówi Ola. – Nie ze wszystkimi tekstami tak mam, czasem, choć jakiś utwór mi się podoba, to i tak, choćbym nie wiem jak się starała, nie powiem go dobrze. „Dziennik paniczny” od razu przypadł mi do gustu.

Wybór nastolatki okazał się być strzałem w dziesiątkę. Nic dziwnego, skoro Aleksandra jest czytelnikiem znającym się na literaturze, a sięganie po poezję traktuje jako element relaksu. Najchętniej czyta teksty współczesne i wiersze Leśmiana. Przez ostatnich kilka miesięcy to przygotowania do finału konkursu recytatorskiego kradną Oli każ-

dą wolną chwilę.

– W szkole, ze względu na eliminacje, uczę się poprawnej dykcji pod okiem mojej polonistki Katarzyny Zywert – tłumaczy Aleksandra. – Jednak również po zajęciach, w domu, przygotowuję się do konkursów, pracuję chociażby nad mimiką i aktorskimi gestami.

Aleksandra Olszewska zapewnia, że jej teatralna przygoda po etapie wojewódzkim nie zakończy się, zwłaszcza, że współtworzy licealne koło teatralne, które organizuje szkolne apele i pracuje nad sztukami dla dzieci.

Aleksandra Górska
fot. nadesłane

Region

Optymistyczne statystyki

Coraz lepiej dbamy o zdrowie, coraz częściej przyjmujemy zdrowy styl życia i żyjemy coraz dłużej – wynika z danych przygotowanych przez Urząd Statystyczny w Bydgoszczy.

Badanie zostało przygotowane z okazji Światowego Dnia Zdrowia, który obchodziliśmy 7 kwietnia. Urząd podaje, że dwie trzecie z nas spożywa codziennie owoce, połowa warzywa. Pijemy coraz więcej soków warzywnych i owocowych (wzrost spożycia o 15 proc. w stosunku do roku 2016) oraz wody mineralnej i źródlanej (wzrost o 6 proc.). Jednocześnie ograniczamy to, co uznajemy za mniej zdrowe – przede wszystkim ziemniaki (spadek spożycia o 12 proc. wobec roku 2016), pieczywo (spadek o 10 proc.), cukier

(spadek o 4 proc.).

Uwzględniamy wskazania medyków dotyczące ruchu. 60 tysięcy mieszkańców regionu uprawia sport w którymś z funkcjonujących w kujawsko-pomorskim klubów. Wskaźnik aktywności sportowej, mierzony liczbą ćwiczących w klubach na 1000 mieszkańców, wynosi 28, a jego dynamika w ostatnich latach stawia nas na drugim miejscu w kraju.

– Warto dodać, że mamy dobre warunki do aktywności fizycznej – przypomina Beata Krzemińska, rzecznik prasowy

Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. – Niemal 1000 kilometrów wynosi łączna długość wszystkich naszych ścieżek rowerowych. Średnio na każde 10 tysięcy kilometrów powierzchni regionu przypada ponad 500 kilometrów takich traktów, co daje nam trzecie miejsce wśród 16 polskich województw. W regionie znajduje się ponad 1000 obiektów sportowych: boiska i stadiony piłkarskie (26 proc. obiektów), boiska do koszykówki, piłki ręcznej i siatkówki (15 proc.), korty tenisowe (9 proc.), hale sportowe i sale gimnastycz-

ne (10 proc.), pływalnie (2 proc.), a także pola golfowe, aquaparki, skateparki, siłownie zewnętrzne i bieżnie (200 obiektów).

Coraz częściej też korzystamy ze wsparcia dietetyków i trenerów. Rynek pracy dla tego typu specjalistów rośnie – w 2016 roku nowe zatrudnienie znalazło 122 tych pierwszych i 55

tych drugich.

Blisko 70 proc. mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego ocenia swój stan zdrowia jako dobry lub bardzo dobry. Średnia długość życia wynosi

81 lat dla kobiet i 74 lata dla mężczyzn.

oprac. (ToB)
fot. ilustracyjne

Magiczne momenty zatrzymane w kadrze

WĄBRZEŹNO 9 kwietnia w Wąbrzeskim Domu Kultury została otwarta wystawa fotograficzna Andrzeja Nowaka pt. „Magiczny moment TERAZ”. Ekspozycję można oglądać do końca kwietnia w godzinach pracy placówki

Wystawa została podzielona na sześć działów, z których dwa zajmują szczególne miejsce w kolekcji autora. Kolejnictwo oraz Księżyc są mu szczególnie bliskie. Pozostałe to: Natura, Ludzie, Architektura oraz Elementy. Choć jak podkreśla autor fotografii, każdy temat jest dla niego wyzwaniem. Prezentowane na wystawie zdjęcia to przekrój dorobku autora z jedenastu lat fascynacji fotografią.

– Wybrane zdjęcia pochodzą z lat 2007-2018. Myślę, że to najlepsze zdjęcia z całego mojego zbioru, który kompletuję od kiedy tylko po raz pierwszy wziętem do ręki aparat cyfrowy. I nie rozstawałem się z nim przez cały czas – mówi Andrzej Nowak. – Kiedy jeździłem do szkoły, zawsze gdzieś tam w plecaku miałem aparat. Nawet, jeśli nie był potrzebny.

Swoje prace przechowuje zarówno w wersji cyfrowej, jak też tradycyjnej.

– Staram się wywoływać częściej fotografii. Cyfrowa technologia nie jest niestety w stu procentach trwała. Straciłem już jakieś pakiety danych, więc zdjęcia wywołane pozwalają na utrwalenie najciekawszych kadrów. Zdjęcia w wersji papierowej są jednak czymś ważnym – zaznacza.

Jak podkreśla Andrzej Nowak, tematem fotografii może być wszystko, dlatego interesuje go każdy motyw.

– Co tylko dostrzeże oko, może być warte sfotografowania. Ale bardzo lubię robić zdjęcia dotyczące szeroko pojętego kolejnictwa, a także zdjęcia księżycy. Nie jest to łatwa tematyka, wymaga cierpliwości, ale warto – ocenia.

Przygotowując wystawę Andrzej Nowak na nowo odkrył wiele wykonanych przez siebie zdjęć.

– Nawet się nie spodziewałem, że niektóre fotografie po kilku latach nadal będą wywoływać u mnie tak silne emocje. Trudno mi wskazać, które z nich uważam za najlepsze, najciekawsze. Wszystkie są dla mnie ważne.

Pan Andrzej jest człowiekiem o wielu pasjach. Poza fotografią zajmuje się muzyką, interesuje go technologia komputerowa.

– Myślę, że to przede wszystkim zasługa moich rodziców, którym chciałbym serdecznie podziękować za to, że umożliwiali mi realizację moich zainteresowań. To oni zauważali, że zaczynałem się czymś zajmować i starali się, abym mógł spełniać swoje fascynacje – wyjaśnia.

Kolejna dziedzina sztuki, którą zajmuje się Andrzej Nowak, to muzyka.

– Grałem w różnych składach, obecnie występuję z siostrą Anią i z koleżanką Joną. Nasz zespół to NowiMy. Tworzymy muzykę o charakterze sakralnym, występujemy w kościołach. Ostatnio podczas uroczystości bierzmowania. Po zakończeniu spotkaliśmy się z wieloma pozytywnymi komentarzami, więc myślę, że nie jest źle. Mam nadzieję, że to się nie rozpadnie i będziemy kontynuować naszą muzyczną przygodę – dopowiada.

Grupa NowiMy ma swój kanał na youtube, na którym zamieszczonych jest kilka nagrań. Warto poznać także tę stronę twórczości Andrzeja Nowaka. Pana Andrzeja często można spotkać w Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach,

gdzie jako wolontariusz udziela się przy organizacji wielu imprez, np. prowadzi licytację podczas Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, utrwała na zdjęciach przebieg gminnych uroczystości itp.

Jak wyjaśniał Andrzej Nowak, tytuł wystawy w przewrotny sposób pokazuje, że jedynym momentem, który możemy określić stwierdzeniem „wydarzyło się teraz”, jest ten utrwalaony na zdjęciach.

– Żadna inna z dziedzin sztuki nie jest w stanie w identyczny sposób zatrzymać czasu z tak dokładnym odwzorowaniem detali wydarzenia. W dobie fotografii cyfrowej, gdy zdecydowana większość ludzi żyjących na świecie posiada przy sobie aparat, chociażby w swoim smartfonie, powstaje bardzo dużo zdjęć. To dzięki nim możemy wracać do tych wszystkich magicznych momentów, które nas w życiu spotkały. Możemy wracać my, a gdy nas zabraknie, zostaną po nas zdjęcia. Będą do nich wracać nasi potomkowie, tak jak my teraz wracamy do zdjęć naszych dziadków i babć. Fotografii, które często leżą gdzieś zakurzone w głębi szaf naszych domów.

Wśród gości obecnych na otwarciu wystawy byli przyjaciele, znajomi i bliscy autora. Był również wójt gminy Książki Jerzy Dutkiewicz, który składając panu Andrzejowi gratulacje podkreślił, iż mieszkańcy gminy także chętnie zobaczyliby efekty jego fotograficznej pasji. Niewykluczone więc, że kolejna odsłona „Magicznego momentu TERAZ” pojawi się w Gminnym Ośrodku Kultury w Książkach.

Tekst i fot. (krzan)

Więcej zdjęć na naszej stronie:
GOLUB-CGD.PL

Wąbrzeźno

WDK zaprasza

W najbliższych tygodniach mieszkańcy Wąbrzeźna będą mogli wybrać się na kolejne spotkanie z tańcem oraz pobawić się przy utworach Elvise Presleya.

Wiosenne spotkanie taneczne

17 kwietnia o godz. 17.00 po raz kolejny odbędą się wąbrzeskie fajfy. W muzyczną podróż w rytm polskich i światowych przebojów uczestników zabierze Paweł Małs.

– Na spotkaniu nie zabraknie wiosennych akcentów muzycznych. Tym razem z płyt winylowych po-

łyną takie przeboje jak m.in. „Kiedy wiosna”, „Wiosna, ach to ty” czy „Kiedy znów zakwitną białe bzy”. Dobrą zabawę w rytmach z dawnych lat uzupełnią konkursy muzyczne – zachęca Dorota Otremba. Wstęp wolny.

Elvis na bis

25 maja o godz. 19.00 na scenie WDK wystąpi Mirosław Deredas

w programie pt. „Elvis na bis”. Bilety do nabycia w kasie WDK od poniedziałku do piątku w godz. 12.00-16.00 w cenie 20 zł/os., grupowe 15 zł/os. (grupa od 15 osób).

– Elvis Presley jest jedną z największych ikon popkultury, jego utwory znają zarówno starsi, jak i młodszy. Polski Elvis występuje na estradach całego kraju. Jego koncerty to niesamowite show przyjmowane przez publiczność z wielkim entuzjazmem. Swoim występem potrafi nie tylko rozbawić widownię, ale również wprowadzić ją w klimat dawnych lat – zachęcają organizatorzy.

Koncert będzie okazją do przypomnienia sobie takich przebojów

króla rock and rolla, jak „Love Me Tender” czy „Can’t Help Falling In Love”. Spotkanie z artystą może być ciekawym i nietuzinkowym

upominkiem dla mamy z okazji jej święta.

oprac. (krzan)
fot. WDK

WDK

Spotkanie z lokalną historią

WĄBRZEŻNO 5 kwietnia w Wąbrzeskim Domu Kultury odbył się wykład połączony z otwarciem wystawy pt. „Cymelia regionalne”. Prelekcję poprowadziła Aleksandra Kurek, dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Wąbrzeźnie

Cymelia to najstarsze, uniikatowe obiekty biblioteczne, które posiadają własną historię, często zawierające autograf lub odręczne notatki autora. Mogą stanowić również pamiątkowe przedmioty osobiste pisarza. Zaprezentowane na wystawie w WDK wąbrzeskie regionalia zostały podzielone tematycznie na: publikacje, maszynopisy, rękopisy, prace magisterskie, dyplomowe, konkursowe, dokumenty z życia społecznego, wycinki prasowe, regionalne zbiory, kartoteki i bieżąca bibliografia.

– Największą ilość zbiorów regionalnych zawdzięczamy Witalisowi Szlachcickowskiemu, regionaliście, kronikarzowi i patronowi naszej biblioteki – wyjaśnia Aleksandra Kurek. – Aż 70 proc. naszych zasobów to jego maszynopisy – dodaje.

Najstarsze dzieło, które znajduje się w wąbrzeskiej bibliotece to „Historia powiatu wąbrzeskiego i jego miejscowości”, wydana w 1902 r. w języku niemieckim, autorstwa Benno Heyma.

– W księgozborze posia-

damy ponadto pierwszą monografię miasta w języku polskim, której reprint został wznowiony w ubiegłym roku. Jest to „Zarys historii miasta Wąbrzeźna”, napisany przez Józefa Stańciewskiego. Oprócz publikacji posiadamy również akta z magistratu, listy,

albumy, dokumenty z życia społecznego dawne, a także współczesne. Ponadto kroniki i zdjęcia przekazane przez osoby mieszkające w Wąbrzeźnie i nie tylko – wylicza szefowa biblioteki.

Po wykładzie uczestnicy spotkania mogli odbyć podróż

w czasie, oglądając historyczne pamiątki, a także powspominać dawne dzieje miasta.

– Często z rodzicami chodziliśmy do wspomnianej podczas prelekcji Kawiarni Mleczarskiej, na zsiadłe mleko i pieczone ziemniaczki – mówi Gabrie-

la Bączkowska. – Teraz wiele w naszym mieście się zmieniło, nazwy ulic, domy zmieniły swój dawny wygląd. Wykład był wspólnym powrotem do mojego dzieciństwa – ocenia.

oprac. (krzan)
fot. nadesłane

Wystawa przyciągnęła spore grono zainteresowanych historią Wąbrzeźna

Aleksandra Kurek przybliżyła zebranych skarby miejskiej i powiatowej biblioteki

Wąbrzeźno

Uczą pomocy

Piątek 23 marca w Przedszkolu Miejskim „Bajka” upłynął pod hasłem „Dzień Wolontariusza – Lubię pomagać”.

Nauczycielki w grupach przeprowadziły pogadanki i zabawy tematyczne oraz obejrzały z dziećmi wystawę prac plastycznych i plakatów wykonanych podczas konkursów dla grup młodszych i starszych, związanych z pomaganiem innym.

Punktem kulminacyjnym był „Bieg Bajkowy” dookoła budynku przedszkola, do którego, po rozgrzewce i ustaleniu zasad „fair play”, dzieci ochoczo przystąpiły. Forma pokonania trasy na dystansie 150 m była dowolna, od biegu, poprzez trucht do spaceru. W nagrodę każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy medal. Po biegu dzieci udały się na pyszny obiad z niespodzianką w postaci ulubionej przez nie pizzy.

Po posiłku wszyscy spotkali się w sali gimnastycznej, gdzie wicedyrektor dokonała podsumowania działań związanych

z wolontariatem. Na stole czekał ogromny tort z postaciami z ulubionych bajek, który tak zaskoczył dzieci, że okrzykom i brawom nie było końca.

– Dzień ten był zwieńczeniem wszystkich podejmowanych w przedszkolu działań, związanych z wolontariatem, w które nasze dzieci i rodzice zawsze chętnie się włączali, udowadniając, że lubią pomagać innym – tłumaczy koordynatorka Jolanta Chrzanowska. – Podczas biegu za symboliczną „złotówkę” lub wolne datki, zebraliśmy kwotę 469 zł od rodziców dzieci i pracowników przedszkola, która zostanie przeznaczona na cel charytatywny.

Imprezę zorganizowały i prowadziły koordynatorki: Bożena Bereza i Jolanta Chrzanowska.

oprac. (ToB)
fot. nadesłane

Pobiegli za ideę

WĄBRZEŹNO ▶ Po raz piętnasty wąbrzeźnianie dali wyraz poparcia dla idei niesienia pomocy drugiemu człowiekowi, uczestnicząc w biegu samarytańskim

W sobotę pogoda dopisała więc na linii startu zjawiała się ponad setka mieszkańców w różnym wieku. Uczestnicy podzieleni na grupy – dzieci młodsze, starsze i dorośli – mieli do pokonania około kilometrowy odcinek od ul. Żeglarskiej do plaży miejskiej. Można było biec, truchtać albo iść wolnym krokiem z kijkami lub bez. Na mecie czekały na biegaczy różne atrakcje m.in. tor z przeszkodami, poczęstunek i zawody w przeciąganiu liny. Zainteresowani mogli obejrzeć pokaz udzielania pierwszej pomocy.

– To jest impreza rodzinna i sportowa. Wszelkie formy

aktywności, wyciągania ludzi z domu i spędzania czasu na świeżym powietrzu są jak najbardziej w porządku – mówi Tomasz Zygnarowski ze Stowarzyszenia „Miasto Aktywni”, które wraz ze Stowarzyszeniem „Inicjatywa” i WSR Werewolves wsparło głównego organizatora imprezy parafię pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Wąbrzeźnie.

Każdy uczestnik, który dotarł na metę otrzymał pamiątkowy dyplom. Więcej zdjęć z tego wydarzenia można obejrzeć na naszej stronie internetowej.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

W imprezie od lat uczestniczą przedstawicielki wąbrzeskiego Klubu Aktywnych Kobiet

Biegaczy przywitał proboszcz parafii pw. św. Apostołów Szymona i Judy Tadeusza w Wąbrzeźnie ks. Jan Kalinowski

Na mecie przygotowano dla uczestników różne konkurencje

Trasa biegu wiodła wzdłuż Jeziora Zamkowego

Bieg wieńczył tor przeszkód

Chętni mogli obejrzeć pokaz udzielania pierwszej pomocy

Uczestnicy wystartowali w grupach

DOBRZE TO WIEDZIEĆ

Kary za zaniedbanie władzy rodzicielskiej?

Senatorowie przygotowali projekt nowelizacji ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy, która ma prowadzić do priorytetowego orzekania opieki naprzemiennej nad dziećmi. Ponadto w przypadku, gdy w następstwie niewykonania orzeczenia o władzy rodzicielskiej dziecko targnie się na własne życie, rodzic będzie podlegał karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat. Jest to inicjatywa Komisji Praw Człowieka i Praworządności, w związku z petycją „Stop alienacji rodzicielskiej”.

Urząd marszałkowski wydłużył termin

Do piątku 13 kwietnia można składać wnioski o przyznanie Nagród Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wyróżnienia zostaną przyznane w trzynastu kategoriach: gospodarka; fundusze unijne, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich; innowacyjne metody stosowane w zakresie rozwoju i promocji miast i obszarów wiejskich; nauka, badania naukowe i postęp techniczny; edukacja; kultura; ochrona zdrowia; sport; ochrona środowiska naturalnego; działalność społeczna i zaangażowanie na rzecz drugiego człowieka; budowa społeczeństwa obywatelskiego oraz promocja województwa. Wnioskodawcami mogą być osoby prawne, fizyczne, organizacje i instytucje gospodarcze i samorządy lokalne. Wnioski o przyznanie Nagrody Marszałka (dostępne na stronie www.kujawsko-pomorskie.pl) należy złożyć osobiście w punkcie podawczym Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu lub przesyłać na adres: Sekretarz Kapituły Nagród Marszałka, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń.

KRUS przypomina

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przypomina, że do 31 maja rolnik lub domownik prowadzący jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą zobowiązany jest złożyć w macierzystej jednostce organizacyjnej KRUS zaświadczenie albo oświadczenie, że nie została przekroczona roczna kwota graniczna podatku dochodowego od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej za rok ubiegły. Kwota podatku należnego za 2017 r. wynosi 3,3 tys. zł.

Niższe bezrobocie

Według Eurostatu, w lutym br. stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 4,4 proc. To wynik, który utrzymuje nasz kraj w europejskiej czołówce, na szóstym miejscu. Średnie bezrobocie w UE to 7,1 proc. Najmniej bezrobotnych jest w Czechach (2,4 proc.) oraz na Malcie i w Niemczech (po 3,5 proc.). Po drugiej stronie barykady są: Hiszpania (16,1 proc.) i Grecja (20,8 proc.).

Pamiętaj o złożeniu PIT-u

Do 30 kwietnia można składać zeznanie podatkowe za 2017 rok. Resort finansów przygotował kampanię informacyjną Szybki PIT. Do końca miesiąca w urzędach skarbowych będą działać specjalne stanowiska komputerowe dla osób wysyłających elektronicznie PIT. Ponadto 12, 19 i 26 kwietnia w resorcie finansów odbędą się dyżury telefoniczne, w czasie których eksperci odpowiedzą na pytania podatników dotyczące rozliczenia rocznego, a 26 i 27 kwietnia wszystkie urzędy skarbowe w Polsce będą pracować dłużej.

Nowości w ubezpieczeniach wypadkowych

1 kwietnia weszły w życie zmiany przepisów określających obowiązujące wysokości stóp procentowych składki na ubezpieczenie wypadkowe.

— Tym samym płatnicy składek, którzy samodzielnie ustalają wysokość stopy procentowej tej składki, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych, powinni przed przekazaniem dokumentów rozliczeniowych za kwiecień 2018 r. zweryfikować wysokość stopy procentowej składki, ustalonej dla grupy działalności, do której należą z uwagi na swój rodzaj przeważającej działalności wg PKD — informuje ZUS.

W przypadku płatników zgłaszających do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych oraz płatników, którzy nie podlegają wpisowi do rejestru REGON, wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe od 1 kwietnia 2018 r. wynosi 1,67 proc.

Prokuratury regionalne zbadają skargę nadzwyczajną?

Resort sprawiedliwości przygotował projekt rozporządzenia zmieniającego regulamin wewnętrzny urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury. W myśl tych zapisów, to prokuratury regionalne mają badać przesłanki do skierowania do Sądu Najwyższego skargi nadzwyczajnej. Następnie prokurator regionalny powinien niezwłocznie przesłać do Prokuratury Krajowej akta sprawy i projekt skargi nadzwyczajnej.

Przypomnijmy, że skarga nadzwyczajna to środek zaskarżenia przysługujący od spraw zakończonych prawomocnym wyrokiem przed sądami powszechnymi lub wojskowym. Można ją wnosić, kiedy orzeczenie narusza zasady lub wolności i prawa człowieka i obywatela określone w Konstytucji, w sposób rażąco narusza prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, kiedy zachodzi oczywista sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, kiedy orzeczenie nie może być uchylone lub zmienione w trybie innych nadzwyczajnych środków zaskarżenia.

Bezsensowne wypalanie

BEZPIECZEŃSTWO ▶ Co roku wiosną zdarzają się pożary nieużytków. I tym razem strażacy mają już pełne ręce roboty

6 kwietnia minister spraw wewnętrznych zainaugurował w Bydgoszczy akcję „Stop pożarom traw”. Niestety, w ostatnich dniach odnotowano 12 tysięcy małych i większych pożarów. Zginęły dwie osoby.

Od pokoleń pokutuje przekonanie, że wypalona ziemia szybciej się odradza. Nic bardziej mylnego. Wypalenie powoduje sterylizację gleby, giną

żyjące w niej pożyteczne organizmy. Ten proceder generuje też straty finansowe. Każdy wyjazd strażaków to marnowane publiczne złotówki.

Zwykły Kowalski za przyłapanie na wypalaniu traw może zapłacić grzywnę do 5 tys. zł. Jeśli przyjdzie mu odpowiadać za spowodowanie niebezpieczeństwa powszechnego pożaru, grozi za to do 8 lat pozbawie-

nia wolności. Rolnik traci sporo. W skrajnych przypadkach możliwe jest odebranie dopłat bezpośrednich.

W praktyce złapanie sprawcy podpalenia jest bardzo trudne, a zasądzone kary oscylują w okolicach 1 tys. zł. To wszystko sprawia, że proceder wciąż jest popularny.

(pw)

fot. Wikipedia/ilustracyjne

Szkodniki

Kruszynek na pomoc

Omacnica prosowianka to szkodnik kukurydzy, który trudno zwalczyć. Ekologicznym sposobem jest zastosowanie małej błonkówki, zwanej kruszynkiem.

Omacnica wkrótce po pojawieniu się na świecie wgrzyza się w łodygi kukurydzy. Stosowanie pestycydów jest trudne,

ponieważ roślina jest już wysoka i można zniszczyć ją, jeśli nie zastosuje się opryskiwacza szkodliwego.

Naturalnym szkodnikiem omacnicy jest kruszynek – mała błonkówka. Składa on jaja w jajach motyli, w tym omacnicy. W ten sposób szkodnik nawet nie zdoła wykluć się z jaja. Na rynku dostępne są specjalne zawieszki, które umieszcza się na liściach kukurydzy. Na hektar potrzebnych jest 25 szt. Inną formą aplikacji kruszynka są kapsułki. Wystarczy porozrzucić je w równych odległościach po polu.

Dla największych gospodarstw powyższe formy są mało praktyczne i zbyt pracochłonne. Kruszynek rozrzuca się nad polami przy pomocy dronów. Średnio podczas jednego przelotu da się zabezpieczyć ok. 6 hektarów upraw.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

KRUS

Turnusy dla dzieci

W okresie wakacji Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Zdrowotnego organizuje turnusy rehabilitacyjne dla dzieci. Jak można z nich skorzystać?

Na turnusy mogą udać się dzieci urodzone między 2003 a 2011 rokiem. Przynajmniej jedno z rodziców musi być ubezpieczone w KRUS.

Pierwszym krokiem jest wy-

pełnienie wniosku dostępnego w każdym biurze powiatowym KRUS. To, czy dziecko pojedzie na turnus, zależy od pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez lekarza inspektora oddziału regional-

nego. Pierwszeństwo w skierowaniu na turnusy rehabilitacyjne mają dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

Turnus trwa 21 dni i odbywa się w centrach rehabilitacji KRUS. Dzieci mają zapewnione wyżywienie, opiekę medyczną i program rehabilitacyjny. Do Szklarskiej Poręby kierowani są milusińscy z chorobami układu oddechowego, a z problemami z układem ruchu – do Horyńca Zdroju.

(pw)

Finanse

Olej po staremu

Wbrew postulatom, nie będzie zwiększenia stawki zwrotu podatku akcyzowego od oleju napędowego dla rolników.

Samorząd rolniczy zwrócił się do rządu z postulatem zwiększenia stawki zwrotu. Motywował to wzrostem cen w rolnictwie i, co za tym idzie, wyższymi kosztami produkcji. Politycy wskazują, że najbliższa możliwość powiększenia zwrotu nadarzy się dopiero w przyszłorocznym budżecie. W planie wydatków i dochodów na ten rok nic już się nie zmienia.

Do końca kwietnia potrwa wypłata pierwszej tury zwrotów. Kolejna szansa na uzyskanie zwrotu planowana jest na drugą połowę roku. Będzie dotyczyła paliwa zakupionego między 1 lutego a 31 lipca. Pamiętajmy więc o zbieraniu faktur, które są jedynym dowodem zakupu paliwa.

Tegoroczna stawka zwrotu podatku wynosi 86 zł za hektar.

(pw)

Zaproszenie

A może sery?

Dla tych, którzy myślą o przetwarzaniu mleka np. na sery, 24 i 25 kwietnia w Minikowie odbędzie się wstęp do projektu „Wspieranie procesu tworzenia partnerstwa na rzecz innowacji w serowarstwie”.

Każdego dnia przeprowadzone będą praktyczne warsztaty dla grupy 15 osób. Udział w nich jest bezpłatny. Szczególnie poszukiwani są hodowcy bydła mlecznego, ale także przedstawiciele lokalnych producentów rolnych. Głównym celem podejmowanych działań projektowych ma być ułatwienie współpracy podmiotów rynkowych poprzez stworzenie warunków do poszukiwania i nawiązywania partnerstw oraz wymiana doświadczeń i praktyk w zakresie produkcji serów farmerskich.

Kolejny etap to wizyta w gospodarstwie produkującym sery.

Zapisy przyjmowane są telefonicznie pod numerem 723 692 545 lub mailowo: beata.chelminiak@kpodr.pl

W Polsce istnieje Stowarzyszenie Serowarów Farmerskich i Zarodowych. Jego członkowie aktywnie szkolą się, wymieniają się wiedzą i wprowadzają na rynek lokalne odmiany sera.

(pw)

fot. pixabay/ilustracyjne

Uprawa

Stołówka polowa

Ze skrzydlatym problemem zmagają się rolnicy z północy naszego województwa. Ich pola obsiadły tysiące ptaków wędrujących do swoich letnich kwater.

Ptaki dały się we znaki szczególnie w okolicach miejscowości Nowe na północ od Grudziądza. Obsiadały pola, a najbardziej smakował im rzepak. Linia zniszczeń pokrywa się z przebiegiem Wisły. Rolnikom pozostało odstraszenie ptaków. Mogą to robić za zgodą Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Niestety, metoda jest nieskuteczna.

Sezonowe przeloty ptaków są nieuniknione, to prawo natury. Od kilku lat samorząd rolniczy apeluje do Ministerstwa Środowiska, by przyznawano odszkodowania za straty spowodowane przez ptactwo objęte ochroną. W praktyce rolnik często nie jest w stanie ustalić, jaki ptak dokonał szkody, ponieważ zwierzęta są w ciągłym ruchu.

(pw)

Czy stopy poniosą?

URODA ▶ Pielęgnacja stóp nie jest skomplikowana, a dzięki regularnym zabiegom możemy zapobiec przykrym dolegliwościom i zapewnić zdrowie oraz estetyczny wygląd

Nasze stopy zasługują na uwagę przez cały rok. Zazwyczaj przypominamy sobie o ich pielęgnacji, kiedy zbliżają się ciepłe dni i nadchodzi pora zmiany obuwia na lekkie.

Najprostsze zabiegi pielęgnacyjne to mycie stóp oraz wymaczanie. Oba doskonale chronią przed potencjalnymi obrzękami oraz dają ulgę obciążonym nogom. Namaczanie w ciepłej wodzie powinno trwać około dwudziestu minut. By zmiękczyć skórę, warto dodać płatki mydlane albo igliwie sosnowe, oliwę z oliwek, sól iwonicką lub nawet zwykłą sól kuchenną. By odświeżyć stopy, wlewamy kilka kropel olejku eterycznego miętowego lub z drzewa herbacianego. Ten ostatni, jako naturalny antyseptyk i środek dezynfekujący, działa na bakterie, wirusy i grzyby. Ograniczeniu potliwości sprzyja kąpiel z naparem z tymianku, szalwii i pokrzywy. Kończąc takie zabiegi należy pamiętać, by delikatnie i dokładnie osuszyć skórę ręcznikiem, nie uszkadzając miejsc między palcami, bo każde ich naruszenie lub skaleczenie sprzyja rozwojowi zakażeń bakteryjnych, grzybiczych lub mieszanych. Jeśli na tym etapie zdecydujemy się zakończyć pielęgnację, dobrze jest wmasować w stopy nawilżający krem.

Jeżeli dysponujemy większą ilością czasu, zmiękczona skóra po namoczeniu idealnie nadaje się do tego, by wykonać peeling. Skutecznie wygładza on szorstkości poprzez usuwanie zrogowaceń i martwego naskórka. Ścieranie warstwy rogowej naskórka powinniśmy wykonywać raz lub dwa razy w tygodniu, ponieważ zbyt częste zabiegi tego typu po-

budzają naskórek do szybszego odrastania.

Złuszczaj, nawilżaj

W warunkach domowych wykonąć można dwa rodzaje peelingu – pierwszy to mechaniczne złuszczenie twardego naskórka tarką, drugi to rozpuszczenie go poprzez zastosowanie odpowiednich substancji chemicznych. W produktach pielęgnacyjnych do stóp zamieszcza się na przykład kwas hialuronowy, który zmiękcza stwardniały naskórek, alfa-hydroksykwas (kwasy owocowe AHA) zmniejszające grubość warstwy rogowej, kwas salicylowy działający keratolitycznie (usuwa martwy naskórek), kwas mlekowy o działaniu nawilżającym i zmiękczącym skórę, roztwór wodorotlenku potasu o natychmiastowym działaniu zmiękczącym i rozpuszczającym twarde naskórki. Do peelingu mechanicznego posłuży nam naturalny, rozdrobniony pumeks, cukier i proszek bambusowy, ręczny lub elektryczny pilnik do stóp. Zabieg złuszczania powinien zakończyć się delikatnym masażem z zastosowaniem produktów nawilżających, natłuszczających oraz odświeżających stopy. Te ostatnie powinny być używane codziennie, systematyczna pielęgnacja zapobiega powstawaniu zgrubień, zrogowaceń, pozwala utrzymać odpowiednie nawilżenie, elastyczność i pobudza regenerację bariery naskórkowej.

W skład preparatów do pielęgnacji stóp wchodzi: witamina A i E, mocznik, gliceryna, hialuronian sodu, alantoina, pantenol, wyciąg z aloesu, olejek z awokado, lanolina. Efekt odświeżenia nadają natomiast: mentol, olejek miętowy, ekstrakt z pomarańczy,

olejek lawendowy, eukaliptusowy czy rozmarynowy.

Warto wiedzieć, że świeży pot jest bezwonny, a nieprzyjemna woń pojawia się dopiero pod wpływem działania bakterii rozkładających jego składniki. Problem przykrego zapachu wynikający z nadmiernej potliwości stóp można ograniczyć – a nawet całkowicie wyeliminować – stosując produkty, które zawierają w swoim składzie substancje hamujące rozkład bakterii i dające ochronę antybakteryjną, takie jak triclosan, siarczan glinu, chlorek glinu, tlenek cynku, klotrimazol, urotropinę, cząsteczki srebra, dimektikon, kwas borny. Przydatne są również spraye, antyperspiranty, pudry i zasyпки do stóp oraz butów. Trzeba jednak pamiętać, że przy potliwości stóp spowodowanej czynnikami emocjonalnymi lub fizjologicznymi, kosmetyki te mogą nie przynieść w pełni oczekiwanych efektów i niezbędna okaże się pomoc specjalisty oraz rozpoczęcie odpowiedniego leczenia.

Odciski i inne problemy

Odciski, nazywane także nagniotkami, są rodzajem zgrubień na skórze stóp. Pojawiają się najczęściej w wyniku przewlekłego ucisku i powodują przykry ból. Odcisk buduje jądro, które wrasta głęboko w skórę. By go usunąć, trzeba go cierpliwie rozpuszczać, stosując przeznaczone do tego specjalne plastry, maści lub płyny z kwasem salicylowym i kwasem mlekowym. Potem wrażliwe miejsce po nagniotku warto osłonić żelową podkładką, by ochronić skórę przed uciskiem.

Trzeba umieć odróżnić odcisk od pęcherza. Nasza skóra nie znosi dłuższego tarcia i reaguje wtedy podrażnieniami. Do powstania pęcherza dochodzi w momencie przedostania się płynu z naczyń krwionośnych pomiędzy skórę właściwą a naskórek. Wygodnym i bezpiecznym sposobem eliminacji problemu są hydrokoloidowe plastry. Działają jak druga skóra, zapewniają szybkie gojenie rany przez wchłonięcie płynu wypełniającego pęcherz, łagodzą ból i chronią przed dalszymi otarciami. Można je pozostawić na skórze na 24 godziny. Dostępne są w różnych kształtach i wielkościach. Pęcherze, które pękły, należy w miarę możliwości często dezynfekować. Pomoc lekarska potrzebna jest jedynie w przypadku zakażenia, objawiającego się ropną, żółtą wydzieliną.

Innym problemem nękającym nasze stopy są wrastające

paznokcie. Jeśli nie zaradzimy w odpowiednim momencie, nie tylko doprowadzimy do długotrwałej bolesności, ale również do przerwania powłok skórnych, krwawienia, stanu zapalnego, obrzęku, a w ostateczności do infekcji i wysięku ropnego. Dlatego powinniśmy pamiętać o profilaktyce i z odpowiednią częstotliwością obcinać paznokcie możliwie najbardziej poziomo, zrezygnować ze źle dopasowanego obuwia, unikać mechanicznych urazów oraz chronić stopy przed grzybicą. Wrastającego paznokcia nie można wycinać, a domowe sposoby przeznaczone są dla osób, u których nie widać oznak infekcji. Pomocne w łagodzeniu objawów są około 20-minutowe kąpiele z solą lub z płatkami mydlanymi, wsuwanie sterylnej waty pod płytkę paznokciową, codzienna dezynfekcja palców u stóp, częsta zmiana skarpetek (na wyłącznie bawełniane), by uniknąć zakażenia. Warto również wykorzystać dostępne w aptekach płyny i żele do paznokci, które posiadają właściwości zmiękczone płytkę paznokciową, ułatwiają obcinanie, pomagają zapobiegać jej wrastaniu. Powinno się je nakładać 1-2 razy dziennie na naskórek i brzożki paznokcia do czasu ustąpienia dolegliwości.

Stopa cukrzycowa

Ze szczególną ostrożnością trzeba pielęgnować stopy u osób z cukrzycą, ponieważ choroba ta niesie za sobą wiele powikłań, a jednym z nich jest zespół stopy cukrzycowej. Każdy chory powinien codziennie starannie oglądać skórę swoich stóp. Nie wolno dopuszczać do jej przesuszenia lub zranienia. Nie należy również zbyt długo moczyć stóp w wodzie, może to spowodować zmacerowanie skóry i utratę jej właściwości ochronnych. Bardzo ważna jest podstawowa higiena i czynność osuszania stóp, zwłaszcza między palcami. Z wyjątkową uwagą należy obcinać paznokcie – niezbyt krótko i prosto. Trzeba nosić wygodne i odpowiednio dopasowane buty. Nie wolno dopuszczać do powstawania pęcherzy i odcisków, gdyż zakazane jest stosowanie jakichkolwiek preparatów do usuwania nagniotków. Przeciwwskazane jest chodzenie boso, bo sprzyja urazom, skaleczeniom, zakażeniom grzybiczym czy bakteryjnym. Dla ochrony i kosmetyki stóp pożądane jest stosowanie tylko i wyłącznie produktów przebadanych dermatologicznie i posiadających atesty, informacje o nich znajdziemy na opakowaniu lub ulotce danego preparatu.

CZY WIESZ, ŻE...?

Nasza stopa zbudowana jest z 26 kości, 33 stawów i 112 więzadeł. Każdego dnia stopy wydzielają ćwierć litra wilgoci, przenoszą około 2520 ton obciążenia u osoby ważącej 70 kilogramów. Stopy średnio wykonują od 8 do 10 tysięcy kroków dziennie, przechodząc łącznie 8 kilometrów.

Nauka przez zabawę

EDUKACJA ➤ W dniach 12-13 kwietnia w Szkole Podstawowej w Wielkiej Łące (powiat golubsko-dobrzyński) pojawi się Naukobus. Wszyscy chętni będą mogli bezpłatnie oglądać wystawy przygotowane przez Centrum Nauki Kopernik

– Jak by to było, gdyby dzieci samodzielnie eksperymentując, mogły dostrzec inną, emocjonującą twarz nauki? Gdyby to nie były zwykłe lekcje biologii, chemii, fizyki czy informatyki, ale pełne niespodzianek samodzielne odkrywanie praw i zasad, które rządzą światem? Taką właśnie możliwość daje „Naukobus”, projekt Centrum Nauki Kopernik. To zo stacji badawczych, które przyjeżdżają do szkoły wraz z edukatorami, dają szansę na dobrą zabawę i poszerzenie wiedzy – tłumaczy Aleksandra Rządewska, specjalistka ds. komunikacji z Centrum Nauki Kopernik.

Do udziału w takiej przygodzie zaprasza w tym roku warszawskie

Centrum Nauki Kopernik. Weźmie w niej udział ponad 160 tys. dzieci, rodziców i nauczycieli ze 160 małych miejscowości w całej Polsce. 12 i 13 kwietnia Naukobus pojawi się w Szkole Podstawowej w Wielkiej Łące. W placówce zostaną rozstawione stacje badawcze, a uczniowie oraz wszyscy goście, w towarzystwie edukatorów, będą mogli z nich korzystać przez sześć godzin dziennie.

– Samodzielne eksperymentowanie pozwala obudzić ciekawość i uczyć się bez wysiłku znanego z lekcji – siadając na wirującym krześle, można doświadczyć, jak w praktyce działa teoria zachowania momentu pędu – dodaje Rządewska. – Można też m.in.

przetestować uwięzioną piłkę, wirujące krzesło, kulę plazmową, półkule magdeburskie i trójwymiarowy model anatomiczny ludzkiego ciała. Dla uczniów przygotowany został także „Poradnik młodego naukowca” – propozycja doświadczeń, które mogą tam znaleźć i samodzielnie przeprowadzić w domu, pozwalając dłużej cieszyć się kontaktem z nauką w mniej poważnej formie.

Wyjazdy Naukobusa są możliwe dzięki programowi „Nauka dla Ciebie”, realizowanemu wspólnie przez Centrum Nauki Kopernik i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

(ToB)

fol. nadesłane

Lipno

Będzie powitanie lata

21 czerwca przy PUK Arenie mieszkańcy oficjalnie przywitają lato, biorąc udział w imprezie pod hasłem „Koncert na łące”.

Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie „Zielona Lipa”.

– Sam festiwal Lipa to już ciut za mało na tak prężnie działające i kreatywne stowarzyszenie – przyznają organizatorzy. – Zatem skoro organizujemy imprezę na zakończenie wakacji, dlaczego miałyby nie być czegoś na ich rozpoczęcie? Od pomysłu do realizacji u nas jest zazwyczaj bardzo krótka droga, dlatego za-

częliśmy działać i mimo że na organizację mieliśmy bardzo mało czasu, zaledwie dwa miesiące... udało się! Długo myśleliśmy nad tym, gdzie umiejscowić wydarzenie, ale byliśmy pewni jednego: wydarzenie musi być na łonie natury, w towarzystwie pięknej zielonej łąki i naszej rzeki! Dlaczego? Impreza ma charakter cykliczny i jej główną ideą jest stała data – 21 czerwca, pierwszy dzień lata, czyli połączenie pradawnej nocy

świętojańskiej ze współczesną potrzebą integracji na świeżym powietrzu.

Impreza rozpocznie się o 18.00. W programie zaplanowano m.in. konkurs na najpiękniejszy wianek, warsztaty pieczenia podkłomyków, zabawy i konkursy. Gwiazdą wieczoru będzie zespół Same Suki. Grupa wykonuje muzykę folk. Formacja pojawi się na scenie około 21.00.

(ToB)

Co? Gdzie? Kiedy?

➤ Lipno

➤ Miejskie Centrum Kulturalne w Lipnie zaprasza na Lipnowski Festiwal Nauki, który odbędzie się 11 maja w kinie Nawojka. Niecodzienne pokazy doświadczeń chemicznych przeprowadzą pracownicy naukowcy Centrum Chemii w Małej Skali, działającego przy UMK w Toruniu. Bilety indywidualne na to wydarzenie, w cenie 5 zł, są do nabycia w sekretariacie MCK. Szczegółowe informacje oraz zapisy grupowe w sekretariacie MCK przy ul. Piłsudskiego 22 lub pod nr. tel. 54 287 24 40. Liczba miejsc ograniczona.

➤ Golub-Dobrzyń

➤ Do 6 maja w Ośrodku Chopinowskim w Szafarni jest dostępna ekspozycja prac Henryka Hereca, poświęcona Chopinowi i jego muzyce. Na wszystkich obrazach obecny jest motyw klawiatury, a na wielu pojawia się zarys fortepianu. Henryk Herec urodził się w Warszawie w 1928 roku. Studiował w Grafiki Szkole Malmö w pracowni prof. Bertil Lundberg, „Deko” Szkole w pracowni prof. A. Grundsod oraz na Wydziale Historii Sztuki Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie. Przez rok był stypendystą Svenska Institutet w Sztokholmie.

➤ Wąbrzeźno

➤ W piątek 13 kwietnia w Wąbrzeskim Domu Kultury Paweł Becker wygłosi prelekcję pt. „Historia budowy wąbrzeskiej fary”. Z kolei kustosz wąbrzeskiego Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej ks. dr Jan Kalinowski przedstawi informację o podjętych w ostatnich latach na terenie parafii pracach remontowo-konserwacyjnych. Ich zobrazowaniem będą fotografie odzwierciedlające zakres prac, który udało się zrealizować. Autorami prezentowanych na wystawie fotografii są: ks. Jan Kalinowski, ks. Paweł Dąbrowski oraz Wiesław Duma.

➤ WDK informuje, że zaplanowany na sobotę 14 kwietnia VI Wojewódzki Festiwal Piosenki Harcerskiej o „Wąbrzeską lilijkę” został odwołany z uwagi na zbyt małą liczbę uczestników.

➤ We wtorek 17 kwietnia o 17.00 dom kultury zaprasza na wąbrzeskie fajfy. Po raz kolejny w muzyczną podróż po polskich i światowych przebojach zabierze gości Paweł Maks. Na spotkaniu nie zabraknie wiosennych akcentów muzycznych. Tym razem z płyt winylowych popłyną takie przeboje jak: „Kiedy wiosna”, „Wiosna ach to ty” czy „Kiedy znów zakwitną białe bzy”. Wstęp wolny.

➤ 21 kwietnia o 19.00 w WDK będzie można zobaczyć najlepsze skecze Kabaretu z Konopi. Grupa zdobyła kilkanaście nagród publiczności oraz jest laureatem kilkudziesięciu festiwali kabaretowych, takich jak: KOKS, PKS, Dowcipakery, Mulatka, Fermenty, PAKA, Kopytko, Festiwal Dobrego Humoru, Zostań Gwiazdą Kabaretu, Japko itp. Kabaret koncertuje po całej Polsce oraz za granicą. Obecny skład tworzą: Krzysztof Kubalski, Norbert Orłowicz oraz Radosław Kielich. Bilety do nabycia w kasie WDK od pon. do pt. w godz. 12.00-16.00 w cenie 35 zł/osoba, ceny biletów grupowych (grupa od 15 osób) 30 zł/osoba. Więcej informacji pod nr. tel. 56 688 17 27, wew. 27.

➤ 25 kwietnia w Wąbrzeskim Domu Kultury zostanie zorganizowany Wojewódzki Festiwal Osób Niepełnosprawnych „Wąbrzeski Mikrofon”. Każdy uczestnik wykona jedną piosenkę w języku polskim. Organizator zapewnia nagłośnienie, aparaturę do odtwarzania podkładu muzycznego (CD) oraz poczęstunek. Zgłoszenia są przyjmowane do piątku 13 kwietnia. Szczegółowy regulamin można znaleźć na stronie: www.wdkwabrzezno.pl.

➤ Rypin

➤ 12 kwietnia o godz. 14.00 w Sali Wystaw i Promocji MPBP w Rypinie przy ul. Warszawskiej 20 odbędzie się kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki. Dotyczyć będzie książki Katarzyny Leżeńskiej „Studnia życzeń”. Wstęp wolny.

➤ Z kolei we wtorek 17 kwietnia księżnica zaprasza na Klub Filmowy oraz projekcję filmu „Moon” z 2009 r. w reżyserii Duncana Jonesa (syna Davida Bowiego). Pozycja obowiązkowa dla fanów science fiction z treścią i drugim dnem. Laureat tegorocznego Oscara, Sam Rockwell, w roli samotnego astronauty na Srebrnym Globie, który musi stawić czoła nie tylko własnym słabościom, ale także przerażającym faktom, które odkrywa. W książkowej scenarii stawia pytania filozoficzne o to, kim jest człowiek i co go definiuje. Ile warte jest ludzkie życie? Wstęp wolny.

➤ 19 kwietnia o 16.00 w bibliotece będzie można podyskutować o książce „Dygot” Jakuba Małeckiego, w ramach Młodzieżowego Dyskusyjnego Klubu Książki. Wstęp bezpłatny.

➤ Rypiński Dom Kultury ogłosił II edycję Festiwalu Filmów Amatorskich „Stopklatka”. Prace można nadsyłać do 27 sierpnia. Konkurs adresowany jest przede wszystkim do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, studentów oraz pozostałych miłośników amatorskiego filmowania. Tematyka jest dowolna, ale czas projekcji filmu nie może przekroczyć 30 minut (w uzasadnionych przypadkach organizator może wyrazić zgodę na dłuższy obraz). Zgłoszenia, wraz z płytą, należy nadsyłać do 27 sierpnia na adres: Rypiński Dom Kultury, ul. Warszawska 8, 87-500 Rypin. Można zgłosić maksymalnie dwie produkcje. Organizatorzy przewidzieli pulę nagród finansowych i rzeczowych.

oprac. (ToB)

12.04.2018-18.04.2018

program

SZKLANA PUŁAPKA 5

A GOOD DAY TO DIE HARD

Poniedziałek 16 kwietnia

Polsat 20:05

TVP 1

20:35 Ojciec Mateusz

06:25 Elif odc. 222 - serial
07:20 Komisarjat odc. 59 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Komisarz Alex odc. 136 - serial
10:10 Klan odc. 3293
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 18 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:30 Agropogoda Pogoda
12:45 Amur. Amazonka Azji
odc. 2 - serial
13:45 Elif odc. 223 - serial
14:45 Korona królów odc. 61 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 27 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3294
18:30 Korona królów odc. 62 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Ojciec Mateusz odc. 245 - serial
21:30 Sprawa dla reportera Cykl
- reportaży
22:20 Magazyn śledczy Anity Gargas
22:55 Magazyn kryminalny 997 odc. 7
23:50 Ocaleni odc. 3
00:50 Wojskopolskie.pl odc. 5

TVP 2

20:10 Barwy Szczęścia

05:55 Na dobre i na złe
odc. 703 - serial
06:50 Podróże z historią odc. 7
07:20 Na sygnale odc. 33 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie
- ekstra odc. 28
11:25 Rodzinka.pl odc. 60 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1842 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 113 - serial
13:55 Mosty Ameryki. Historia Rudolfa
Modrzejewskiego odc. 2 - serial
14:55 Na dobre i na złe
odc. 703 - serial
16:00 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:10 Meandry uczuć odc. 88 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 61 - serial
19:05 Na sygnale odc. 34 - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1842 - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1843 - serial
20:45 The Good Doctor odc. 18 - serial
21:40 Zawód: Amerykanin
odc. 6 - serial
22:40 Za marzenia odc. 6 - serial
23:35 Straszny film 4 - komedia

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 1 s. 3
07:50 Doradca smaku
odc. 23 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2226
10:55 Ukryta prawda odc. 892 - serial
12:00 Szkoła odc. 544 - serial
13:00 19+ odc. 245 - serial
13:30 Szpital odc. 781 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 5 s. 12
15:30 Szkoła odc. 545 - serial
16:30 19+ odc. 246 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 893 - serial
18:00 Szpital odc. 782 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5278 reporterów
20:10 Doradca smaku
odc. 24 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2661 - serial
20:55 Milionerzy odc. 147,
21:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 17
22:35 Zróbmy sobie wnuka - komedia
0:30 Tron: Dziedzictwo - science fiction

POLSAT

17:00 Gliniarze

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 659 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 411 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy
odc. 412 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 14 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 747 - serial
12:00 Gliniarze odc. 138 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 784 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2671 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 830 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 213 - serial
17:00 Gliniarze odc. 203 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2672 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 521 - serial
20:05 Nasz nowy dom odc. 113
21:10 Przyjaciółki odc. 129 - serial
22:10 Wyjdź za mnie odc. 4
23:20 Księżniczka i żołnierz
- obyczajowy

HITY DNIA

„Mama i ja”
(2012r.) TVN7 20:00

Andy to chemik i wynalazca, który nie najlepiej radzi sobie w życiu. Mężczyzna ukrywa problemy przed apodyktyczną matką. Pewnego dnia postanawia zabrać ją ze sobą w podróż i tym samym pomóc jej odzyskać dawną miłość.

„Trick”
(2010r.) TV Puls 22:10

Marek jest utalentowanym fałszerzem dolarów. Pewnego dnia kończy się jego dobra passa i mężczyzna trafia do więzienia. Odwiedzają go funkcjonariusze służb specjalnych i składają kuszącą propozycję.

7 tvn

22:05 Lucyfer

05:20 Ukryta prawda odc. 199 - serial
06:25 Szpital odc. 293 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 12 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów
odc. 10 - serial
09:20 Przepis na życie
odc. 13 s. 2 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 569 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 13 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 467 - serial
14:55 Szpital odc. 294 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów
odc. 11 - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 1 s. 3 - serial
17:55 Agentka o stu twarzach
odc. 22 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 570 - serial
20:00 Mama i ja - komedia
22:05 Lucyfer odc. 7 s. 2 - serial
23:05 American - horror Story: Asylum
odc. 7 s. 2 - serial
00:05 Pamiętnik - melodramat

4

16:00 Nie igraj z aniołem

06:00 Detektywi w akcji odc. 59 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 10 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
08:00 Drużyna A odc. 9 s. 4 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 11 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 34 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 35 - serial
11:00 Drużyna A odc. 10 s. 4 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 12 s. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji
odc. 123 - serial
14:00 STOP Drogówka
odc. 173 policyjny
15:00 Detektywi w akcji
odc. 124 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 88
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 89
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 392 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 393 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 180 - serial
21:00 Za linią wroga - sensacyjny
23:20 Paparazzi - thriller

puls

11:00 Kobra - oddział specjalny

06:00 To moje życie! odc. 266 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań
odc. 33 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 71 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 12 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 17 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 2 s. 10 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 16 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 20 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 43 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 3 s. 10 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 18 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 13 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 71 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 72 s. 2 - serial
20:00 Kariera Nikosia Dyzy - komedia
22:10 Trick - sensacyjny
00:10 Najmieszniejsi odc. 5 - kabaret

TVP KULTURA

16:20 Chuligan literacki

08:00 Studio Kultura - rozmowy
odc. 1259
08:15 Dezerterzy
odc. 73, - publicystyczny
08:50 Informacje kulturalne odc. 2625
09:15 Ceremonia pogrzebowa - dramat
11:00 Królewskie sny odc. 5 - serial
12:20 Królewskie sny odc. 6 - serial
13:45 Informacje kulturalne odc. 2625
14:05 Rzecz Polska odc. 6
14:20 Studio Kultura - rozmowy
odc. 1259
14:35 Mistrz i Malgorzata odc. 4 - serial
16:20 Chuligan literacki
odc. 77, - publicystyczny
16:55 Zmruż oczy - komediodramat
18:35 Przeżyjmy to jeszcze raz. Plakat
w PRL - dokumentalny
19:20 Dzienniki Lipsetta - animowany
19:40 Informacje kulturalne odc. 2626
20:00 Wiek niewinności - melodramat
22:25 Scena klasyczna odc. 15 - recital
23:15 Dziennik filozofa odc. 113
23:25 Kraina Oświeconych
- dokumentalny

TVP

HISTORIA

12:55 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 530 - felieton
06:55 Gorycz i chwała - dokumentalny
07:50 Wojciech Cejrowski
- bosu przez świat odc. 65
08:30 Cudowny świat przyrody
odc. 8 - serial
09:05 Pogranicze w ogniu
odc. 22 - serial
10:10 Jak było? odc. 5, - publicystyczny
10:50 Flesz historii Magazyn
11:10 Kryptonim „Muzeum”- Szlak
Armii Krajowej odc. 3
11:30 Wyprawy krzyżowe odc. 2 - serial
12:25 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
12:55 Sensacje XX wieku odc. 140
13:30 Sensacje XX wieku odc. 187
14:00 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 77 - serial
14:35 Wyprawy krzyżowe odc. 3 - serial
15:40 Szalom Lejbuszewo odc. 21
- reportaż
16:20 Smoleński lot - dokumentalny
17:20 Taśmy bezpieki odc. 46
17:50 Janosik odc. 2 - serial
18:45 Sensacje XX wieku odc. 118
19:20 Sensacje XX wieku odc. 119
19:55 Było, nie minęło - kronika
zwiadowców historii
20:30 Pancerni pogromcy Hitlera
odc. 2, - dokumentalny
21:35 Pogranicze w ogniu
odc. 23 - serial
22:40 Spór o historię odc. 48
23:25 Śledczak - dokumentalny
00:20 Powrót Odysa odc. 9 - serial

TRWA

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Przygody Mobilków - serial
09:00 Na zdrowie - poradnikowy
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Cud wirującego słońca
- animowany
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Myśląc o ojczyźnie - felieton
11:35 Przyroda i ludzie - przyrodniczy
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia
12:20 Po stronie prawdy - reportaż
13:20 Bioetyczny detektyw
odc. 7, - dokumentalny
13:40 Serce Afryki - dokumentalny
14:10 Wielkie serce Jack - obyczajowy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
16:35 Przegląd tygodnika rodzin
katolickich „Źródło”
16:40 Kapłan pro-life - dokumentalny
16:50 Kartka z kalendarza - muzyczny
16:55 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela” - publicystyczny
17:00 W Solankowej Dolinie - serial
17:25 Święty na każdy dzień
17:30 Okiem kamery Cyki - reportaży
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Superksięga odc. 6 s. 2, - serial
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski - felieton
21:00 Apeli Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Fryderyk Chopin
i jego muzyka odc. 1
22:30 Z wędką nad wodę
w Polskę i świat
23:00 Sanktuarium Matki Ubogich
w Banneux - dokumentalny
23:50 Spacer po misji w Gahunga
- reportaż

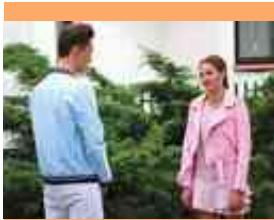
TVP 1

17:55 Leśniczówka

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 223 - serial
07:15 Komisariat odc. 60 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
- publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Ojciec Mateusz odc. 245 - serial
10:10 Klan odc. 3294
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 19 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:25 Agropogoda
12:30 Rok w zagrodzie
12:45 Amur. Amazonka Azji
odc. 3 - serial
13:50 Elif odc. 224 - serial
14:45 Korona królów odc. 62 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 28 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Leśniczówka odc. 14 - serial
18:25 Leśniczówka odc. 15 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 The Wall. Wygraj marzenia
odc. 28,
21:30 Sławomir Big - quiz muzyczny
22:35 Korzenie odc. 3 - serial
23:40 Gwiazda - obyczajowy

TVP 2

19:35 Barwy Szczęścia

06:00 Za marzenia odc. 6 - serial
06:50 Anna Dymna - spotkajmy się
- dyskusja
07:20 Na sygnale odc. 34 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie
11:00 Panorama
11:15 Pytanie na śniadanie
- ekstra odc. 29
11:25 Rodzinka.pl odc. 61 - serial
11:55 Barwy szczęścia
odc. 1843 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 114 - serial
14:00 Coś dla Ciebie
odc. 145, - publicystyczny
14:25 Zakupy pod kontrolą
odc. 3 poradnikowy
15:00 Za marzenia odc. 6 - serial
16:00 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:15 Meandry uczuć odc. 89 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 62 - serial
19:05 Na sygnale odc. 35 - serial
19:35 Barwy szczęścia
odc. 1843 - serial
20:10 Barwy szczęścia
odc. 1844 - serial
20:45 O mnie się nie martw
odc. 97 s. 8 - serial
21:40 Rodzinka.pl odc. 231 - serial
22:15 Krag podejrzanych odc. 6 - serial
23:40 Zawód: Amerykanin
odc. 6 - serial
00:40 Barbershop II: Z powrotem
w interesie - komedia

tvn

08:00 Dzień Dobry TVN

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 2 s. 3
07:50 Doradca smaku
odc. 24 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2227
10:55 Ukryta prawda odc. 893 - serial
12:00 Szkoła odc. 545 - serial
13:00 19+ odc. 246 - serial
13:30 Szpital odc. 782 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 6 s. 12
15:30 Szkoła odc. 546 - serial
16:30 19+ odc. 247 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 894 - serial
18:00 Szpital odc. 783 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5279 reporterów
20:00 Łowca czarownic - przygodowy
22:25 Nienarodzony - horror
00:10 Kuba Wojewódzki odc. 8 s. 12

POLSAT

16:30 Na ratunek 112

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 660 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy
odc. 413 - serial
09:30 SuperPies odc. 6 poradnikowy
10:00 Dzień, który zmienił moje życie
odc. 15 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 748 - serial
12:00 Gliniarze odc. 139 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 785 - serial
14:00 Pierwsza miłość
odc. 2672 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 831 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 214 - serial
17:00 Gliniarze odc. 204 - serial
18:00 Pierwsza miłość
odc. 2673 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich
odc. 522 - serial
20:05 Dancing with the Stars. Taniec
z gwiazdami odc. 79,
22:10 Star Trek: W nieznane
- science fiction
00:55 Droga bez powrotu VI: Hotel
na uboczu - horror

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 200 - serial
06:25 Szpital odc. 294 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 13 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów
odc. 11 - serial
09:20 Przepis na życie
odc. 1 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 570 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 14 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska
odc. 468 - serial
14:55 Szpital odc. 295 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów
odc. 12 - serial
16:55 Przepis na życie
odc. 2 s. 3 - serial
17:55 Zabójcza broń odc. 1 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 571 - serial
20:00 Dary anioła: Miasto kości
- fantastyczny
22:45 Zanim odejdą wody - komedia
00:45 Strzelec odc. 2 - serial

4

13:00 Galileo

06:00 Detektywi w akcji odc. 60 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 11 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 12 - serial
08:00 Drużyna A odc. 10 s. 4 - serial
09:00 Detektyw Monk
odc. 12 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 36 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 37 - serial
11:00 Drużyna A odc. 11 s. 4 - serial
12:00 Detektyw Monk
odc. 13 s. 6 - serial
13:00 Galileo odc. 674
14:00 Galileo odc. 675
15:00 Detektywi w akcji
odc. 125 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 90
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 91
18:00 Policjantki i policjanci
odc. 393 - serial
19:00 Policjantki i policjanci
odc. 394 - serial
20:00 Mecenas Lena Barska
odc. 11 - serial
21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 177 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny
odc. 178 - serial
23:00 Tajemniczy anioł - sensacyjny
01:00 Sekrety sąsiadów odc. 55 - serial

HITY DNIA

**„Człowiek pies”
(2005r.) TV Puls 20:00**

Danny od 4. roku życia był wychowywany przez gangstera, który traktował go jak psa i szkolił na mordercę. Jego życie zmienia się dopiero wtedy, gdy Danny poznaje niewidomego stroiciela fortepianów.

**„Łowca czarownic”
(2015r.) TVN 20:00**

Podczas wojny między ludźmi a zastępami czarownic męstwo i poświęcenie łowców czarownic sprawiają, że udaje się uchronić świat przed zagładą. Jeden z nich, Kaulder, zabija królową, która rzuca na niego klątwę nieśmiertelności.

puls

**13:50 Lombard.
Życie pod zastaw**

06:00 To moje życie! odc. 267 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań
odc. 34 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 72 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach
odc. 13 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator
odc. 18 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny
odc. 3 s. 10 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 17 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles
odc. 21 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 44 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny
odc. 4 s. 10 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator
odc. 19 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach
odc. 14 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 72 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw
odc. 73 s. 2 - serial
20:00 Człowiek pies - sensacyjny
22:00 Maksimum ryzyka - sensacyjny
00:10 Poszukiwany - sensacyjny

TVP
KULTURA**21:50 Tygodnik kulturalny**

08:00 Studio Kultura - rozmowy
odc. 1261
08:20 Filmy o filmach odc. 1 kulturalny
08:25 Pierwsze etudy
- krótkometrażowy
08:45 Filmy o filmach odc. 1 kulturalny
08:50 Każdemu to, czego mu wcale nie
trzeba - krótkometrażowy
09:00 Filmy o filmach odc. 1 kulturalny
09:05 Casting - krótkometrażowy
09:25 Informacje kulturalne odc. 2626
09:45 Żółty szalik - obyczajowy
11:00 Królewskie sny odc. 7 - serial
12:25 Królewskie sny odc. 8 - serial
13:50 Studio Kultura - rozmowy
odc. 1261
14:15 Chopin i jego Europa 2016
- Charles Richard-Hamelin
i Andrzej Bauer - koncert
15:55 Pegaz odc. 68 kulturalny
17:00 Rekord świata Dramat społeczny
18:15 Videofan odc. 63
- program studyjny
18:35 Madame Tyson - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne odc. 2627
20:00 Wstęp do filmu odc. 91
20:05 Barany. Islandzka opowieść
- komediodramat
21:50 Tygodnik kulturalny
22:40 Dziennik filozofa odc. 114
22:55 Philippe Jaroussky śpiewa Bacha
i Telemanna - koncert
00:30 Wiek niewinności - melodramat

TVP
HISTORIA**08:05 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat**

06:50 Był taki dzień odc. 531 - - felieton
07:00 Smoleński lot - dokumentalny
08:05 Wojciech Cejrowski
- boso przez świat odc. 66
08:35 Cudowny świat przyrody
odc. 9 - serial
09:15 Pogranicze w ogniu
odc. 23 - serial
10:20 Ślady zbrodni i walki
1944-1956 odc. 3 - serial
10:45 Podróże z historią odc. 33
11:20 Taśmy bezpieczeństwa odc. 46
11:55 Nasz generał Franciszek
Kamiński - dokumentalny
12:35 Krajobraz po cudzie - reportaż
13:00 Było, nie minęło
- kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 118
14:05 Sensacje XX wieku odc. 119
14:35 Encyklopedia II wojny światowej
odc. 78 - serial
15:15 Grecka odyseja Joanny Lumley
odc. 3, - dokumentalny
16:10 Białe-Czerwoni - historie
niezwykłe odc. 3 - - reportaż
16:40 Poświęcając życie prawdzie
- dokumentalny
17:25 Goniec historyczny IPN
odc. 1, - publicystyczny
17:45 Janosik odc. 3 - serial
18:45 Sensacje XX wieku odc. 172
19:20 Sensacje XX wieku odc. 65
19:55 Niecała nieprawda czyli PRL
w DTV odc. 33 - - reportaż
20:30 Konwój: bitwa o Atlantyk
odc. 4 - serial
21:30 Pogranicze w ogniu
odc. 24 - serial
22:45 Szerokie tory odc. 77
23:25 Fritz Bauer. Sam wśród swoich
- dokumentalny
00:30 Powrót Odysa odc. 11 - serial

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
08:45 Superksięga odc. 6 s. 2, - serial
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę
i świat Magazyn
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Duc in altum
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone
- publicystyczny
11:25 Głos Polski - felieton
11:35 Poradnik szczęśliwego
małżeństwa odc. 2 - serial
11:50 100 cudownych miejsc na świecie
- serial
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Prawdziwie spada z nieba
- dokumentalny
13:20 Święty na każdy dzień
13:25 Kartka z kalendarza - muzyczny
13:30 Ewangelia nasz biznesplan
- dokumentalny
14:05 Święty Paweł i pierwsze Kościoły
- dokumentalny
14:55 Słowo życia - rozważanie
Ewangelii dnia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia
z Koroną do Bożego
Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Siódmy sakrament
16:35 Świat na wyciągnięcie ręki - serial
17:00 Fundusze Europejskie - dostępne
dla wszystkich odc. 1
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Westerplatte młodych
18:55 Przegląd katolickiego tygodnika
„Niedziela” - publicystyczny
19:00 Warto zauważyć... w mijającym
tygodniu - publicystyczny
19:30 Latający dom - serial
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy
Cudownego Obrazu Matki
Bożej Częstochowskiej
na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
- publicystyczny
22:00 Głos serca odc. 9 - serial

HITY DNIA

„Dziewczyna z tatuażem”
(2011r.) TVN 23:30

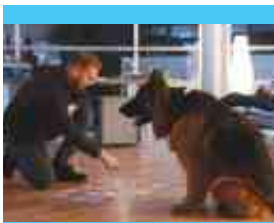
Dziennikarz Mikael Blomkvist przyjmuje prywatne zlecenie. Zamożny przemysłowiec zleca mu wyjaśnienie ponurej tajemnicy rodzinnej. Pomaga mu Lisbeth, dziewczyna skrywająca mroczną przeszłość.

„Król Artur”
(2004r.) TV Puls 17:30

Po latach służby pod wodzą Rzymian rycerze Artura mają wrócić do domów, ale zwierzchnicy zlecają im ostatnie zadanie. Muszą wyprowadzić rodzinę cesarskiego dostojnika z terenów zajętych przez Sasów.

TVP 1

20:20 Komisarz Alex

05:55 Sprawa dla reportera Cykl - reportaży
06:55 Weterynarze z sercem odc. 35 - serial
07:25 Pełnosprawni - sportowy
07:50 Rok w ogrodzie - poradnikowy
08:10 Rok w ogrodzie extra - poradnikowy
08:35 Jaka to melodia?
09:10 Studio Raban odc. 25
09:35 Rodzinny ekspres odc. 28 poradnikowy
10:00 Zakochaj się w Polsce odc. 64
10:30 Spis treści Magazyn
10:40 Trzecia połowa odc. 4 - serial
11:40 The Wall. Wygraj marzenia odc. 28,
12:40 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 6 - serial
13:30 Okrasa łamie przepisy odc. 179 kulinarny
14:05 Ojciec Mateusz odc. 245 - serial
15:05 Wojenne dziewczyny odc. 17 - serial
15:55 Korona królów odc. 59 - serial
16:25 Korona królów odc. 60 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
17:55 Od Opola do Opola
18:55 Orły Nawalki - sportowy
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex odc. 137 - serial
21:20 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część I - sensacyjny
23:20 Spis treści Magazyn
23:35 Kovak Box - thriller

TVP 2

14:35 Koło fortuny

06:20 Na sygnale odc. 185 - serial
06:50 Barwy szczęścia odc. 1840 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1841 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4634
10:55 M jak miłość odc. 1364 - serial
11:55 M jak miłość odc. 1365 - serial
12:50 Bake off - Ale ciacho! odc. 6,
14:00 Familiada
14:35 Koło fortuny
15:20 Program kabaretowy - kabaret
16:20 Rodzinka.pl odc. 231 - serial
16:50 Słowo na niedzielę
17:10 O mnie się nie martw odc. 97 s. 8 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:30 Postaw na milion - kulisy - felieton
18:40 Postaw na milion
19:35 Lajk! odc. 14
19:55 Kocham Cię, Polsko! - rozgrzewka odc. 19,
20:05 Kocham Cię, Polsko! odc. 132- quiz
21:35 Riviera odc. 5 - serial
22:25 Rodzinka.pl odc. 231 - serial
23:00 The Good Doctor odc. 18 - serial
23:50 Ludzik, czyli One Man Show odc. 5,
00:20 Creed: Narodziny legendy - dramat

tvn

11:00 Na Wspólnej

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1066
11:00 Na Wspólnej odc. 2658 - serial
11:25 Na Wspólnej odc. 2659 - serial
11:50 Na Wspólnej odc. 2660 - serial
12:15 Na Wspólnej odc. 2661 - serial
12:50 Ugotowani odc. 6 s. 13
13:50 Agent - gwiazdy odc. 8 s. 3
14:50 MasterChef Junior odc. 5 s. 3,
16:25 Efekt domina odc. 5 s. 5
16:55 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 17
17:55 Tu się gotuje! odc. 5 s. 2 kulinarny
18:00 36,6 °C odc. 8 s. 3 poradnikowy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5280 reporterów
20:00 Hipnoza odc. 6,
21:05 Millerowie - komedia
23:30 Dziewczyna z tatuażem - sensacyjny

POLSAT

10:15 Ewa gotuje

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Aladyn - animowany
09:15 My3 odc. 38- dla dzieci i młodzieży
09:45 My3 odc. 37- dla dzieci i młodzieży
10:15 Ewa gotuje odc. 329 kulinarny
10:55 Nasz nowy dom odc. 74
11:55 Wyjdź za mnie odc. 4
12:55 Top chef odc. 74
14:25 Umów się ze mną. Take me out odc. 6- show
15:45 Kabaret na żywo odc. 36 - kabaret
17:45 SuperPies odc. 7 poradnikowy
18:20 Chłopaki do wzięcia odc. 64 dokumentalna
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 38 - serial
20:05 Konfrontacja Sztuk Walki 43 we Wrocławiu MMA
00:05 Pogrzebany - thriller

7 tvn

08:55 Przyjaciele

05:50 Ukryta prawda odc. 201 s. 16 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 23 - serial
09:25 Przepis na życie odc. 11 s. 2 - serial
10:25 Przepis na życie odc. 12 s. 2 - serial
11:20 Przepis na życie odc. 13 s. 2 - serial
12:15 Zaklinaczka duchów odc. 8 - serial
13:15 Zaklinaczka duchów odc. 9 - serial
14:15 Zaklinaczka duchów odc. 10 - serial
15:15 Lizzie McGuire - komedia
17:15 Street Dance II - film muzyczny
19:00 Pamiętnik - melodramat
21:35 Pierwsza piątka - komedia
23:50 Mucha - horror
01:55 Wybrana odc. 9
02:55 Moc magii odc. 98

4

14:05 STOP Drogówka

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 23, - serial
06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 24, - serial
07:05 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 25, - serial
07:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 26, - serial
08:05 Tom i Jerry odc. 2, - serial
08:35 Tom i Jerry odc. 3, - serial
09:00 Tom i Jerry Show - serial
09:30 Pieska Gwiazdka - komedia
11:05 Policjantki i policjanci odc. 390 - serial
12:05 Policjantki i policjanci odc. 391 - serial
13:05 Policjantki i policjanci odc. 392 - serial
14:05 STOP Drogówka odc. 174 policyjny
15:05 Pegaz kontra chimera - fantastyczny
17:00 Policjantki i policjanci odc. 393 - serial
18:00 Policjantki i policjanci odc. 394 - serial
19:00 Galileo odc. 676
20:00 Mecenasa Lena Barska odc. 12 - serial
21:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 179 - serial
22:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 180 - serial
23:05 Martwa dziewczyna - horror
01:10 STOP Drogówka odc. 174 policyjny

puls

09:50 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 Skorpion odc. 4 s. 2 - serial
07:00 Taki jest świat odc. 54 s. 3
07:50 Tajemnice medyczne odc. 16 - serial
08:50 Tajemnice medyczne odc. 17 - serial
09:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 69 s. 2 - serial
10:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 70 s. 2 - serial
11:45 Lombard. Życie pod zastaw odc. 71 s. 2 - serial
12:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 72 s. 2 - serial
13:30 Lombard. Życie pod zastaw odc. 73 s. 2 - serial
14:40 Najśmieszniejsi odc. 6 - kabaret
15:35 Bibliotekarz: tajemnica włóczy odc. 1, - przygodowy
17:30 Król Artur - przygodowy
20:00 Kroniki Riddicka - science fiction
22:20 Doom - science fiction
00:30 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia

TVP KULTURA

08:00 Szaleństwa panny Ewy

08:00 Szaleństwa panny Ewy odc. 3 - serial
09:10 15. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '77 - koncert
10:40 Odyseja filmowa odc. 7 - serial
11:55 Narzeczoną Frankensteinia - horror
13:15 Informacje kulturalne
13:35 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat
15:55 Wydarzenie aktualne - reportaż
16:30 Wstęp do filmu odc. 77
16:35 Skradzione pocałunki - komedia romantyczna
18:15 Dranie w kinie odc. 24
18:50 Peace 'n' Pop odc. 1 - serial
20:00 Władcy wojny - dramat wojenny
22:10 Wacken Open Air 2015 - A Tribute to Judas Priest - koncert
23:20 Palimpsest - thriller
00:55 Władcy wojny - dramat wojenny

TVP HISTORIA

09:55 Okrasa łamie przepisy

06:50 Był taki dzień odc. 532 - felieton
07:00 Bunt Janion - dokumentalny
08:05 Dziedzictwo regionów odc. 6 - krajoznawczy
08:25 Podwodna Polska odc. 14 - reportaż
08:50 Zegnaj, Rockefeller odc. 13 - serial
09:25 Do przerwy 0:1 odc. 1 - serial
09:55 Okrasa łamie przepisy odc. 173 kulinarny
10:35 Grecka odyseja Joanny Lumley odc. 4, - dokumentalny
11:35 Najmłodszy mieszkaniec plaży odc. 2 - przyrodniczy
12:35 Planeta dinozaurów odc. 3 - serial
13:35 Szerokie tory odc. 77
14:15 Wielka gra odc. 76,
15:10 Spór o historię odc. 174
15:45 Dr Esperanto - dokumentalny
16:20 Ignacy Paderewski - zarys biografii odc. 2, - dokumentalny
16:55 Wiktoria odc. 7 s. 1 - serial
17:50 Wiktoria odc. 8 s. 1 - serial
18:50 Pancerni pogromcy Hitlera odc. 2, - dokumentalny
19:55 Było, nie minęło - ekstra odc. 7
20:35 Ekstradycja odc. 9 s. 2 - serial
21:40 Dyktator: Zajęcie dla wariatów - dokumentalny
22:50 Dwa życia Rotmistrza Majchrowskiego - dokumentalny
23:45 Historia w postaciach zapisana odc. 2 - serial
01:50 Generał Nil - biograficzny

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Westerplatte młodych
08:55 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Mysłac ojczyzna - felieton
10:30 Święty na każdy dzień
10:35 Polski punkt widzenia - publicystyczny
11:00 Kropelka radości - dla dzieci
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu - publicystyczny
12:50 Nasz Max i jego przygoda z Biblią odc. 7 - serial
13:20 Siódmy sakrament
13:45 Ocalić od zapomnienia Cykl - reportaży
13:55 Święty na każdy dzień
14:00 Głos serca odc. 9 - serial
14:40 Fatima - znak nadziei - reportaż
15:20 100 cudownych miejsc na świecie - serial
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Spotkania z ekologią odc. 13 ekologiczny
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Próba wiary odc. 2 - serial
17:00 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
19:30 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Mysłac ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Podróż Jessiki - dramat
23:25 Święty na każdy dzień

TVP 1

05:40 Klan

05:40 Klan odc. 3294
06:05 Słownik polsko@polski
06:35 Wojskopolskie.pl odc. 6
07:00 Msza święta z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień Aktualności
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Ziarno odc. 657
09:45 Gen innowacyjności Magazyn
10:00 Weterynarze z sercem odc. 36 - serial
10:40 Leśniczówka odc. 14 - serial
11:05 Leśniczówka odc. 15 - serial
11:35 Spotkanie ze świętym odc. 1
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Regina Coeli
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Z pamięci - publicystyczny
13:05 Błękitna Planeta II odc. 1 - serial
14:05 Sonda II odc. 79
14:35 Program rozrywkowy
15:05 Komisarz Alex odc. 137 - serial
15:55 Korona królów odc. 61 - serial
16:25 Korona królów odc. 62 - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Sławomir Big - quiz muzyczny
18:40 Jaka to melodia?
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:05 Sport
20:10 Wojenne dziewczyny odc. 18 - serial
21:05 Wesele w Sorrento - komedia romantyczna
23:10 Od Opola do Opola
00:00 Z pamięci - publicystyczny

TVP 2

14:00 Familiada

06:05 Słowo na niedzielę
06:15 Barwy szczęścia odc. 1842 - serial
06:45 Barwy szczęścia odc. 1843 - serial
07:20 Barwy szczęścia odc. 1844 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie odc. 4638
10:40 Podwodna planeta odc. 3 - serial
11:40 Makłowicz w podróży odc. 150 kulinarny
12:20 Kocham Cię, Polsko! odc. 132- quiz
13:45 Kocham Cię, Polsko! - kulisy po odcinku odc. 7 - felieton
14:00 Familiada
14:35 Kolo fortuny
15:20 Bake off - Ale ciacho! odc. 39,
16:20 Bake off - Ale przepis odc. 39 kulinarny
16:35 Na sygnale odc. 186 - serial
17:05 Na dobre i na złe odc. 703 - serial
18:00 Panorama
18:20 Pogoda
18:25 Sport-telegram
18:35 Za marzenia odc. 6 - serial
19:30 Zakupy pod kontrolą odc. 4 poradnikowy
20:05 Creed: Narodziny legendy - dramat
22:25 Rider Jack - komedia
00:05 Mocna kawa wcale nie jest taka zła - obyczajowy

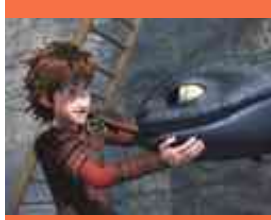
tvn

19:45 Uwaga!

05:45 Mango - Telezakupy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 1067
11:00 Efekt domina odc. 6 s. 5
11:30 Co za tydzień odc. 845
11:55 Iron Majdan odc. 5,
12:55 Diagnosta odc. 8 s. 2 - serial
13:55 Druga szansa odc. 5 s. 5 - serial
14:55 Hipnoza odc. 6,
16:00 Dobry dinozaur - animowany
18:00 Ugotowani odc. 7 s. 13
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! odc. 5281 reporterów
20:00 MasterChef Junior odc. 6 s. 3,
21:30 Thor: Mroczny świat - przygodowy
23:50 Łowca czarownic - przygodowy

POLSAT

08:00 Jeźdźcy smoków

06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 41, - serial
08:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 42, - serial
08:30 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 43, - serial
09:10 Mała syrenka - animowany
10:55 Falszywa dwunastka - komedia
13:20 Fistaszki - wersja kinowa - animowany
15:10 Star Trek: W nieznane - science fiction
17:45 Nasz nowy dom odc. 113
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie - publicystyczny
20:00 W rytmie serca odc. 21 - serial
21:05 Kabaret na żywo odc. 37 - kabaret
23:10 The Story of My Life. Historia naszego życia odc. 5
00:10 Lawstaurant - komedia

7 tvn

10:55 Przepis na życie

05:50 Ukryta prawda odc. 202 - serial
06:50 Mango - Telezakupy
08:55 Przyjaciele odc. 24 - serial
09:25 Przyjaciele odc. 25 - serial
09:55 Przepis na życie odc. 1 s. 3 - serial
10:55 Przepis na życie odc. 2 s. 3 - serial
11:55 Zaklinaczka duchów odc. 11 - serial
12:55 Zaklinaczka duchów odc. 12 - serial
13:55 Hobbit: Pustkowie Smauga - fantastyczny
17:15 Bliźniaczki na boisku - komedia
19:00 Lucyfer odc. 7 s. 2 - serial
20:00 Hobbit: Bitwa Pięciu Armii - fantastyczny
23:05 Strzelec odc. 3 - serial
00:05 Parker - sensacyjny

4

19:00 Galileo

06:00 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 25, - serial
06:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 26, - serial
07:05 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 27, - serial
07:35 Jeźdźcy smoków: Na końcu świata odc. 28, - serial
08:05 Tom i Jerry odc. 3, - serial
08:35 Tom i Jerry odc. 4, - serial
09:00 Buddy, pies na gołe - komedia
10:40 Galileo odc. 675
11:50 Galileo odc. 676
12:50 Aladyn i Lampa Śmierci - przygodowy
14:45 Przyjaciół gangstera - komedia kryminalna
16:35 Uciekająca panna młoda - komedia
19:00 Galileo odc. 677
20:00 Skazany na piekło - thriller
22:05 Gatunek - science fiction
00:15 Odkupienie - thriller

puls

09:30 Co ludzie powiedzą?

06:00 Skorpion odc. 5 s. 2 - serial
06:55 Przygody Merlina odc. 10 s. 2 - serial
07:50 Najmieszniejsi odc. 6 - kabaret
08:50 Co ludzie powiedzą? odc. 3 s. 5 - serial
09:30 Co ludzie powiedzą? odc. 4 s. 5 - serial
10:15 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 2
10:50 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk/Paragwaj odc. 6
11:30 Bibliotekarz: tajemnica włócznie odc. 1, - przygodowy
13:25 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
14:40 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - fantastyczny
15:50 Aniołki Charliego: zawrotna szybkość - sensacyjny
18:00 Blondynka w koszarach - komedia
20:00 W obronie własnej - sensacyjny
22:00 Koliber - sensacyjny
00:00 Uwikłana odc. 6 - serial

TVP KULTURA

17:15 Studio Kultura - niedziela z...

08:00 Wszystkie stworzenia duże i małe odc. 1 s. 2
09:05 Olivier Messiaen - Muzyka wiary - muzyczny
10:30 Trzeci punkt widzenia odc. 232, - publicystyczny
11:00 Frank - komediodramat
12:55 Chuligan literacki odc. 74, - publicystyczny
13:30 Nienasyceń odc. 37, - publicystyczny
14:00 Porgy i Bess Opera
16:55 Rzecz Polska odc. 7
17:15 Studio Kultura - niedziela z... odc. 526 kulturalny
18:10 Czerdziestolatek odc. 7 - serial
19:15 Za ścianą - dramat
20:25 Jesteś Bogiem - biograficzny
22:35 Scena alternatywna odc. 56, - muzyczny
23:10 Trzeci punkt widzenia odc. 232, - publicystyczny
23:45 Nieobecność - dokumentalny
01:05 Marcus Miller Plays Baloise Session - koncert

TVP HISTORIA

09:15 Siedlisko

06:50 Był taki dzień odc. 533 - - felieton
06:55 Moi Rollingstoni - dokumentalny
08:05 Święta z sąsiedztwa. Joanna Beretta Molla - dokumentalny
09:15 Siedlisko odc. 4 - serial
10:10 Okrasa łamie przepisy odc. 139 kulinarny
10:40 Grecka odyseja Joanny Lumley odc. 3, - dokumentalny
11:45 Grecka odyseja Joanny Lumley odc. 4, - dokumentalny
12:45 Olbrzymi z epoki lodowcowej odc. 3 - serial
13:50 Szerokie tory odc. 81
14:25 Szczęśliwa 13
15:50 Wielka gra odc. 77,
16:40 Pre mortem - krótkometrażowy
17:15 Ex libris Magazyn
17:45 U Pana Boga w ogródku odc. 1 - serial
18:40 Konwój: bitwa o Atlantyk odc. 4 - serial
19:45 General Nil - biograficzny
21:55 Wielki test o Jasnej Górze odc. 46- quiz
23:25 Wiktorina odc. 8 s. 1 - serial
00:20 Struktura kryształu - obyczajowy

TRWAM

08:00 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:05 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego - publicystyczny
09:00 Myśląc o ojczyźnie - felieton
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek - dla dzieci
09:15 Katecheza ks. bp. Antoniego Długosza
09:30 Msza Święta z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” - publicystyczny
10:40 Śladami apostoła Pawła odc. 1 - serial
11:25 Kolumb - wyprawa na koniec świata - animowany
11:55 Kartka z kalendarza - muzyczny
12:00 Regina Coeli z Ojcem świętym Franciszkiem
12:20 Wieś - to też Polska - rolniczy
13:30 Papież Polak do Rodaków - serial
14:10 Ewangelia wg św. Jana odc. 1 - biblijny
15:55 Święty na każdy dzień
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 - koncert życzeń - muzyczny
17:00 Tam, gdzie Bóg płacze - serial
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości - publicystyczny
19:25 Retrospekcja - publicystyczny
19:30 Moja katolicka rodzina - serial
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc o ojczyźnie - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Cuda Jezusa odc. 3 - serial
22:40 Tydzień z Ziemi Świętej Magazyn
23:00 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej - publicystyczny
23:30 Apostoł Łaski - reportaż

HITY DNIA

**„Mała syrenka”
(1989r.) Polsat 09:40**

Ariel jest córką króla mórz, Trytona. Pewnego dnia, w czasie sztormu, ratuje przed utonięciem młodzieńca, księcia Eryka. Zakochuje się w nim, ale żeby go zdobyć, zawiera układ z wiedźmą Urszulą.

**„Thor: Mroczny świat”
(2013r.) TVN 21:30**

Kontynuacja losów Thora, który musi ocalić wszechświat przed Malekithem. Gdy okazuje się, że władca ciemności powraca, Thor wyrusza w niebezpieczną podróż, w czasie której znowu spotyka Jane Foster.

TVP 1

13:45 Elif

06:30 Elif odc. 224 - serial
07:20 Komisarjat odc. 61 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:30 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 6 - serial
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 52 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:20 Agropogoda Pogoda
12:25 To się opłaca Magazyn
12:40 Błękitna Planeta II odc. 1 - serial
13:45 Elif odc. 225 - serial
14:45 Okrasa łamie przepisy odc. 179 kulinarny
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:55 Leśniczówka odc. 14 - serial
16:15 Leśniczówka odc. 15 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3295
18:30 Korona królów odc. 63 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:35 Krawiec Spektakl teatralny
22:00 Warto rozmawiać - publicystyczny
23:05 Tora i miecz - dokumentalny

TVP 2

18:35 Rodzinka.pl

05:30 Koło fortuny
06:05 O mnie się nie martw odc. 97 s. 8 - serial
07:00 Coś dla Ciebie odc. 135, - publicystyczny
07:20 Na sygnale odc. 35 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:25 Rodzinka.pl odc. 62 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1844 - serial
12:30 Koło fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 115 - serial
14:00 Podwodna planeta odc. 3 - serial
14:55 O mnie się nie martw odc. 97 s. 8 - serial
16:00 Familiada
16:30 Koło fortuny
17:15 Meandry uczuć odc. 90 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 63 - serial
19:05 Na sygnale odc. 36 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1844 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1845 - serial
20:40 Kulisy serialu „Barwy szczęścia” odc. 32 - felieton
20:50 M jak miłość odc. 1366 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:50 Za marzenia odc. 7 - serial
22:50 Zaginiona odc. 6 - serial
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas odc. 285 s. 14 - serial
00:45 O mnie się nie martw odc. 97 s. 8 - serial

tvn

15:30 Szkoła

05:40 Uwaga! odc. 5281 reporterów
06:15 Mango - Telezakupy
07:25 Nowa Maja w ogrodzie odc. 7 s. 2 poradnikowy
07:55 Akademia ogrodnika odc. 7 poradnikowy
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2228
10:55 Tu się gotuje! odc. 5 s. 2 kulinarny
11:00 Ukryta prawda odc. 894 - serial
12:00 Szkoła odc. 546 - serial
13:00 19+ odc. 247 - serial
13:30 Szpital odc. 783 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 7 s. 12
15:30 Szkoła odc. 547 - serial
16:30 19+ odc. 248 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 895 - serial
18:00 Szpital odc. 784 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5282 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 25 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2662 - serial
20:55 Milionerzy odc. 148,
21:30 Druga szansa odc. 6 s. 5 - serial
22:30 Iron Majdan odc. 6,
23:30 Thor: Mroczny świat - przygodowy
01:50 Co za tydzień odc. 845

POLSAT

13:00 Trudne sprawy

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 661 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 415 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 416 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 16 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 749 - serial
12:00 Gliniarze odc. 140 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 786 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2673 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 832 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 215 - serial
17:00 Gliniarze odc. 205 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2674 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 523 - serial
20:05 Szklana pułapka 5 - sensacyjny
22:10 Blitz - kryminalny
00:30 Więzień labiryntu - science fiction

HITY DNIA

„Szklana Pułapka 5”
(2013r.) Polsat 20:05

Nowojorski policjant John McClane otrzymuje wiadomość, że jego syn Jack, z którym od lat nie miał kontaktu, przebywa w moskiewskim więzieniu. John bez wahania wyrusza do Rosji. Na miejscu okazuje się, że chłopak jest agentem CIA, biorącym udział w tajnej misji.

„Kroniki Riddicka”
(2004r.) TV Puls 22:00

Armia okrutnych Nekromongerów najeżdża galaktykę. Wojownicy podbijają planetę za planetą. Jedyną istotą, która może im się przeciwstawić, jest awanturnik i ścigany zbieg Riddick.

7 tvn

09:20 Przepis na życie

05:20 Ukryta prawda odc. 203 - serial
06:25 Szpital odc. 295 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 14 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 12 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 2 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 571 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 15 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 469 - serial
14:55 Szpital odc. 296 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 13 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 3 s. 3 - serial
17:55 Zabójcza broń odc. 2 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 572 - serial
20:00 Incydent - thriller
22:00 The Dog: Historia prawdziwa dokumentalny
00:15 Mucha - horror
02:20 Moc magii odc. 100

4

21:05 Śmierć na 1000 sposobów

06:00 Detektywi w akcji odc. 61 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 12 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
08:00 Drużyna A odc. 11 s. 4 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 13 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 38 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 39 - serial
11:00 Drużyna A odc. 12 s. 4 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 14 s. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 126 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 89 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 127 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 92
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 93
18:00 Policjantki i policjanci odc. 394 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 395 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 181 - serial
21:05 Śmierć na 1000 sposobów odc. 4 - serial
21:35 Śmierć na 1000 sposobów odc. 5 - serial
22:00 Galileo odc. 676
23:00 Galileo odc. 677
00:15 Operacja Delta Force - sensacyjny

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 268 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 35 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 73 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 14 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 19 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 4 s. 10 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 18 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 22 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 45 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 10 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 20 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 15 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 73 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 74 s. 2 - serial
20:00 Maksimum ryzyka - sensacyjny
22:00 Kroniki Riddicka - science fiction
00:20 Doom - science fiction
02:45 Taki jest świat Magazyn

TVP KULTURA

11:00 Zmiennicy

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:15 Rzecz Polska odc. 7
08:35 Rekord świata Dramat społeczny
09:55 Ciuciubabka - obyczajowy
11:00 Zmiennicy odc. 1 - serial
12:15 Zmiennicy odc. 2 - serial
13:20 Studio Kultura - rozmowy
13:40 Polowanie na muchy - obyczajowy
15:35 Studio Kultura - niedziela z... odc. 526 kulturalny
16:30 Handlarz cudów - psychologiczny
18:25 Za młodzi na śmierć odc. 3 - serial
19:20 Rzecz Polska odc. 7
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Blok. Sztuki wizualne odc. 1
21:00 Daniel - krótkometrażowy
21:35 Sztuka odc. 3 kulturalny
21:40 Ceramika iłżecka - krótkometrażowy
21:50 Radość życia - krótkometrażowy
21:55 Sztuka odc. 3 kulturalny
21:57 Somnambulicy - krótkometrażowy
22:05 Głosy - krótkometrażowy
22:10 Sztuka odc. 3 kulturalny
22:13 Kwadrat - krótkometrażowy
22:15 Rynek - animowany
22:30 Którędy po sztukę odc. 50, - publicystyczny
22:35 Videofan odc. 76
22:55 Dziennik filozofa odc. 115
23:15 Performer - biograficzny
00:25 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

18:50 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 534 - felieton
07:00 Poświęcając życie prawdzie - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 67
08:35 Ukryte skarby odc. 31 - reportaż
09:10 Pogranicze w ogniu odc. 24 - serial
10:20 - dokumentalny - dokumentalny
11:20 Niecała nieprawda czyli PRL w DTV odc. 33 - reportaż
11:50 Drzazgi - komediodramat
13:50 Sensacje XX wieku odc. 172
14:25 Sensacje XX wieku odc. 65
14:55 Encyklopedia II wojny światowej odc. 93 - serial
15:25 Spór o historię odc. 99
16:00 Planeta dinozaurów odc. 3 - serial
17:05 Ex libris Magazyn
17:30 Flesz historii Magazyn
17:55 Janosik odc. 4 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 38
19:20 Sensacje XX wieku odc. 39
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Szalona miłość - Rosjanie i Putin - dokumentalny
21:30 Sława i chwała odc. 1 - serial
22:40 Sen o Warszawie - dokumentalny
00:40 Fotograf Solidarności - dokumentalny
01:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 67

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Wieś - to też Polska - rolniczy
09:25 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
09:30 100 cudownych miejsc na świecie - serial
09:40 Tydzień z Ziemi Świętej Magazyn
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:35 Kapłan pro-life - dokumentalny
11:50 Retrospekcja - publicystyczny
11:55 Święty na każdy dzień
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Benedykt XVI - skromny pracownik Winnicy Pańskiej - dokumentalny
13:10 20 lat dla świata Cykl - reportaży
13:20 - koncert życzeń - muzyczny
14:10 Katyń 1940 - pamiętamy - dokumentalny
15:25 Ogrody papieskie - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Sanktuarium polskie Cykl - reportaży
16:30 Zew natury - reportaż
16:55 Świadkowie - serial
17:25 Gotowi, do biegu, start odc. 2,
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:30 Jay Jay Odzutowiec - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny
22:00 Stan bezpieczeństwa państwa - publicystyczny
22:10 Dziesięć przykazań odc. 69 - serial

TVP 1

14:45 Korona królów

05:50 Telezakupy
06:25 Elif odc. 225 - serial
07:20 Komisariat odc. 62 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 The Wall. Wygraj marzenia odc. 28,
10:10 Klan odc. 3295
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Zagadka hotelu Grand odc. 53 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:20 Agropogoda Pogoda
12:25 To się oplaca Magazyn
12:45 Stjepan i Malena - stary człowiek i bocian - dokumentalny
13:45 Elif odc. 226 - serial
14:45 Korona królów odc. 63 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 29 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3296
18:30 Korona królów odc. 64 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Alarm!
20:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy odc. 5 - serial
21:35 Pensjonat nad rozlewiskiem odc. 7 - serial
22:35 Krawcowa z Madrytu odc. 5 - serial

TVP 2

11:25 Rodzinka.pl

05:30 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1366 - serial
07:00 Program ekumeniczny
07:20 Na sygnale odc. 36 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:25 Rodzinka.pl odc. 63 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1845 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 116 - serial
14:00 Sekrety niemowlaków - dokumentalny
14:55 M jak miłość odc. 1366 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:15 Meandry uczuć odc. 91 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 64 - serial
19:05 Na sygnale odc. 37 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1845 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1846 - serial
20:40 Kulisy serialu „Na dobre i na złe” i „Na sygnale” odc. 7 - serial
20:50 M jak miłość odc. 1367 - serial
21:45 Kulisy serialu „M jak miłość” - dokumentalny
21:55 Magazyn Ekspresu Reporterów Magazyn publicystyczny
22:55 Butelka czy kieliszek? Czy można pić „na zdrowie”? - dokumentalny
00:00 Zaginiona odc. 6 - serial

tvn

19:50 Uwaga!

05:40 Mango - Telezakupy
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 3 s. 3
07:50 Doradca smaku odc. 25 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2229
10:55 Ukryta prawda odc. 895 - serial
12:00 Szkoła odc. 547 - serial
13:00 19+ odc. 248 - serial
13:30 Szpital odc. 784 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 8 s. 12
15:30 Szkoła odc. 548 - serial
16:30 19+ odc. 249 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 896 - serial
18:00 Szpital odc. 785 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5283 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 26 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2663 - serial
20:55 Milionerzy odc. 149,
21:30 Diagnosta odc. 9 s. 2 - serial
22:30 Kuba Wojewódzki odc. 9 s. 12
23:30 Superwizjer odc. 1127 reporterów
00:05 Tu się gotuje! odc. 5 s. 2 kulinarny

POLSAT

19:30 Świat według Kiepskich

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 662 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 418 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 420 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 17 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 750 - serial
12:00 Gliniarze odc. 141 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 787 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2674 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 833 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 216 - serial
17:00 Gliniarze odc. 206 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2675 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 524 - serial
20:10 Więzień labiryntu - science fiction
22:40 Sabotaż - sensacyjny
01:00 Belle - dramat

7 tvn

12:55 Sąd rodzinny

05:35 W-11 - wydział śledczy odc. 1128 - serial
06:25 Szpital odc. 296 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 15 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 13 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 3 s. 3 - serial
10:20 Mango - Telezakupy
11:55 Ukryta prawda odc. 572 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 16 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 470 - serial
14:55 Szpital odc. 297 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 14 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 4 s. 3 - serial
17:55 Zabójcza broń odc. 3 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 573 - serial
20:00 Parker - sensacyjny
22:35 Hobbit: Bitwa Pięciu Armii - fantastyczny
01:30 American - horror Story: Asylum odc. 7 s. 2 - serial

4

13:00 Detektywi w akcji

06:00 Detektywi w akcji odc. 70 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 13 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 14 - serial
08:00 Drużyna A odc. 12 s. 4 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 14 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 40 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 41 - serial
11:00 Drużyna A odc. 13 s. 4 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 15 s. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 128 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 90 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 129 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 94
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 95
18:00 Policjantki i policjanci odc. 395 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 396 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 182 - serial
21:00 Krwawy okręt - horror
22:50 Świéci z Bostonu - dramat
01:05 STOP Drogówka odc. 174 policyjny

HITY DNIA

„Więzień labiryntu”
(2014r.) Polsat 20:10

Thomas budzi się w środku ogromnego labiryntu. Podobnie jak pozostali uwięzieni w Strefie nie pamięta niczego z dotychczasowego życia. Razem z innymi szuka sposobu ucieczki.

„Parker”
(2013r.) TVN 7 20:00

Jeden z najlepszych złodziei na świecie, Parker, pada ofiarą zdrady. Niebawem podejmuje plan zemsty na nielojalnych przyjaciółach. Jako bogaty Teksaszczyk łączy siły z piękną agentką nieruchomości.

puls

16:55 Na wariackich papierach

06:00 To moje życie! odc. 269 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 36 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 74 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 15 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 20 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 5 s. 10 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 19 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 23 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 46 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 10 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 21 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 16 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 74 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 75 s. 2 - serial
20:00 Koliber - sensacyjny
22:00 W obronie własnej - sensacyjny
00:00 Wikingowie odc. 7 s. 4 - serial

TVP KULTURA

16:10 Tygodnik kulturalny

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Wydarzenie aktualne - reportaż
08:45 Informacje kulturalne
09:05 Handlarz cudów - psychologiczny
11:00 Zmiennicy odc. 3 - serial
12:10 Zmiennicy odc. 4 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:35 Siódmy pokój - biograficzny
15:35 Przejście podziemne
16:10 Tygodnik kulturalny
17:00 Dyrygent - dramat
18:50 Fugazi - centrum wszechświata - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne
20:00 Rachela Spektakl teatralny
21:00 Dezerterzy odc. 76 - publicystyczny
21:30 Dziennik filozofa odc. 116
21:45 Prawie jak matka - komediodramat
23:45 Młoda i piękna - dramat
01:25 Informacje kulturalne

TVP HISTORIA

07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat

06:50 Był taki dzień odc. 535 - felieton
07:00 Katyń. Prawda i kłamstwo o zbrodni - dokumentalny
07:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 68
08:30 Ukryte skarby odc. 30 - reportaż
09:05 Sława i chwała odc. 1 - serial
10:10 Najmłodszy mieszkańcy plaży - przyrodniczy
11:05 Gонец historyczny IPN odc. 1, - publicystyczny
11:25 Białe-Czerwone - historie niezwykle odc. 4 - reportaż
11:55 - dokumentalny - dokumentalny
13:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:30 Sensacje XX wieku odc. 38
14:00 Sensacje XX wieku odc. 39
14:30 Encyklopedia II wojny światowej odc. 94 - serial
15:25 Olbrzymi z epoki lodowcowej odc. 3 - serial
16:30 Legenda 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK - dokumentalny
17:25 Kryptonim „Muzeum” - Szlak Armii Krajowej odc. 4
17:45 Janosik odc. 5 - serial
18:50 Sensacje XX wieku odc. 41
19:20 Sensacje XX wieku odc. 40
19:55 Jak było? odc. 6, - publicystyczny
20:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
21:05 Klub profesora Tutki odc. 4 - serial
21:25 Sława i chwała odc. 2 - serial
22:35 Kulisy II wojny światowej odc. 6 - serial
23:40 Drzazgi - komediodramat
01:40 Wojciech Cejrowski - boso przez świat odc. 68

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:35 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:40 Świadkowie - serial
09:10 Papież Polak do Rodaków - serial
09:55 Kartka z kalendarza - muzyczny
10:00 Informacje dnia Wiadomości
10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej - publicystyczny
10:45 Zew natury - reportaż
11:05 Mocni w wierze
11:35 Myśląc ojczyzna - felieton
11:45 Młodzi Światu Cykl - reportaży
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Mediolan - święto świadectw - Benedykt XVI z rodzinami - koncert
13:35 Młodość też potrafi - dokumentalny
14:00 Filmowe życiorysy Cykl - reportaży
15:25 Odwaga wiary - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Jestem mamą Poradnik
16:30 Kalejdoskop młodych
16:50 Express studencki Magazyn
17:00 100 cudownych miejsc na świecie - serial
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Okiem kamery Cykl - reportaży
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi - dla dzieci
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny

HITY DNIA

„Jack Reacher”
(2012r.) TVN 22:35

W Pittsburghu zostaje zastrzelonych pięć przypadkowych osób. Dowody wskazują snajpera Jamesa Barra. Aresztowany prosi o sprowadzenie byłego wojskowego detektywa, Jacka Reachera.

„Podejrzani”
(1995r.) TVN 7 20:00

Pięciu mężczyzn podejrzanych o uprowadzenie ciężarówki zostaje na noc w areszcie na posterunku. Siedząc w jednej celi, zaczynają obmyślać wspólny skok.

TVP 1

18:00 Klan

05:50 Teleshopping
06:25 Elif odc. 226 - serial
07:20 Komisarjat odc. 63 - serial
07:45 Alarm!
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny - publicystyczny
08:40 Jaka to melodia?
09:15 Wojenne dziewczyny odc. 18 - serial
10:10 Klan odc. 3296
10:35 Jeden z dziesięciu
11:05 Doktor Quinn odc. 20 s. 4 - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes - rolniczy
12:35 Agropogoda Pogoda
12:45 24 godziny na arenie walki wielkich kotów - dokumentalny
13:45 Elif odc. 227 - serial
14:45 Korona królów odc. 64 - serial
15:15 Alarm!
15:30 Wiadomości
15:45 Pogoda
15:50 Wszystko dla pań odc. 30 - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia?
18:00 Klan odc. 3297
18:30 Korona królów odc. 65 - serial
18:55 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:00 Pogoda
20:08 Sport
20:10 Trzecia połowa odc. 5 - serial
20:35 Wielki test o podatkach Quiz
22:10 Ocaleni odc. 5
23:05 Orły Nawalki - sportowy
23:45 Czego nie mogliśmy wykrzyknąć - dokumentalny
00:45 Colette - dramat wojenny

TVP 2

19:35 Barwy szczęścia

05:30 Kolo fortuny
06:05 M jak miłość odc. 1367 - serial
07:00 Program gminy żydowskiej
07:20 Na sygnale odc. 37 - serial
07:55 Pytanie na śniadanie Magazyn
11:25 Rodzinka.pl odc. 64 - serial
11:55 Barwy szczęścia odc. 1846 - serial
12:30 Kolo fortuny
13:05 Tylko z tobą odc. 117 - serial
14:00 Ziemia. Podwodny świat odc. 7 - serial
14:55 M jak miłość odc. 1367 - serial
16:00 Familiada
16:30 Kolo fortuny
17:15 Meandry uczuć odc. 92 - serial
18:00 Panorama
18:25 Pogoda
18:30 Sport-telegram
18:35 Rodzinka.pl odc. 65 - serial
19:05 Na sygnale odc. 38 - serial
19:35 Barwy szczęścia odc. 1846 - serial
20:10 Barwy szczęścia odc. 1847 - serial
20:45 Na dobre i na złe odc. 704 - serial
21:45 Na sygnale odc. 187 - serial
22:25 Jak ona to robi? - komedia
00:00 Rodzinka.pl odc. 231 - serial

tvn

13:00 19+

05:40 Mango - Teleshopping
06:50 Kuchenne rewolucje odc. 4 s. 3
07:50 Doradca smaku odc. 26 s. 8 kulinarny
08:00 Dzień Dobry TVN odc. 2230
10:55 Ukryta prawda odc. 896 - serial
12:00 Szkoła odc. 548 - serial
13:00 19+ odc. 249 - serial
13:30 Szpital odc. 785 - serial
14:30 Kuchenne rewolucje odc. 9 s. 12
15:30 Szkoła odc. 549 - serial
16:30 19+ odc. 250 - serial
17:00 Ukryta prawda odc. 897 - serial
18:00 Szpital odc. 786 - serial
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:50 Uwaga! odc. 5284 reporterów
20:10 Doradca smaku odc. 27 s. 8 kulinarny
20:15 Na Wspólnej odc. 2664 - serial
20:55 Milionerzy odc. 150,
21:30 Agent - gwiazdy odc. 9 s. 3
22:35 Jack Reacher - sensacyjny
01:10 Lejdis - komedia

POLSAT

18:00 Pierwsza Miłość

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 Trudne sprawy odc. 663 - serial
09:00 Malanowski i Partnerzy odc. 421 - serial
09:30 Malanowski i Partnerzy odc. 422 - serial
10:00 Dzień, który zmienił moje życie odc. 18 - serial
11:00 Dlaczego ja? odc. 751 - serial
12:00 Gliniarze odc. 142 - serial
13:00 Trudne sprawy odc. 788 - serial
14:00 Pierwsza miłość odc. 2675 - serial
14:45 Dlaczego ja? odc. 834 - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 odc. 217 - serial
17:00 Gliniarze odc. 207 - serial
18:00 Pierwsza miłość odc. 2676 - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich odc. 175 - serial
20:05 Umów się ze mną. Take me out odc. 7 - show
21:30 Ewa, ugotuj nam to odc. 1 kulinarny
21:40 Top chef odc. 75
23:05 Klub Dzikich Kotek - komedia
01:20 Szkoła zgorszenia - komedia

7 tvn

07:20 Sąd rodzinny

05:20 Ukryta prawda odc. 204 - serial
06:25 Szpital odc. 297 - serial
07:20 Sąd rodzinny odc. 16 - serial
08:20 Zaklinaczka duchów odc. 14 - serial
09:20 Przepis na życie odc. 4 s. 3 - serial
10:20 Mango - Teleshopping
11:55 Ukryta prawda odc. 573 - serial
12:55 Sąd rodzinny odc. 17 - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska odc. 471 - serial
14:55 Szpital odc. 298 - serial
15:55 Zaklinaczka duchów odc. 15 - serial
16:55 Przepis na życie odc. 5 s. 3 - serial
17:55 Zabójcza broń odc. 4 - serial
19:00 Ukryta prawda odc. 574 - serial
20:00 Podejrzani - thriller
22:15 Mentalista odc. 10 s. 7 - serial
23:15 Stosunki międzymiastowe - komedia romantyczna
01:30 Moc magii odc. 102

4

19:00 Policjantki i policjanci

06:00 Detektywi w akcji odc. 71 - serial
07:05 Jeźdźcy smoków odc. 14 - serial
07:35 Jeźdźcy smoków odc. 15 - serial
08:00 Drużyna A odc. 13 s. 4 - serial
09:00 Detektyw Monk odc. 15 s. 6 - serial
10:00 Sekrety sąsiadów odc. 42 - serial
10:30 Sekrety sąsiadów odc. 43 - serial
11:00 Drużyna A odc. 14 s. 4 - serial
12:00 Detektyw Monk odc. 16 s. 6 - serial
13:00 Detektywi w akcji odc. 130 - serial
14:00 STOP Drogówka odc. 91 policyjny
15:00 Detektywi w akcji odc. 131 - serial
16:00 Nie igraj z aniołem odc. 96
17:00 Nie igraj z aniołem odc. 97
18:00 Policjantki i policjanci odc. 396 - serial
19:00 Policjantki i policjanci odc. 397 - serial
20:00 Sprawiedliwi - wydział kryminalny odc. 183 - serial
21:00 Podwójna tożsamość - sensacyjny
23:05 Eksperyment SS - horror
01:00 Anthony Bourdain: Bez rezerwacji odc. 12 - serial

puls

18:00 Lombard. Życie pod zastaw

06:00 To moje życie! odc. 270 s. 3
07:00 Dziesięć przykazań odc. 37 - serial
08:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 75 s. 2 - serial
09:00 Na wariackich papierach odc. 16 - serial
10:00 Gliniarz i prokurator odc. 21 s. 3 - serial
11:00 Kobra - oddział specjalny odc. 6 s. 10 - serial
12:00 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 20 s. 4 - serial
12:55 Agenci NCIS: Los Angeles odc. 24 s. 4 - serial
13:50 Lombard. Życie pod zastaw odc. 47 s. 2 - serial
14:50 Kobra - oddział specjalny odc. 7 s. 10 - serial
15:55 Gliniarz i prokurator odc. 22 s. 3 - serial
16:55 Na wariackich papierach odc. 17 - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 75 s. 2 - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw odc. 76 s. 2 - serial
20:00 Osaczeni - sensacyjny
22:10 Plan bez skazy - sensacyjny
00:20 Wikingowie odc. 8 s. 4 - serial

TVP KULTURA

11:00 Zmiennicy

08:00 Studio Kultura - rozmowy
08:10 Dzika muzyka odc. 13, - muzyczny
08:45 Informacje kulturalne Wiadomości
09:05 Dyrygent - dramat
11:00 Zmiennicy odc. 5 - serial
12:10 Zmiennicy odc. 6 - serial
13:15 Studio Kultura - rozmowy
13:30 Poznań '56 Dramat historyczny
15:25 Historia pewnej miłości - komedia
16:25 Dranie w kinie odc. 24
17:05 Historia kina w Popielawach - obyczajowy
18:50 Bolesław Matuszewski - nieznany pionier kinematografii - dokumentalny
19:40 Informacje kulturalne Wiadomości
20:00 Wyznanie wiary - dramat
21:40 Pegaz odc. 69 kulturalny
22:35 Dziennik filozofa odc. 117
22:50 Jedna scena odc. 2 kulturalny
23:05 Cześć, Tereska! - dramat
00:45 Performance odc. 100 - artystyczny

TVP HISTORIA

13:40 Sensacje XX wieku

06:50 Był taki dzień odc. 536 - felieton
07:00 Legenda 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK - dokumentalny
08:00 Wojciech Cejrowski - bosko przez świat odc. 69
08:35 Ukryte skarby odc. 29 - - reportaż
09:10 Sława i chwala odc. 2 - serial
10:15 Fotograf Solidarności - dokumentalny
11:25 Spór o historię odc. 75
12:00 Szalona miłość - Rosjanie i Putin - dokumentalny
13:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
13:40 Sensacje XX wieku odc. 41
14:10 Sensacje XX wieku odc. 40
14:40 Encyklopedia II wojny światowej odc. 23 - serial
15:05 Kulisy II wojny światowej odc. 6 - serial
16:10 Draża - czetnik. Legenda Kresów - dokumentalny
17:10 Śladami zbrodni i walki 1944-1956 odc. 7 - serial
17:45 Janosik odc. 6 - serial
18:35 Białe-Czerwoni - historie niezwykle odc. 5 - reportaż
19:00 Sensacje XX wieku odc. 4
19:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
20:30 Dotknięcie anioła - dokumentalny
21:40 Sława i chwala odc. 3 - serial
22:50 Kabaret śmierci - dokument fabularyzowany
00:40 Brzezina - dramat

TRAM

08:00 Informacje dnia Wiadomości
08:15 Polski punkt widzenia - publicystyczny
08:40 Słowo życia - rozważanie Ewangelii dnia
08:45 Każdy małuch to potrafi - dla dzieci
09:00 Kalejdoskop młodych
09:20 Express studencki Magazyn
09:25 Sanktuaria polskie Cykl - reportaży
09:45 Święty na każdy dzień
09:50 Opowieść wiecznie żywa - serial
10:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
11:00 Świat na wyciągnięcie ręki odc. 50 - serial
11:20 Kartka z kalendarza - muzyczny
11:25 Myśląc ojczyzna - felieton
11:40 Prosto o gospodarce
12:00 Regina Coeli
12:03 Informacje dnia Wiadomości
12:20 Listy do Eleny - obyczajowy
14:05 Filmowe życiorysy Cykl - reportaży
14:45 Światła nadziei - dokumentalny
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia Wiadomości
16:10 Na zdrowie - poradnikowy
16:30 Drabina Jakubowa odc. 4 - serial
17:00 Po stronie prawdy - reportaż
18:00 Regina Coeli
18:05 Informacje dnia Wiadomości
18:15 Rozmowy niedokończone - publicystyczny
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Przypadki Mobilków - serial
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia Wiadomości
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc ojczyzna - felieton
21:00 Apel Jasnogórski z kaplicy Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze
21:20 Informacje dnia Wiadomości
21:40 Polski punkt widzenia - publicystyczny

Dobrze zjeść

BITKI WIEPRZOWE W SOSIE WŁASNYM

Składniki:

**800 g mięsa wieprzowego
z szynki
z cebule
olej do smażenia
przyprawy: ziele angielskie,
liść laurowy, sól, pieprz,
papryka
1,5 l bulionu warzywnego
40 g mąki pszennej**

Sposób wykonania:

Mięso oczyścić, podzielić na kotlety i lekko rozbić, następnie każdy plaster oprószyć mąką. W garnku rozgrześć niewielką ilość oleju, dodaj pokrojoną w kostkę cebulę, a następnie mięso i smaż po kilka minut z każdej strony. Po przesmażeniu zalej gorącym bulionem, dodaj liść laurowy, ziele angielskie, sól, pieprz i odrobinę papryki. Na wolnym ogniu duś do miękkości (ok. 50-60 min.). Łyżkę mąki wymieszaj z niewielką ilością wody, zalej mięso i zagotuj.

Smacznego!

Dagmara Przybyłek

	6	7	5			8		
		9	8		3		5	
2	8		6	7		1		3
		4			5		1	8
7	3		4			2		
1		8		5	2		3	7
	9		1		7	5		
		2			6	9	4	

	9		5				3	
		6		2	7	5		
			8		3	1		
	8	2	3	6				5
	4	9		1		3	8	
6				8	5	2	1	
		8	4		9			
		7	6	3		4		
	1				8		5	

P O G O D A

CZW. 12.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	17	11	°C	
	opady:	2	1	mm	
	ciśnienie:	1001	1002	hPa	
	wiatr:	15	14	km/h	
PT. 13.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	21	9	°C	
	opady:	0,1	1	mm	
	ciśnienie:	1003	1009	hPa	
	wiatr:	14	17	km/h	
SB. 14.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	21	10	°C	
	opady:	2	4	mm	
	ciśnienie:	1011	1013	hPa	
	wiatr:	19	15	km/h	
ND. 15.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	20	9	°C	
	opady:	6	5	mm	
	ciśnienie:	1015	1014	hPa	
	wiatr:	13	16	km/h	
PN. 16.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	19	10	°C	
	opady:	5	4	mm	
	ciśnienie:	1014	1013	hPa	
	wiatr:	18	16	km/h	
WT. 17.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	19	10	°C	
	opady:	2	1	mm	
	ciśnienie:	1013	1015	hPa	
	wiatr:	15	21	km/h	
ŚR. 18.04.2018		DZIEŃ	NOC		
	temperatura:	14	7	°C	
	opady:	0,1	0	mm	
	ciśnienie:	1017	1018	hPa	
	wiatr:	25	26	km/h	

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Ozdoba u kobiety		Tytuł używany w Indiach		Miłośnik baletu	Narząd wzroku; Z tęczęwką		Popularna odmiana gołębia domowego		Hormon rdzenia nadnerczy
			14			3	Jednostka monetarna Gwinei		
					Margaryna do ciast				
					Miara płynów	5	20		18
Urok, czar, wdzięk		W rozmowie telefonicznej					Borowiec, l.a. 49		
						8	Kałamarnica		11
Ostra Papryka				2		Ogół duchowieństwa			
Spod ciemnej gwiazdy	15	Pierzyna, piernat				Rodzaj pieśni angielskiej			
		Czułno Indian							
			Śpiew niektórych ptaków	7			Skaleń, kwarc i łyszczyk	Huk, łoskot	19
Sok z pnia sandalinu		12			Autor rozpraw o tematyce etycznej	Smoleńska			
Wada obiektywu	Płynący lód		Alkohol metylowy						
			Polny kwiat						
Instrumet w kościele						Gra w karty; gra dwiema pełnymi taliami kart z dzokerami.			
	13	9		16			Kation lub anion		
Holenderski żaglowiec		6	10		Zbiórka datków na cele publiczne				4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Zalety medytacji

STYL ŻYCIA ▶ Joga i medytacja idą ze sobą w parze. Warto codziennie poświęcić trochę czasu, by zajrzeć do wewnątrz siebie

Medytację warto rozpocząć, choć proces jest długotrwały i efekty nie przychodzą od razu. W poprzednim odcinku tego cyklu nadmieniliśmy, że jest to jeden ze sposobów walki ze stresem. Jest wiele technik medytacyjnych, ale podstawy są zawsze takie same. Co ważne, nie potrzebujemy nauczyciela. Każdy zna swój umysł, a przecież to właśnie jego dotyczy ta praktyka.

Na początek zastanówmy się, co chcemy osiągnąć poprzez medytację. To bardzo ważne. Motywacja w każdym działaniu człowieka jest istotna. Może nas popchnąć do zmian nawyków, zachowań, wytyczenia nowych celów.

Zalety medytacji:

- zwiększa siłę woli – u osób medytujących uaktywniają się obszary w mózgu związane z większą tolerancją na ból. Siła woli znacznie wpływa na wszystkie nasze postanowienia życiowe;

- pomagają w radzeniu sobie z bólem psychicznym. Techniki obrazowania użyte w czasie medytacji uaktywniają tę część mózgu, która odpowiada za nasz nastrój;

- usprawnia proces pamięciowy i przyspiesza proces uczenia;

- zwiększa empatię, dzięki czemu łatwiej rozumiemy postępowanie innych ludzi;

- połączona z prawidłowym oddychaniem obniża ciśnienie krwi, tym samym poprawia się funkcjonowanie układu krążenia.

Właściwości medytacji, jako czynnika zapobiegającego wielu chorobom cywilizacyjnym, zostały

udowodnione naukowo. Najważniejsze, że pomagają nam na co dzień radzić sobie z napięciami.

Jest wiele technik medytacyjnych. Przybliżymy kilka z nich w kolejnym wydaniu. Należy wybrać tę, która najbardziej nam odpowiada.

Jak zacząć? Po pierwsze, określmy porę dnia, w której mamy czas dla siebie. Jedni preferują wczesne godziny ranne, inni popołudniowo-wieczorne. Pomieszczenie, w którym będziemy medytować powinno być wentylowane. Potrzebujemy 30 minut spokoju, bez ingerencji osób trzecich. Siadamy wygodnie na podłodze lub na krześle. Do siedzenia na podłodze dobrze jest zaopatrzyć się w poduszkę do medytacji. Ułatwi przyjęcie odpowiedniej pozycji. Najczęściej jest okrągła, wypełniona łuskami gryki, wykonana z bawełny. By wzmocnić redukcję stresu, można wybrać poduszkę wypełnioną w części lawendą. Najważniejsze, by w pozycji zachować prosty kręgosłup. Jest to związane z przepływem energii. Dozwolona jest również medytacja na leżąco, jeżeli inna pozycja nie jest możliwa.

Z powyższego opisu wynikać może, że medytacja to po prostu czynność siedzenia, wyobrażania sobie czegoś. Nic bardziej mylnego. To stan uważności, sprowadzenia siebie do „tu i teraz”. Dlaczego teraz staje się modna? Bo coraz bardziej jej potrzebujemy. Jesteśmy poddawani ogromnej ilości bodźców, a nasz umysł działa jak mała paleta – chętnie przechodzi od

jednej nowej rzeczy do drugiej. A przecież są sprawy, które wymagają skupienia, potrzebujemy samokontroli, panowania nad impulsami. Dobra wiadomość: mózg można wytrenować, tak jak mięśnie na siłowni. Ale medytacja powinna stać się częścią naszej codzienności.

Przechodzimy teraz do ćwiczeń. Będą to pozycje relaksacyjne, które poprzedzają medytację.

Pozycja 1: Nieboszczyk (Savasana)

W tej pozycji kładziemy się na plecach. Ręce układamy wzdłuż tułowia, lekko od siebie odsunięte. Zamykamy oczy, rozluźniamy twarz, głowę, „puszczamy” całe ciało. Powinno łagodnie opaść na podłogę. W tej pozycji trwamy około 15 minut. Staramy się nie zasnąć.

Pozycja ta wprowadza nas w stan głębokiej, fizycznej i emocjonalnej relaksacji. Wydaje się nam, że nasze ciało nie podlega siłom grawitacji.

Pozycja 2: Krokodyl (Makarasana)

Kładziemy się na brzuchu, nogi rozchylamy na zewnątrz na szerokość bioder. Dłonie zginaemy w łokciach i podkładamy pod brodę. W tej asanie pozostajemy tak długo, jak zechcemy. W trakcie tej pozycji zamykamy oczy i skupiamy się na odczuciach płynących z naszego ciała.

Pozycja ta relaksuje i odpręża nasze ciało, usuwa zmęczenie.

(Maw)

fot. archiwum
K. P. Sulikowscy

Savasana to ulubiony moment podczas sesji jogi – czas na głęboki odpoczynek

Krokodyl relaksuje i odpręża

Porady

Aromatyczne zioła w domu

Zdrowym dodatkiem do potraw, pozwalającym zmniejszyć ilość używanej soli, mogą być zioła wyhodowane przez nas w kuchni

Zioła używane do gotowania to przede wszystkim tymianek, majeranek, kolendra, bazylia, mięta, rozmaryn, oregano i szalwia. Możemy uprawiać je w ogrodzie, na balkonie lub nawet na parapecie, jeśli co najmniej 5 godzin dziennie padają na niego promienie słoneczne. Znawcy kuchni na pewno poczują różnicę między dodanymi do potrawy suszonymi a świeżymi ziołami. Także wartości odżywcze tych świeżych są dużo większe.

Doniczka to podstawa

Zioła wymagają minimalnej pielęgnacji. Zazwyczaj nie atakują ich choroby i szkodniki, a plon można zbierać przez całe lato. Rośliny te nie potrzebują dużych pojemników. Większość z nich – na przykład bazylia, koper, tymianek, szalwia, mięta czy rozmaryn – rośnie dobrze w doniczkach o średnicy 20 cm i głębokości 15-20 cm lub w standardowych skrzynkach balkonowych. Do uprawy ziół możemy używać doniczek ceramicznych, z tworzywa sztucznego, z drewna wyłożonych folią. Interesująco wyglądają zioła posadzone w starych dzbankach, kubkach i ustawione na parapecie. Na tarasie sprawdzą się skrzynki, małe beczutki, stara paleta. Ważne, by pojemniki miały otwór na odpływ nadmiaru wody. Na spodzie pojemnika warto ułożyć drenaż ze żwiru lub drobnych kamyczków. Ziemia powinna być żyzna, w sklepach ogrodniczych kupimy specjalną do ziół. Doniczkę lub pojemnik

wykładamy ziemią trochę poniżej brzegów, by podczas podlewania woda nie przelewała się. Przyda się też kora, ułożona jako wierzchnia warstwa w doniczkach, bo ograniczy odparowywanie wody.

Podlewanie i nawożenie

Zioła już posadzone, teraz czas na ich podlewanie i nawożenie. Podlewanie jest szczególnie ważne w początkowej fazie wzrostu. Strumień wody powinien być niewielki, żeby nie uszkodzić delikatnych pędów i liści. Rośliny się nawadniają, gdy ziemia lekko przeschnie, nie można jednak dopuścić do jej całkowitego wysuszenia. Brak wody osłabia rośliny. Zioła w pojemnikach na parapecie należy podlewać raz na dzień, te na balkonach czy tarasach w upalne i słoneczne dni nawadniamy dwa razy na dobę. Trzeba zachować umiar, bo nadmiar wilgoci w glebie jest szkodliwy – korzenie gniją i rośliny zamierają.

Zioła, szczególnie te pochodzące z terenów śródziemnomorskich, ubogich w składniki pokarmowe (tymianek, lawenda, rozmaryn), nie wymagają żadnego zasilania – przenawożone tracą aromat. Pozostałe warto nawozić specjalnymi środkami zakupionymi w sklepie ogrodniczym, stosując się do zasad podanych na opakowaniu.

Szczegółowe zasady uprawy poszczególnych ziół przedstawiamy w ramce.

(nał)

fot. Internet

JAK UPRAWIAĆ ZIOŁA?

Bazylia w doniczce nie jest szczególnie wymagająca. Jest jednak kilka zasad mówiących o tym, jak o nią dbać. Przede wszystkim kupując zioło powinniśmy zwrócić uwagę, by jego liście nie były czarne i zwiędłe. Jeśli kupimy świeżą bazylię, uda nam się ją przechowywać w domu nawet kilka tygodni. Pamiętajmy, że roślina ta nie lubi być mocno podlewana, lubi za to światło. Warto też zadbać o dobrą ziemię dla bazylii, pozbawioną pasożytów.

Mięta możemy wyhodować z sadzonek sezonowych, a także z nasion wysiewanych na początku wiosny. Możemy też kupić wyrosniętą miętę w doniczce i dbać, aby rosła w naszej kuchni do kilku tygodni. Niezależnie od tego, jaką drogę wybierzemy pamiętajmy, że mięta to roślina, która lubi zacienione miejsca. Jeśli wystawimy ją na mocno nasłoneczniony parapet, może ulec poparzeniu i powoli zamierać. Dodatkowo roślina wymaga regularnego podlewania, by podłoże było delikatnie wilgotne przez cały czas.

Rozmaryn potrzebuje odpowiedniego nasłonecznienia, dobrego drenażu oraz cyrkulacji powietrza. Co to oznacza? Trzymamy go w miejscu ciepłym. Roślina potrzebuje piaszczystej, przepuszczającej gleby i ok. 7 godzin nasłonecznienia dziennie. W takich warunkach rozmaryn można hodować przez cały rok.

Oregano lubi suche, nasłonecznione warunki, bez wiatru i ścisłu. Dlatego starajmy się szadzić je w odstępach ok. 10 cm od siebie lub innych roślin. Oregano powinniśmy podlewać regularnie, by ziemia była cały czas wilgotna. Jeśli hodujemy oregano w doniczce, ważne jest jego podcinanie co jakiś czas.

Tymianek sadzimy od kwietnia do maja. Preferuje ciepłe i słoneczne stanowisko. Pięknie rośnie w doniczce na parapecie. Nie lubi wilgoci, dlatego podlewamy go rzadziej niż inne zioła. Jeśli chcemy długo cieszyć się jego świeżością, warto nawozić glebę.

Kolendra ma kilka wymagań, które warto spełnić, aby rosła w doniczce przez cały rok. Należy zapewnić jej dobrze nasłonecznione miejsce oraz żyzną glebę. Sprzyja jej słońce i ciepło, dlatego warto trzymać ją na parapecie. Lubi też częste podlewanie. Liście zrywamy dopiero, kiedy roślina osiągnie wysokość 15 cm.

Szałwia to roślina światłolubna. Świetnie rośnie na parapecie czy balkonie. Lubi suchą glebę, więc nie wymaga częstego podlewania. Dobrze rozwija się w żyznej glebie z domieszką piasku. W chłodniejszych miesiącach należy zabrać ją z balkonu i kontynuować uprawę w domu, ponieważ nie jest mrozoodporna.

ZASTOSOWANIE ZIOŁ

Bazylia — idealnie pasuje do dań kuchni włoskiej, takich jak pizza, makarony czy sałatki z pomidorami i mozzarellą. Jest też dobrym dodatkiem do twarogu, gotowanych jajek czy omeletów. Dodaje aromatu zupom, daniom mięsnym, rybom, a także owocom morza.

Mięta — świetnie sprawdza się w letnich sałatkach z sosem jogurtowym, w koktajlach i lemoniadach, dodając im orzeźwiającego smaku. Stosuje się ją do dań z twarogiem, suszona wzbogaci smak pierogów z mięsem i sałatki owocowej.

Rozmaryn — jest pysznym uzupełnieniem dań rybnych, z drobiem, jagnięciną, wieprzowiną czy wołowiną. Idealnie smakuje w towarzystwie pomidorów, grzybów, jajek, sera czy szpinaku.

Oregano — stosowane jest do różnego rodzaju sosów, a także wszystkich gatunków mięsa. Jest świetnym dodatkiem do sałatek warzywnych i często spotkać można je w daniach kuchni włoskiej, takich jak pizza czy makarony.

Tymianek — ma szerokie zastosowanie m.in. w kuchni francuskiej czy kreolskiej. Jego delikatnie goździkowy posmak świetnie łączy się z jagnięciną, cielęciną, drobiem i rybami. Dodawany jest również do farszów i pasztetów. Często tymianek spotkać można w zupach i bulionach.

Kolendra — niezastąpiony dodatek do zup i gulaszu. Często jest składnikiem ciast, deserów i innych wypieków. Idealnie komponuje się z jagnięciną i mięsem kozim, a także szynką i wieprzowiną. Często występuje w daniach kuchni azjatyckiej.

Pietruszka — dodawana jest do gulaszu, wielu sosów czy past serowych. Smacznie komponuje się z ryżem, warzywami czy daniami rybnymi. Często dodawana do jajecznicy czy omeletów.

Szczypiorek — w kuchni europejskiej używany zazwyczaj do sałatek na zimno, gulaszów, a także wielu zup. Ponadto posypujemy nim jajecznice, twaróg, kanapki czy zapiekanki.

Koperek — idealnie komponuje się z jogurtem lub śmietaną, więc często stosowany jest do sosów i dressingów. Idealny dodatek do łososia, krewetek czy pstrąga.

Szałwia — polecana do tłustych dań mięsnych, takich jak gęś, wieprzowina czy kaczka. Pasuje także do kurczaka. Idealnie komponuje się z kremem z dyni. Smacznym dodatkiem do pierogów jest masło szałwiowe — listki smażymy na maśle klarowanym.

ZIOŁOWE PRZEPISY

Babka tymiankowa

- 3 jajka
- 20 dag cukru
- 180 ml oliwy z oliwek
- skórka z 1 cytryny
- skórka z 1 pomarańczy
- sok z połowy cytryny i połowy pomarańczy
- 2 łyżeczki posiekanych liści tymianku
- 140 g mąki
- 80 g mielonych migdałów
- szczypta sody oczyszczonej
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia

Żółtka zmiksować z cukrem. Gdy masa jajeczna będzie jasna, powoli dolewać oliwę, cały czas miksując. Dodać skórki z cytryny, pomarańczy oraz sok. Mąkę przesiać z sodą i proszkiem do pieczenia, wymieszać z mielonymi migdałami i tymiankiem. Składniki ciasta połączyć. Dodać pianę z ubitych białek i delikatnie wymieszać. Piec w keksówce ok. 45 minut (temp. 170 st.).

Herbatka rozmarynowa

- 2-3 gałązki rozmarynu
- woda
- plasterki cytryny
- ew. miód

Umyte zioło zalać wrzątkiem, zaparzać w czajniczku kilka minut. Podawać z cytryną, można ośłodzić miodem. Taki napój poprawia pracę przewodu pokarmowego, ale też działa relaksująco. Podobnie zaparzamy też świeżą miętę lub melisę.

Makaron z sosem kolendrowo-kokosowym

- makaron tagiatelle
- 1 łyżka masła
- 3 ząbki czosnku
- 6 gałązek kolendry
- szczypta pieprzu, sól
- puszka mleka kokosowego (400 ml)
- twardy ser typu parmezan

Na patelni rozgrzać masło i podsmażyć czosnek przeciśnięty przez praskę. Dodać mleko kokosowe i gotować tak długo, aż sos stanie się gęsty. Doprawić pieprzem, solą i dorzucić posiekaną kolendrę. Wymieszać z ugotowanym makaronem, posypać serem.

Schab z szałwią

- 0,5 kg schabu pokrojonego w paseczki
- 2 ząbki czosnku
- masło klarowane
- cebula
- 2 kwaśne jabłka
- 1 łyżka posiekanej szałwii
- 1 łyżka brązowego cukru
- śmietana
- pieprz, sól

Jabłka pokroić w plasterki i razem z cebulą podsmażyć na maśle. Dodać brązowy cukier i mieszać, aż się rozpuści. Mięso podsmażyć na drugiej patelni razem z czosnkiem, doprawić solą i pieprzem. Dodać jabłka z cebulą, szałwię, podlać śmietaną i chwilę dusić.

HOROSKOP

Koziorożec
(22.12-19.01)

Nie będziesz narzekał na brak energii. To dobry czas, by sporządzić listę spraw do załatwienia. Ze wszystkim w porę się uporasz. Zaproponujesz współpracownikom kilka świetnych rozwiązań i uda ci się przekonać ich do realizacji planów. Lepiej, żebyś czasami trzymał język za zębami, bo możesz kogoś urazić niezbyt trafnym żartem.

Wodnik
(20.01-18.02)

Podróże i miłe wydarzenia – to będzie teraz twój żywioł. Nie odrzucisz żadnego zaproszenia. Samotne Wodniki są otwarte na nowe znajomości i spotkają na swej drodze kogoś intrygującego. W sprawach rodzinnych wyjaśnisz pewną sprawę z przeszłości, która psuła niektóre relacje. Uważaj, by twoja ambicja, chęć zaimponowania, nie stała się źródłem problemów.

Ryby
(19.02-20.03)

Spokojny tydzień, obfitujący w radosne wydarzenia. Spodziewaj się samych dobrych wieści. Koniecznie skorzystaj z zaproszenia na wydarzenie organizowane przez kogoś z pracy. Spotkasz tam wiele ważnych osób, które mogą w przyszłości mieć wpływ na twoje życie zawodowe. Nie zaniedbuj relacji z najbliższą osobą, wybierzcie się gdzieś razem.

Baran
(21.03-20.04)

Dusisz się w swoim dotychczasowym towarzystwie i potrzebujesz odmiany. Nic prostszego, znajdź sobie nowe hobby, a poznasz innych ludzi. Nie rozpaczaj nad stratą znajomych, czasem rozstanie jest jedynym wyjściem, by ustrzec się eskalacji konfliktu. Bądź czujny, żebyś nie przegapił szansy na poprawę twojej sytuacji materialnej.

Byk
(21.04-21.05)

Będziesz w refleksyjnym nastroju. Postanowisz kolejny raz przemyśleć wydarzenia z przeszłości, przeprowadzisz analizę, co można było zrobić inaczej. Pamiętaj, że to strata czasu. Nie cofniesz zegara. To, na co masz wpływ, to twoja przyszłość. Kiepska pora na spotkania towarzyskie, potrzebujesz teraz samotności i spokoju. Bieżące sprawy odłóżysz na później.

Bliźnięta
(22.05-20.06)

Jesteś tak zapracowany, że nie masz czasu na kontakty z ukochaną osobą. Nie skupiaj się tylko na obowiązkach zawodowych, bo możesz ją stracić. Przemęczenie nie jest wytłumaczeniem unikania rozmów. Nie kłóć się o drobiazgi. Postaraj się być bardziej wyrozumiały i empatyczny. Ostrożnie w sprawach finansowych. Nie podejmuj żadnych decyzji bez oszacowania ryzyka.

Rak
(21.06-22.07)

Zakończy się trudna sprawa, która spędzała ci sen z powiek. Odetchniesz z ulgą. Uważnie przyjrzyj się osobom w twoim otoczeniu. Zobaczysz, kto rzeczywiście jest ci życzliwy, a kto tylko udaje. Będziesz rozczarowany, ale czasem porządku trzeba przeprowadzić. Przestań żyć przeszłością. Nieznane cię przeraża, choć nie powinienes mieć obaw. Wszystko się ułoży.

Lew
(23.07-22.08)

Masz teraz szansę na spotkanie miłości swojego życia. Nie zamykaj się więc w czterech ścianach domu, tylko wyjdź do ludzi, nie odrzucaj zaproszeń. Temperatura w stałych związkach wzrośnie, bliskość przyniesie wam radość. W sferze finansów zalecana ostrożność. Możesz paść ofiarą naciągacza lub wydać zdecydowanie więcej, niż planowałeś.

Panna
(23.08-22.09)

Zastanów się, jak lepiej rozplanować obowiązki zawodowe, by mieć więcej czasu dla siebie. Z pewnych spraw po prostu trzeba zrezygnować. Dostaniesz ciekawą propozycję, niewykluczone, że kusić cię będzie zmiana pracy. W miłości zaczniesz szukać nowych pokus.

Waga
(23.09-23.10)

Coś cię wstrzymywało, ale teraz bez przeszkód możesz ruszyć do przodu. Masz w sobie mnóstwo energii i chęci do działania. Nie podchodź jednak do wszystkiego tak ambitnie. Trzeba też umieć odpuszczać. Nie zajmuj się sprawami, na których się nie znasz, bo efekt będzie mizerny.

Skorpion
(24.10-21.11)

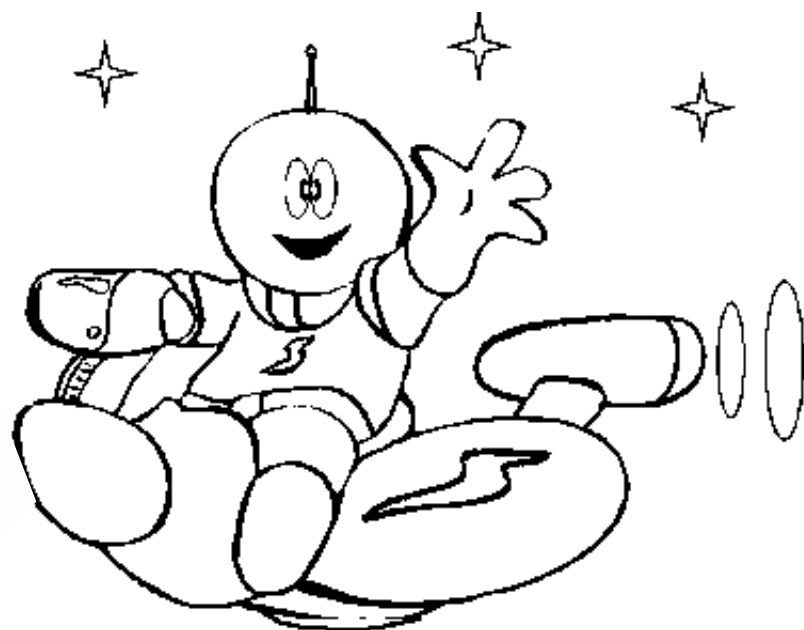
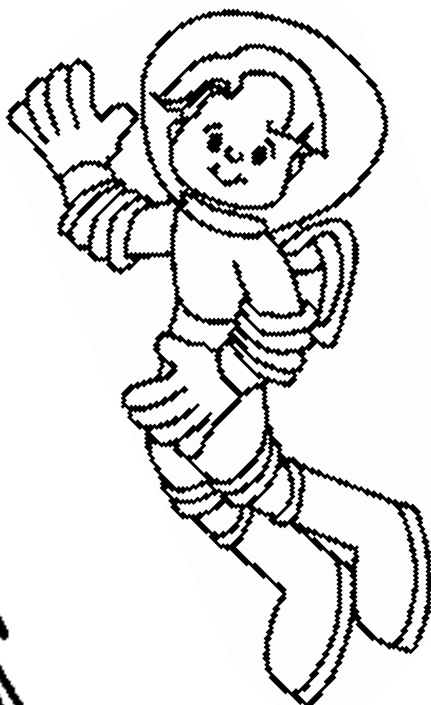
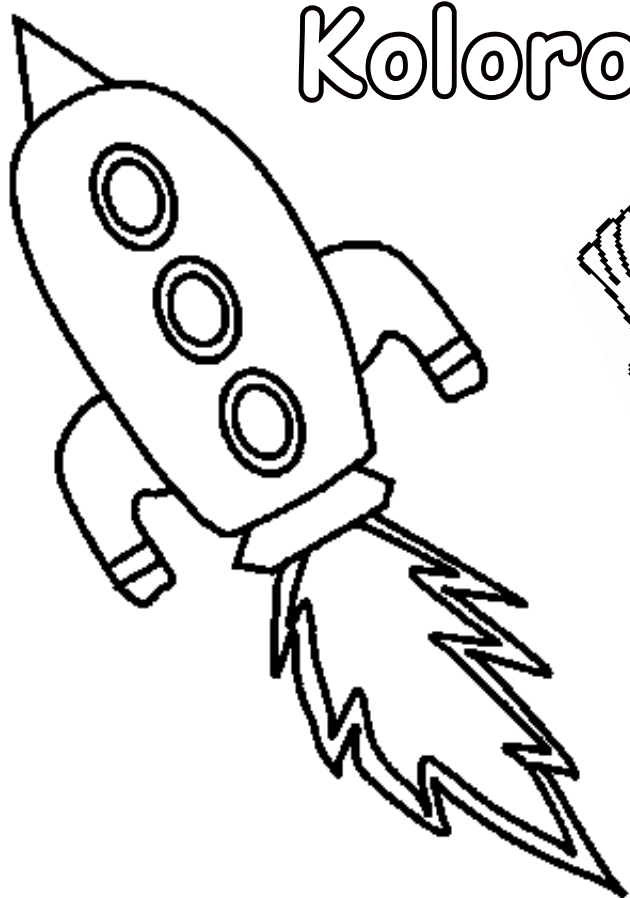
Czeka cię załatwianie spraw urzędowych. Wykaż się cierpliwością i logicznym myśleniem, a wszystko pójdzie po twojej myśli. W sferze zawodowej przełożeni docenią twój talent organizacyjny. Zyskasz uznanie, o ile będziesz działał zgodnie z regułami, a nie szedł na skróty.

Strzelec
(22.11-21.12)

Trudna rozmowa z rodziną. Mów śmiało, co leży ci na sercu. Niedopowiedzenia, skrywane żale prowadzą do konfliktów. Może poczujesz się urażony słowami bliskich, ale przemyśl sprawę i dojdiesz do wniosku, że mieli rację. Zaufaj swojej intuicji, będzie ci potrzebna.

Kolorowanki dla dzieci

Miasto z filmowym potencjałem

WĄBRZEŻNO ➤ Popkultura wielokrotnie udowodniała, że małe miasteczka są interesujące dla artystów. Także Wąbrzeźno zasługuje na miejsce w poważnej kinematografii. Dlaczego?

Warto przywołać nazwiska światowej sławy pisarza Stephena Kinga, czy twórców seriali takich jak „Twin Peaks”, „Stranger things”, czy „Riverdale”. Powieść Kinga „To” została wydana po raz pierwszy w 1986 roku i doczekała się ekranizacji rok temu. Pisarz przedstawił historię grupy przyjaciół mieszkających w miasteczku Derry, w którym młodszy brat jednego z głównych bohaterów ginie za sprawą nadprzyrodzonej siły przybierającej postać odrażającego klauna zamieszkującego miejskie kanały.

Również serial „Miasteczko Twin Peaks”, który już po pierwszych, wyemitowanych w telewizji w latach dziewięćdziesiątych, odcinkach zyskał miano „kultowego”, doczekał się kontynuacji rok temu. W tytułowej miejscowości twórcy serialu: David Lynch (wystawę jego rysunków i obrazów można było podziwiać od listopada 2017 r. do lutego bieżącego roku w Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu) oraz Mark Frost przedstawili pozornie sielskie i radosne miasteczko, zamieszkane przez sympatycznych ludzi, których specjalnością są placki z wiśniami, i których cieszy napływ turystów chcących podziwiać dwa bliźniacze, ośnieżone szczyty i piękny wodospad. Kiedy w Twin Peaks dochodzi do odnalezienia ciała martwej uczennicy, obnażane zostają mroczne sekrety ich mieszkańców.

W „Stranger Things” (to już, tak jak „Riverdale” serial współczesny) dochodzi do zaginięcia jednego z grupy przyjaciół za sprawą nielegalnych eksperymentów w starym laboratorium mieszczącym się na obrzeżach miasteczka w amerykańskim stanie Indiana. W tytułowym mieście Riverdale jego mieszkańcy muszą natomiast zmie-

rzyć się z tajemniczym mordercą grasującym po okolicy.

Oczywiście trudno przenieść mroczne, amerykańskie produkcje na wąbrzeski grunt. Niemniej jednak dobrze sprzedana okolica z wykreowaną ciekawą historią wiąże się w wielu przypadkach z powiększeniem budżetu miasta, chociażby za sprawą wzrostu turystyki. Stało się tak na przykład z rzeczywiście istniejącym miasteczkiem Forks w stanie Waszyngton, które posłużyło pisarce Stephanie Meyer za tło do wydarzeń rozgrywających się w serii jej powieści „Zmierzch”. Wystarczyło, że mieszkańcy Forks postavili kilka atrap nawiązujących do historii o wielkiej miłości przystojnego wampira Edwarda Cullena do zwykłej śmiertelniczki Belli Swan, a okolica do dziś nie może opędzić się od turystów zafascynowanych wampirzą sagą. Wąbrzeźnianie wielokrotnie prezentowali swój talent i kreatywność, postawienie więc kilku sklepików z gadżetami i atrap nawiązujących do popkulturowej produkcji nie sprawiłoby im większego problemu, zwłaszcza, że Wąbrzeźno do takiej produkcji jest po prostu stworzone.

Wąbrzeźno mogłoby stanowić tło ciekawych wydarzeń pod wieloma względami. Mamy sprawnie działającą administrację, urokliwe miejsca, inspirujące uliczki, mieszkańców cieszących się autorytetem, lokalnych działaczy, wreszcie – mamy wyjątkową przeszłość. W mieście rodzili się i pracowali badacze, literaturoznawcy, duchowni, olimpijczycy i artyści, ulicami Wąbrzeźna przechodziło chociażby wojsko generała Hallera. To, co istotne w popkulturowych produkcjach to znane i szanowane przez społeczność rody kultywujące tradycje przodków. W „Riverdale” rodziny Blossom

mów prywatnie nie da się lubić (zwłaszcza, że matka próbuje pozbyć się swojej nastoletniej córki Cheryl, a ojciec zabija własnego syna). O grzechach bohaterów wiemy jednak początkowo jedynie my – widzowie, mieszkańcy Riverdale natomiast darzą ród respektem, zwłaszcza, że państwo Blossom od pokoleń są największymi producentami syropu klonowego w okolicy.

Głównym obiektem, który staje się źródłem niefortunnych i tajemniczych zdarzeń jest jezioro. W „Riverdale” Cheryl wraz z bratem Jasonem płyną łódką po wodzie i pozorują utonięcie nastolatka, które kończy się tragicznie (wspomnianą już wyżej śmiercią bohatera z rąk ojca), a mieszkańcy Twin Peaks wyciągają z jeziora ciało młodej dziewczyny. Wszyscy wiemy, że Wąbrzeźno leży nie nad jednym wodnym obiektem, a aż nad trzema. Trzy jeziora to przecież więcej możliwości, zwłaszcza, że nasze miasto cieszy się naprawdę urokliwymi wodami. Wiosną wąbrzeskie rodziny i zakochane pary spacerują szlakiem wyznaczonym przez jeziora Frydek, Zamkowe i Sicieńskie i karmią łabędzie oraz dzikie kaczki, a latem dzieci kąpią się w wodzie i biegają radośnie po plaży. Wieczorami natomiast zdarza się, że nastolatki spotykają się na moście i częstują się mniej lub bardziej dozwolonymi przed ukończeniem osiemnastego roku życia napojami, a wszyscy wiemy – niegrzeczne zachowania stanowią cenną inspirację dla twórców seriali i powieści.

Jeśli już mowa o niegrzecznych zachowaniach, każdą amerykańską produkcję uatrakcyjnia motocyklowy gang, składający się z groźnie wyglądających mężczyzn i seksownych, wytatuowanych kobiet. W miasteczku Riverdale funkcjonują „Węże”, czyli motocykliści stanowiący margines lokalnej społeczności. Mieszkają oni w przyczepach, a ich problemy nikogo nie obchodzą, do czasu, kiedy mieszkańcy miasta dostrzegają w „Wężach” korzyści. Gang zawsze chętnie ochrania Riverdale, jeśli interesy miasta są zgodne z ich przekonaniami. W Wąbrzeźnie co prawda groźnego gangu nie mamy, mamy za to właścicieli groźnie wyglądających motocykli, którzy potrafią wspólnie działać i organizować imponujące zloty, a ich przejazdy przez miasto zawsze cieszą się zainteresowaniem.

W amerykańskich miasteczkach bohaterowie muszą cieszyć się własnym miejscem, które chętnie odwiedzają i obmyślają w nim plany ratujące mieszkańców okolicy. Chłopcy ze „Stranger Things” spotykają się w pokoju przyjaciela. Początkowo grają w nim w gry, lecz z czasem pokój staje się też kryjówką kilkunastoletniej Eleven przed niebezpiecznymi eksperymentami w laboratorium. Nastolatki z „Riverdale” spotykają się natomiast w pubie „Pop’s”, w którym chociażby główny bohater Archie Andrews zakochuje się w Veronice Lodge. Archie i jego przyjaciele czasem w „Pop’s” zamawiają pysznie wyglądające koktajle, a czasem unicestwiają seryjnego mordercę. Tak już po prostu mają. Choć Wąbrzeźno nie jest dużym miastem, cieszy się licznymi knajpkami i restauracjami, które powstają niekiedy tak szybko, jak upadają. Mamy jednak i takie smaczne obiekty, które cieszą się nieustającą liczbą gości w dni powszednie i święta. I, o ile statystyki nie kłamią, wąbrzeźnianie cenią sobie dobrą pizzę.

Najważniejszymi jednak elementami dobrej opowieści, która skradnie serca czytelnikom i kinomanom całego świata, są ciekawie wykreowani bohaterowie, którzy poprzez ta-

jemnicze okoliczności dorastają i kształtują swoje postawy. Wąbrzescy nastolatki wydają się być idealnym prototypem aktorskich ról – tworzą kółka teatralne, są członkami szkół tanecznych, zakładają rockowe, hip-hopowe oraz metalowe kapale, jeżdżą na deskorolkach. Uczęszczają do gimnazjum albo szkół ponadgimnazjalnych, które aż się proszą o odegranie ważnej roli w serialu, zwłaszcza, że w amerykańskie produkcje nie istnieją zarówno bez bohaterów zaangażowanych w szkolne sportowe potyczki, jak i bez cheerleaderek.

Wąbrzeźno to również przedwojenne kamienice, tłące się melancholijnie latarnie, ruiny zamku, przykościelne kolorowe cukiernie i kwaciarnie, sklep ze słodyczami na ulicy 1 maja, w którym miła pani sprzedaje od lat słodycze, których nie sposób już znaleźć w innych sklepach. To dwa duże kościoły i pomniki upamiętniające przeszłe wydarzenia. Wszystkie te elementy musimy jednak docenić najpierw my – osoby, które codziennie obok nich przechodzą, a może z czasem zainteresuje się nimi ktoś taki jak David Lynch.

Tekst i fot.
Aleksandra Góralska

Doktor uśmiech

POSTAĆ ▶ Każdy uśmiecha się w tym samym języku – mawiają Anglicy. To prawda, ale czasem trudno nam rozpoznać uśmiech prawdziwy od tego udawanego. Na ratunek w takich sytuacjach przychodzi nam teoria, którą w XIX wieku wynalazł francuski lekarz. Niestety, na jego twarzy nieczęsto gościł uśmiech, a życie było pasmem trosk

Zdaniem antropologów śmiech ma bardzo ciekawe i jednocześnie straszne początki. Początkowo nasi przodkowie, podobnie jak małpy, pokazywali zaciśnięte zęby drapieżnikom, by pokazać, że są bezbronni. W obrębie grupy przodków człowieka uśmiech był pierwotnie formą poddania się silniejszej jednostce.

Jako pierwszy teorią uśmiechu zajął się francuski neurolog Duchenne de Boulogne. Był synem skromnego francuskiego rybaka. Cała jego rodzina zajmowała się połowem ryb od po-

koleń i nikt nie marzył nawet o odbyciu studiów. Duchenne miał inne plany. Poszedł na studia medyczne. Pod okiem wybitnych chirurgów praktykował w Paryżu, a następnie wrócił do rodzinnego miasteczka, gdzie otworzył prywatny gabinet. Osobiście nie miał łatwego życia. Ożenił się z miejscową kobietą, która zmarła po narodzinach ich jedyne syna. Lekarz toczył przez wiele lat wojnę z rodziną żony o opiekę nad synem. Drugie małżeństwo było nieszczęśliwe.

Duchenne, jako lekarz, zainteresował się technikami nazy-

waną elektroakupunkturą. Polegała ona na umieszczaniu diod na ciele pacjenta. Kiedy przepływał przez nie prąd, wywoływało to skurcz mięśni. W relacjach z przełożonymi był ciężkim człowiekiem. Nie uznawał pracy w grupie i zwierzchności. Wolał pracować sam. W czasie swojej kariery wydał kilka książek medycznych. Najważniejsza z nich – „Fizjologia ruchów” przyniosła wielki postęp medycynie.

Celem Duchenne'a było zbadać, w jaki sposób układają się mięśnie na twarzy człowieka, by wyrazić emocje. Wierzył, że mechanizm sterujący tym procesem ma bezpośredni związek z duszą. Rezultaty swoich badań utrzymywał na własnoręcznie skonstruowanym aparacie. Ponieważ nie wiedział dokładnie jakich wartości prądu używać, ludzie na jego fotografiach mają często groteskowy wygląd. Ich twarze są powykrzywiane. Był jednym z pierwszych naukowców, którzy wzbogacali książki o fotografie. Wierzył, że nie da się przekazać wiedzy o mięśniach twarzy tylko przy pomocy rysunków. W czasach Duchenne'a fotografia dopiero raczkowała, a mimo to jego fotografie są bardzo wysokiej jakości.

Duchenne de Boulogne wie-

rzył, że twarz człowieka to mapa, na której można wyrysować emocje. Wiedział także, że człowiek może udawać emocje, ale da się takie nieszczere uśmiechy łatwo rozpoznać. W swojej książce pisał:

– Nasz stwórca w swojej mądrości sprawił, że pojedynczy mięsień lub ich grupa charakteryzują nasze emocje na twarzy. Bóg dał nam także zdolność do poruszania zawsze tą samą grupą mięśni, by wyrazić dane emocje. Ten język jest uniwersalny i nie do podrobienia.

Duchenne de Boulogne wyróżnił 13 emocji, które może pokazać człowiek przy pomocy mięśni twarzy. Francuskiemu lekarzowi zawdzięczamy m.in. teorię dotyczącą szczerości uśmiechu. Jak go rozpoznać? Aby powstał uśmiech muszą ze sobą współgrać dwie grupy mięśni. Mięśnie jarzmowe odpowiadają za ponoszenie kącików ust ku górze. Mięśnie okrężne oka powodują powstawanie niechcianych kurzych łapek wokoło oczu, gdy lekko je mrużymy. Tylko, gdy obie grupy mięśni ze sobą współgrają mamy do czynienia z prawdziwym uśmiechem. Jeśli więc chcemy sprawdzić, czy nasz rozmówca naprawdę żywi do nas sympatię patrzymy nie na

jego usta, ale na to, czy obok jego oczu powstają małe zmarszczki. Uśmiech tego typu nazywa się uśmiechem Duchenne'a.

Drugi typ uśmiechu to uśmiech nieszczery. Towarzyszy mu tylko praca mięśni jarzmowych oraz niewielki kontakt wzrokowy z rozmówcą. Najczęściej spotykany jest na fotografiach grupowych np. klasowych czy rodzinnych. Trzeci typ uśmiechu to uśmiech dyskomfortu. Towarzyszy nam on, by ukryć nasze prawdziwe uczucia. Aby go zaobserwować przeprowadzono nietypowy eksperyment. Zaproszono grupę pań na rozmowę o pracę, a podczas niej zadano jedno, bardzo nieprzyzwoite pytanie. Reakcja większości pań była dziwna – uśmiechały się w specyficzny sposób, był to właśnie uśmiech dyskomfortowy. Istnieją jeszcze uśmiechy kusicielskie i sarkastyczne.

Duchenne zmarł w 1875 roku w Paryżu. Jego syn, o którego toczył tak zacięte boje, również został lekarzem. Prace naukowca zostały wykorzystane m.in. przez Karola Darwina, który porównywał ludzkie emocje z tymi występującymi u zwierząt.

(pw)

fort. internet

Postać

Wojna w szpitalu

Kolejna wojenna historia opisuje postać niedoszłej nauczycielki, która w Wąbrzeźnie pracowała jako pielęgniarka.

Teresa Roskosz urodziła się w 1916 roku w wielkopolskiej wsi Bogusław. Jej ojciec był leśnikiem, natomiast matka pracowała w domu. Do 1939 roku nasza bohaterka uczyła się. Była uczennicą Państwowego Gimnazjum w Wąbrzeźnie. W 1937 roku zdała egzamin dojrzałości. Później uczęszczała do 2-letniego Państwowego Pedagogium w Toruniu. Była to szkoła przygotowująca do zawodu nauczyciela. W międzyczasie, podobnie jak reszta rówieśniczek, brała udział w szkoleniach przysposobienia wojskowego kobiet. Wyjeżdżała nawet na obozy szkoleniowe. Niestety, pomimo ukończenia szkoły pani Teresa nie mogła znaleźć pracy w zawodzie nauczycielki.

Przyjęto ją 1 sierpnia 1939 roku do pracy w Urzędzie Wojewódzkim w Toruniu. Pod koniec września straciła pracę, ponieważ urząd został ewakuowany jeszcze zanim rozpoczęła się wojna. Pozostała w Toruniu, ale już pod koniec września wraz z dwoma mężczyznami udała się do Wąbrzeźna. W tamtym czasie jej ojciec był już leśniczym w Dębowej Łące. Pani Teresa z Torunia do Wąbrzeźna udała się rowerem. Zaczęła pracę w gospodarstwie rodziców. W 1940 roku przyjęto ją do pracy w wąbrzeskim szpitalu w charakterze pomocy kuchennej, a następnie salowej. Nie знаła języka niemieckiego. Mieszkała u znanej mieszkanki Stanisławy Czarnoty-Bojarskiej. Panie wspólnie z niemieckim

proboszczem dogadały się, że ten będzie odwiedzał w każdy pierwszy piątek miesiąca chorych Polaków w szpitalu.

Pani Teresa podjęła się pomocy polskiemu oficerowi, który przebywał w obozach jenieckich. Wraz z koleżankami nadała im nazwę wojennych synów. Pomoc polegała na wysyłaniu co jakiś czas paczek żywnościowych. Zdobycie jedzenia nie było proste i wymagało sprytu i znajomości. Konieczne było odwiedzanie okolicznych gospodarzy. Oficerami, którymi opiekowała się p. Teresa byli podporucznicy: Zygmunt Filar i Zygmunt Krynicki. Pierwszy przebywał w obozie w Grossborn, a drugi w Woldenbergu.

W 1942 roku ze szpitala Teresa Gorzycka przeniesiona została do pracy w cukrowni Kuffel w Wąbrzeźnie. Była bufetową i kelnerką. Praca nie była łatwa. Trwała od rana do 23. Plusem było to, że pracodawca zapewniał wyżywienie. W 1944 roku zdarzyła się historia świadcząca o odwadze Teresy Gorzyckiej.

W Wąbrzeźnie aresztowano panią Iwanowską i jej znajomą. Córka Iwanowskiej imieniem Lidia była przyjaciółką Teresy Roskosz. Dzięki znajomościom z niemieckim policjantem udało się jej dostarczać obu skazanym kobietom paczki żywnościowe do więzienia. Po trzech tygodniach obie kobiety wywieziono do obozu w Potulicach.

Pani Teresa pomagała wielu Polakom, ale nie bała się także przyznać, że podpisała się na tzw. Volksliście. Otrzymała trzecią grupę. Przysługiwała ona osobom, które urodziły się jeszcze na terenie państwa niemieckiego. Tak było w przypadku naszej bohaterki. Niepodpisanie listy byłoby bardzo ryzykowne i wiązało z aresztowaniem lub ukrywaniem się. Z Armią Krajową Teresę Gorzycką skontaktowała jej była nauczycielka – Helga Reiske. Była to córka przedwojennego inspektora oświaty w Wąbrzeźnie oraz późniejszego burmistrza Golubia – Artura Reiske. Helga Reiske prosiła panią Teresę, by ta zdobywała dla niej

materiały opatrunkowe ze szpitala.

Po wkroczeniu Armii Czerwonej do Wąbrzeźna została aresztowana. Zaczęła pracę w szpitalu. Opiekowała się radzieckimi żołnierzami rannymi w czasie walk pod Grudziądem. To właśnie ta praca uratowała ją przed dalszymi konsekwencjami ze strony radzieckiej. Mniej szczęścia miała córka p. Bojarskiej Danuta, którą wywieziono do Charkowa. Pani Teresa przeżyła także chwile grozy, gdy do jej domu przybył pijany radziecki żołnierz. Przystawiał jej pistolet do serca. Z pomocą przyszli inni radzieccy żołnierze, którzy spali w tym samym budynku i zostali zbudzeni. Wyprowadzili pijanego kolegę i zabronili otwierać drzwi wejściowe.

Po wojnie nasza bohaterka ukończyła szkołę pielęgniarską. W zawodzie pracowała przez 31 lat, przez cały czas w Inowrocławiu. Wyszła za mąż za technika budowlanego Stanisława Gorzewskiego.

(pw)

Najważniejsza zmiana

ROCZNICE 14 kwietnia 966 roku, w Wielką Sobotę, prawdopodobnie na Ostrowie Tumskim w Poznaniu lub na Ostrowie Lednickim, Mieszko I przyjął chrzest w obrządku łacińskim. Od tego momentu rozpoczyna się chrześcijańska historia Polski

Obraz Jana Matejki z 1889 roku – „Zaprowadzenie chrześcijaństwa R.P.965”

W pracach większości historyków Mieszko miał zdecydować się na przyjęcie chrztu z rąk czeskich, aby zapobiec dalszej ekspansji niemieckiej. Też o tym zagrożeniu, jako przyczynie chrztu, zakwestionował już Władysław Abraham pod koniec XIX wieku. Najpełniejszą wizję okoliczności związanych z chrztem Polski przedstawili Henryk Łowmiański i Gerard Labuda, którzy poszli śladami Abrahama.

Sojusz z Czechami i Cesarstwem

Szczegółowa analiza źródeł doprowadziła Łowmiańskiego i Labudę do wniosku, że w latach 60. X wieku Mieszko nie walczył z Niemcami, ale z zamieszkującymi północne Połabie Wieleciami. Konflikt toczył się o Pomorze Zachodnie, a Wieleci zawarli przeciwko Polanom sojusz z Czechami.

Od połowy X wieku Wieleci

dokonywali łupieżczych najazdów na Saksonię. W wyprawach odwetowych dwukrotnie wziął osobiście udział Otton I. Wykorzystując tę sytuację Mieszko zaatakował Wielecików od wschodu. Jednak, gdy w roku 961 Otton wyruszył z większością wojsk na wyprawę do Italii po koronę cesarską, Wieleci skoncentrowali się na walce z Polanami i pozyskali sojusznika w Wichmanie – renegacie saskim, spokrewnionym z najbardziej wpływowymi rodami niemieckimi.

Wieleci, wsparci przez Wichmana i Czechów, dwukrotnie pokonali Mieszka – zabili mu brata i zdobyli ogromne łupy. Klęska Polan spowodowała, że Mieszko znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Rozpoczął więc rozmowy, których celem było osłabienie Wielecików poprzez zerwanie ich koalicji z Czechami.

Książę Polan uzyskał poparcie cesarza niemieckiego. Otton

I liczył na siłę wojskową Mieszka w walce z Wichmanem i Wieleciami oraz pacyfikację północno-wschodniej granicy Rzeszy. W tych okolicznościach, pod protektorem cesarza, doszło do zawarcia przymierza polańsko-czeskiego, którego elementem i gwarancją było małżeństwo Mieszka z córką Bolesława I Srogiego, Dobrawą.

Tym samym Mieszko, przyjmując chrzest, rozbił sojusz czesko-wielecki. 22 września 967 roku odniósł walne zwycięstwo nad Wolinianami, plemieniem wchodzącym w skład związku Wielecików. W bitwie, która prawdopodobnie rozegrała się na Pomorzu Zachodnim, dowodzeni przez Wichmana Wolinianie zostali całkowicie rozgromieni przez Polan wspieranych przez dwa hufce czeskie, liczące 300 jeźdźców, przysłane przez Bolesława Srogiego. W ten sposób Mieszko uchronił państwo Polan nie tylko od zagrożenia, które w każdej chwili mogło przerodzić się w katastrofę militarną i polityczną, ale wszedł w bliskie stosunki z cesarstwem. Stawiało to państwo Polan w zupełnie innej pozycji, niż podporządkowane cesarstwu Czechy, czy zwalczane przez Niemców Połabie. Nawet po śmierci Dobrawy, aż do połowy lat osiemdziesiątych X wieku, Mieszko opierał swoją politykę na sojuszu polsko-czeskim i przyjaźni z cesarstwem.

Chrzest

Nie jest jasne, czy warunkiem przymierza polańsko-czeskiego, potwierzonego mał-

żeństwem Mieszka z Dobrawą, był chrzest, czy też decyzja o chrzcie zapadła później, w wyniku bliskich związków politycznych, już podczas trwania sojuszu. Według wspomnianych historyków najważniejszą rolę w podjęciu decyzji o chrzcie odegrała Dobrawa. Sama zaś decyzja o przyjęciu chrześcijaństwa była osobistym wyborem Mieszka.

Nie jest znane miejsce chrztu Mieszka. W piętnastowiecznym „Roczniku Sędziwoja”, a w ślad za nim w niektórych innych przekazach późnośredniowiecznych, zanotowano, że akt ten dokonał się w Pradze. Większość badaczy odrzuca jednak wiarygodność tej informacji. Jerzy Dowiat dowodził, że była to Ratyźbona, ale teza ta nie przyjęła się, gdyż nie jest poparta żadnymi dowodami, a jedynie domniemaniami.

Jan Długosz wskazywał na Gniezno jako miejsce chrztu księcia, natomiast XIV-wieczna „Kronika polsko-śląska” w jednym z rękopisów odnotowała, że miejscem tym był Poznań. Badania archeologów sugerują, że miejscem chrztu Mieszka mogła być któraś z jego siedzib. Badania te ujawniły duże zespoły osadnicze i sakralne, pochodzące z X wieku – w Poznaniu, na Ostrowie Lednickim oraz w Gnieźnie. Na Ostrowie Lednickim odkryto hipotetyczne baseny chrzcielne w tamtejszej kaplicy pałacowej, natomiast w obrębie katedry poznańskiej domniemaną misę chrzcielną.

Odkrycie, rzekomych czy

rzeczywistych, chrzcielnic w X-wiecznych budowlach na terenie Wielkopolski, nie przesądza jeszcze, że właśnie w którejś z nich władca Polan przyjął sakrament chrztu. Brak wiarygodnych źródeł pisanych powoduje, że wszelkie twierdzenia dotyczące miejsca chrztu Polski są hipotezami, których w żaden sposób nie można uprawdopodobnić. Pytanie więc, kto i gdzie ochrzcił Mieszka, pozostaje bez wiążącej odpowiedzi.

Skutki

Chrzest Mieszka I zapoczątkował proces chrystianizacji, który w następnych latach czynił duże postępy i doprowadził do przyjęcia przez większość mieszkańców ziem polskich religii chrześcijańskiej w obrządku rzymskim. Sukces chrystianizacji okazał się trwały, a katolicyzm jako wyznanie większości Polaków przetrwał do współczesności.

Chrzest księcia nie był jedynie wydarzeniem religijnym, włączył bowiem rodzące się państwo polskie w krąg polityczno-kulturowy Europy łacińskiej. Wraz z przybyciem pierwszych misjonarzy rozpoczął się proces przejmowania zachodnich wzorców politycznych i kulturowych – struktury politycznej i administracyjnej państwa, systemu prawnego, obyczajów, pisma, łaciny jako języka urzędowego itp. Proces ten trwał wiele lat, a w konsekwencji doprowadził do przystosowania Polski do modeli i wzorców zachodnich.

oprac. (szyw)

Było i jest

Park przy pałacu

Tym razem w ramach cyklu „Było i jest” przedstawiamy zdjęcie parku przy pałacu w Niedźwiedziu. Fotografia została wykonana w 1937 roku. Należy do kolekcji pani Doroty Rzeczewskiej.

Inicjatorem budowy obecnego dworu był Jan Kucharski, dziedzic Niedźwiedzia. Od 1882 obiekt

był w rękach Zofii Mieczkowskiej z domu Kucharskiej herbu Prawdzic i jej męża Józefa Mieczkow-

skiego herbu Zagłoba. Rodzina mieszkła we dworze do 1939. Po II wojnie światowej majątek został upaństwowiony i działało tu Państwowe Gospodarstwo Rolne.

Jan Kucharski oraz Józef i Wacław Mieczkowscy byli miłośnikami archeologii i mecenasami sztuki, tworząc w dworze jedno z bogatszych muzeów artystycznych na ziemi chełmińskiej.

Zachęcamy czytelników do publikacji na łamach CWA starych zdjęć lub pocztówek przedstawiających miejscowości powiatu wąbrzeskiego. Prosimy o kontakt z redakcją w Golubiu-Dobrzyniu lub drogą telefoniczną pod numerem 608154720 lub elektroniczną – s.wisniewski@wpr.info.pl. Dziękujemy pani Dorocie Rzeczewskiej za udostępnienie zdjęć.

(szyw)

fot. D. Rzeczevska

XX wiek

Kula za dzierżawę

Spory majątkowe bardzo często dzielą rodziny. W czasach, kiedy dostęp do broni palnej był ułatwiony, spory czasami przekształcały się w morderstwa. Do takiego wydarzenia doszło w 1936 roku, w Łopatkach.

Przedmiotem sporu w Łopatkach była dzierżawa pól przez Zygmunta Lisickiego. Właścicielem gruntów był inny rolnik Jan Gajewski. Obaj mężczyźni prowadzili sądowy spór o dzierżawę. Lisicki był młodym człowiekiem liczącym 27 lat. Gajewski był starszy i znany z porywczego charakteru.

Feralnego dnia Gajewski przyszedł pod dom swojego

dzierżawcy i oddał do niego strzał z odległości kilku metrów. Trzeba przyznać, że strzał był celny, ponieważ trafił w samo serce. Gajewski miał zachować stoicki spokój i po morderstwie udać się do sąsiada – Szury i tam słuchać radia. Sprawca morderstwa został aresztowany przez komisarza Szymtkowskiego z Wąbrzeźna.

(pw)

Biblioteczna edukacja

WĄBRZEŹNO ▶ Na przełomie marca i kwietnia starsi i młodszy przedszkolacy uczestniczyli w zajęciach „Bibliotecznej Akademii Malucha”, organizowanych przez wąbrzeską księżnicę

Spotkania przedszkolaków w bibliotece odbywają się co miesiąc. Na ostatnim dzieci z „zerówek” poznały perypetie bohaterki książki Jana Grabowskiego „Czarna Owieczka”. Zwierzątko, które okazało się sierotą wzbudziło w dzieciach sympatię i współczucie.

Z zapałem wymyślały różne formy pomocy dla owieczki.

Cztero- i pięcioletki, podobnie jak ich starsi koledzy z zerówek, na ostatnim spotkaniu kontynuowali wątek o zwierzątkach domowych. Tym razem dowiedziały się, jak należy opiekować się chomikiem.

Pomogła im w tym lektura książki Mymi Doinet „Jesteś super chomiczku”.

Najmłodsze przedszkolaki na spotkaniu w ramach „Bibliotecznej Akademii Malucha” poznały baśń o Jasiu i Małgosi. Stała się ona pretekstem do rozmowy o tym jak

dziecko powinno się zachować, gdy ktoś obcy zaprasza je do domu lub proponuje przejażdżkę samochodem. Dzieci uczyły się grzecznie,

ale stanowczo odmawiać takim propozycjom.

(pg)

fot. nadesłane

REKLAMA

Starsi przedszkolacy poznali perypetię owieczki sieroty

Młodsze dzieci poznały baśń o Jasiu i Małgosi. Stała się ona pretekstem do ważnej rozmowy

OGŁOSZENIE

Wąbrzeźno, dnia 12.04.2018 r.

BURMISTRZ WĄBRZEŹNA
UL. WOLNOŚCI 18
87-200 WĄBRZEŹNO

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu:

projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wąbrzeźna dla obszaru położonego przy ul. Łabędziej.

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 ze zm.), art. 39 ust. 1 pkt 2 – 5 w związku z art. 54 ust. 2 z zastrzeżeniem art. 54 ust. 3 i art. 41 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 r. poz. 1405 ze zm.) oraz uchwały Rady Miasta Wąbrzeźno NR XXXI/188/17 z dnia 15 września 2017 r.,

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu:

- 1) projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wąbrzeźno dla obszaru położonego przy ul. Łabędziej;
- 2) prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany planu miejscowego;
- 3) niezbędnej dokumentacji ww. spraw;

w dniach **od 20 kwietnia 2018 r. do 22 maja 2018 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno, ul. Wolności 18, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 2, w godz. od 8⁰⁰ do 15⁰⁰.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się **w dniu 08 maja 2018 r.** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno, ul. Wolności 18, sala nr 19 o godz. 15⁰⁰. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projektach zmian planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Wąbrzeźna z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **06 czerwca 2018 r.** Jako wniesienie na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Wąbrzeźna.

Dane o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie publikowane są w publicznie dostępnym wykazie na stronie internetowej Urzędu Miasta Wąbrzeźno pod adresem: www.bip.wabrzezno.com

Burmistrz Wąbrzeźna
Leszek Kawski

OGŁOSZENIE

GB.6845.5.2018.J.G-K

OGŁASZAM

pierwszy nieograniczony przetarg ustny na dzierżawę pod drobne uprawy grunt komunalny o powierzchni 116 m² określony częścią działki ewidencyjnej nr 411/1 położony w obrębie 1 miasta Wąbrzeźna przy ulicy 1 Maja, zapisany w księdze wieczystej KW nr TO1W/00030744/8 i przeznaczony w planie zagospodarowania miasta pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną niskiej intensywności, usługi nieuciążliwe i drogę publiczną klasy drogi zbiorczej.

Cena wywoławcza rocznego czynszu dzierżawnego wynosi 11,60 zł (słownie: jedenaście 60/100 złotych) Wadium za nieruchomość ustalono na kwotę 1,00 zł (słownie: jeden złotych) Postąpienie za nieruchomość ustalono w kwocie nie niższej niż 1,00 zł (słownie: jeden złotych)

Przetarg odbędzie się **dnia 14 maja 2018 r o godz. - 10.00** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 – sala nr 19. Warunkiem przystąpienia do przetargu na dzierżawę nieruchomości jest **wpłacenie wadium na konto Gminy Miasto Wąbrzeźno – 47 2030 0045 1110 0000 0219 3690** lub w kasie Urzędu w terminie najpóźniej **do dnia 10 maja 2018 r. włącznie**. Szczegółowych informacji udzielają pracownicy Wydziału Geodezji, Budownictwa i Inwestycji Urzędu Miasta Wąbrzeźno, tel. 56 6884528 lub przez pocztę internetową e-mail: gg@wabrzezno.com Pełen tekst ogłoszenia został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta oraz znajduje się na stronie internetowej Miasta Wąbrzeźno pod adresem: www.bip.wabrzezno.com (w zakładce „Przetargi i zamówienia”).

Burmistrz Wąbrzeźna
mgr Leszek Kawski

Aktywne tygodnie w „trójce”

WĄBRZEŃNO ➤ Uczniowie ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie wzięli udział w konkursie czytelniczym, warsztatach krawieckich oraz ogólnopolskiej akcji „Marzycielska Poczta”

Uczestnicy konkursu czytelniczego

Z Anderseniem w świat wartości

Pod koniec marca w Szkole Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie odbył się szkolny konkurs czytelniczy dla uczniów klas trzecich. Uczestniczyło w nim szesnaścioro młodych miłośników literatury.

– Przygotowując i przeprowadzając ten konkurs chcieliśmy przybliżyć uczniom biografię i twórczość Hansa Christiana Andersena, sprawdzić znajomość wybranych baśni oraz pobudzić zainteresowania czytelnicze – wyjaśnia Magdalena Dąbrowska. – Ponadto zależało nam na zachęcaniu rodziców do wspólnego czytania z dziećmi i dzieciom, rozwijaniu umiejętności

odbioru dzieł literackich, kształtowaniu umiejętności przekazywania przez dzieci zapamiętanych wiadomości – wylicza organizatorka.

Uczestnicy konkursu musieli wykazać się znajomością kilku baśni Andersena w przekładzie Cecylii Niewiadomskiej: „Brzydkie kaczątko”, „Calineczka”, „Dziewczynka z zapałkami”, „Księżniczka na ziarnku grochu”, „Dzikie łabędzie” oraz „Królowa Śniegu”. Przygotowania wymagały od nich ponadto zapoznania się z biografią pisarza.

Uczestników konkursu w świat baśni wprowadziły dzieci z grupy przedszkolnej „Słoneczka”, prezentując fragment baśni „Calineczka”.

– Uczniowie sprawdzali swoją

wiedzę w kilku konkurencjach: test z pytaniami zamkniętymi, pytania otwarte, krzyżówka, historyjka obrazkowa i puzzle, fragmenty tekstu, rekwizyt – opisuje Magdalena Dąbrowska.

W przygotowaniu dzieci do udziału w konkursie aktywnie zaangażowały się wychowawczynie klas trzecich: Lucyna Gajowczyk-Saniewska, Halina Lipertowicz, Jolanta Rydlewska i Aleksandra Straszewicz.

Zmagania uczestników oceniało jury w składzie: Hanna Bokota (bibliotekarka szkolnej biblioteki), Anna Kolczyńska (nauczycielka języka polskiego w klasach IV-VII) oraz Judyta Latuszek (nauczycielka

języka angielskiego w klasach I-IV). Nagrody dla zwycięzców wręczała dyrektorka szkoły Małgorzata Tarczyńska.

Największą wiedzę wykazali się: I miejsce – Tymoteusz Isbrandt z kl. III d, II miejsce – Zuzanna Muszalska z kl. III a, III miejsce – Alicja Cieszyńska z kl. III b. Pozostali uczestnicy konkursu otrzymali wyróżnienia. Nagrody książkowe dla najlepszych uczestników konkursu ufundowała Rada Rodziców Szkoły Podstawowej nr 3. Organizatorzy zadbał także o słodki poczęstunek dla wszystkich.

Marzycielska Poczta

W ramach zajęć szkolnego koła języka angielskiego dla klas III-IV uczniowie uczestniczyli w ogólnopolskiej akcji pn. „Marzycielska Poczta”.

– Ideą tej akcji jest wysyłanie tradycyjnych listów, kartek i innych prac do ciężko chorych dzieci. Nasi uczniowie z zapałem przystąpili do działań, dzięki którym mogli pomóc rówieśnikom – wyjaśnia Judyta Latuszek. – Najpierw postanowiliśmy przesłać różne profile i znaleźć dziecko, które najpilniej potrzebuje wsparcia. Wybraliśmy Wiktoria, która czeka na przeszczep serca. W pracach dzieci znalazły się nie tylko życzenia zdrowia i szczęścia, ale także listy, kartki z życzeniami świątecznymi w języku polskim i angielskim oraz drobne upominki. Mamy nadzieję, że przygotowane przez nas prace wywołają uśmiech

na twarzy Wiktorii – podsumowuje nauczycielka.

Warsztaty krawieckie

Igła i nitka nie są straszne drugoklasistom. Okazuje się, iż dzieci potrafią nie tylko przyszyć guzik, ale nawet własnoręcznie uszyć poduszkę. Warsztaty krawieckie dla uczniów klasy II b przeprowadziła mama Filipa Leszka, a pomagała jej mama Miłocha Jurdziaka.

– Najpierw dzieci zrobiły rozgrzewkę rąk, a potem ćwiczyły nawleknięcie sznurowadła – wyjaśnia Teresa Szkołyk, wychowawczyni klasy. – Kiedy ich palce były gotowe do podjęcia wyzwania, musiały się zmierzyć z nawlekaniem nitki na igłę. Dzieci otrzymały przeszyty z dwóch stron prostokątny materiał, do którego przyszywały guziki – oczy. Następnie obszyły poduszkę ściąganiem płótek i wypchały ścinami jej wnętrze. Każda poduszka została ozdobiona dorysowanymi elementami. Dzieci wykazały się inwencją, zamieniając poduszki w kotki, pieski, buźki a nawet w wampiry. Każdy swojej podusi nadał imię i opowiadał o supermocy, którą posiada – opisuje nauczycielka.

Dla większości uczniów było to pierwsze spotkanie z atrybutami krawca. Mimo to poradziły sobie znakomicie i były dumne z efektów swojej pracy. W nagrodę otrzymały muffinki z kawałkami czekolady, przygotowane przez jedną z mam.

(krzan), fot. nadesłane

Marzycielska Poczta świetnie uczy empatii

Dzieci z grupy przedszkolnej „Słoneczka” zaprezentowały fragmenty „Calineczki”

Własnoręcznie uszyte poduszki to duża frajda

Kolejne sukcesy Przyjaznych Wód

PŁYWANIE ➤ Zawodnicy Miejskiego Uczniowskiego Klubu Pływackiego Przyjazne Wody z powodzeniem wystąpili na warszawskiej imprezie „Od młodzika do olimpijczyka”

Medale w stolicy wywalczyli: Oliwia Makowska (trzecia na 200 metrów zmiennym, dodatkowo piąta w stylu motylkowym) oraz Kajetan Dąbrowski (triumf na 50 metrów klasycznym, dziewiąta lokata na 50 metrów motylkiem).

Poza podium znaleźli się zaś: Julia Libuszewska (czwarta na 200 metrów zmiennym, dziewiąta w stylu klasycznym), Nadia Szymańska (20-ta na 100 metrów grzbietowym, 14-ta na „setkę” klasycznym), Wiktoria Jaworska

(ósma zmiennym, 27 w stylu dowolnym), Mateusz Rusinek (piąty zmiennym, 12-nasty klasycznym) i Mikołaj Fiałkowski (ósmo zmiennym, dziesiąty motylkowym).

(kl), fot.

FB MUKP Przyjazne Wody

Ekipa MUKP w pełnym składzie

Kajetan Dąbrowski okazał się najlepszy na 50 metrów stylem klasycznym

Piłka ręczna

Zagrają dalej

Piłkarki ręczne UKS-u Vambresii Worwo Wąbrzeźno wywalczyły awans do 1/8 Mistrzostw Polski Juniorek Młodszych.

Turniej 1/16 finału przeprowadzono od 6 do 8 kwietnia w Żaganiu. Wąbrzeźnianki rywalizowały z MKS-em MOS PR Gniezno, ChKS Łódź i UKS-em Czarni Żagań – gospodyniami imprezy. W decydującym, niedzielnym starciu ekipa Jaro-

sława Rutkowskiego wygrała z Łodzią 34:23 i zapewniła sobie promocję do 1/8 mistrzostw.

Ten etap ogólnokrajowych zmagani juniorek młodszych odbędzie się w Kwidzynie (21-23 kwietnia), a szczypiornistki z Wąbrzeźna ponownie zaliczane

będą do grona głównych faworytek. Warto dodać, że najlepszą bramkarką rywalizacji w Żaganiu uznano Laurę Serokę.

Drużyna UKS-u zagrała w składzie: Kinga Gołębiewska, Laura Seroka, Oliwia Armata, Paulina Rutkowska, Sandra Donarska, Oliwia Kolczyńska, Julia Szczepińska, Dominika Macikowska, Oliwia Ledwochowska, Nikola Marciniak, Roksana Bielńska, Oliwia Ozóg, Weronika Chorzepa, Oliwia Gołębiewska, Roksana Rybszleger.

(kl)

fot. archiwum

Piłka nożna

Gładka porażka z Gniewkowem

W 4. kolejce II Ligi KPZPN Juniorów Starszych gracze Unii Wąbrzeźno przegrali z Unią Gniewkowo 0:2.

Starcia z Gniewkowem Unicy nie zaliczą do udanych. O wyniku zadecydowały dwie czerwone kartki, którymi ukarano miejscowych. Osłabiony zespół po przerwie nie był w stanie skutecznie się bronić, pozwolił oponentom na dwie skuteczne akcje i ostatecznie przegrał 0:2.

Wynik na korzyść gości mógłby być wyższy, ale fantastyczne parady Filipa Bożykowskiego wielokrotnie powstrzymywały szarżę triumfatorów. W najbliższy weekend Unia wyjedzie do Sępólna Krajeńskiego i postara się „odbić” od dolnej części tabeli.

(kl)

fot. FB Unia Wąbrzeźno

UNIA WĄBRZEŹNO vs. UNIA GNIEWKOWO		
0	(0:0)	2
Skład		
Bożykowski – Lupertowicz, Potaczała, Kołodziejczak (czerwona kartka), Lewandowski, Marszałek (70' Krzemiński), Chojnacki O. (czerwona kartka), Kosiński, Sajda, Jabłoński (46' Piórkowski), Chojnacki F. (85' Drewnik)		

Brydż sportowy

Udany weekend brydżystów

Ostatnią sobotę i niedzielę wąbrzescy brydżyści mogli zaliczyć do bardzo udanych. Na zawodach w Bydgoszczy nasz zespół awansował do półfinału ligi okręgowej, zaś dzień później w Świeciu nad Wisłą, w memoriale Zdzisława Strzemkowskiego, Leszek Kawski zajął 4. miejsce.

– W sobotę 7 kwietnia w Bydgoszczy odbyła się kolejna runda play-off ligi okręgowej. Tym razem nasz zespół wystąpił przeciwko najlepszej drużynie grupy bydgoskiej Pogoni Mogilno – re-lacjonuje Marek Niemir. – Już na starcie mieliśmy o 4,8 IMP straty, bowiem tyle wynosiło c-over. Nasz zespół mocno zmobilizował się na to spotkanie. Po rozegraniu, w ciągu blisko 8 godzin, 48 rozdań wygraliśmy mecz 110:85,8 i awansowaliśmy do półfinału ligi okręgowej – informuje.

Wąbrzeska drużyna wystąpiła w składzie: Anna Borowska, Gaja Osińska, Jerzy Utnicki, Aleksander Czarnecki oraz kapitan zespołu Marek Niemir. Mecze półfinałowe zostaną rozegrane 12 maja, zaś finał oraz finał pocie-

szenia 13 maja. Wygrana w półfinale gwarantuje udział drużyny w III lidze.

Z kolei w niedzielę 8 kwietnia w Świeciu nad Wisłą rozegrane zostały dwa turnieje, zaliczane do Grand Prix KPZBS.

– Z wąbrzeskich graczy wystąpił jedynie Leszek Kawski, ale za to godnie reprezentował nasze środowisko – mówi Niemir. – W pierwszym turnieju, memoriale Grzegorza Balcerowicza, zajął 10. miejsce. Za to w drugim turnieju, memoriale Zdzisława Strzemkowskiego, miejsce czwarte – dodaje.

W obu turniejach Leszek Kawski grał w parze z Mariuszem Grabowskim z klubu BIN Aleksandrów Kujawski.

(krzan)

Nerwowo, ale zwycięsko

PIŁKA NOŻNA ▶ Unia Wąbrzeźno odniosła pierwsze wiosenne zwycięstwo. Piłkarze Roberta Kościelaka po zaciętym spotkaniu pokonali na własnym boisku trzecią w tabeli Unisławię Unisław 4:3

Unici w trakcie zimowych przygotowań zapewne nie myśleli, że ich powrót do wiosennych rozgrywek okaże się tak rozzaczarowujący. Remis i dwie porażki sprawiły, iż niebiesko-biali szybko stracili skrupulatnie budowaną jesienią przewagę i musieli oddać fotel lidera toruńskiej A-klasy rywalom z Cyklonu Kończewice. Drużyna nie prezentowała się dobrze, zwłaszcza w formacji defensywnej, która jeszcze kilkanaście tygodni temu stanowiła trudny do przebicia monolit.

W sobotnie popołudnie MKS, po raz pierwszy w tej rundzie, mógł zagrać przed własną publicznością. Miejscowi fani liczyli na to, że ich ulubieńcy pozostaną niepokonani na wąbrzeskim obiekcie i zanotują czternaste w sezonie zwycięstwo.

Mecz rozpoczął się od zdecydowanych ataków gospodarzy, którzy już w siódmej minucie wyszli na prowadzenie. Kapatną wymianą piłki popisał się duet Hancyk-Liszaj, a akcję sfinalizował ofensywny pomocnik Unii. Liszaj strzelił także gola na 2:0 – dośrodkowana przez niego z rzutu wolnego piłka przeleciała tuż nad głową aktywnego w polu karnym gości Radosława Drapiewskiego i zaskoczyła zdezorientowanego golkipera. Goście zdołali odpowiedzieć jeszcze przed przerwą. Tym razem rzut wolny wykonał gracz z Unisławia, futbolówka trafiła na piątym metr do jego dobrze ustawionego kolegi, a ten nie miał problemów z pokonaniem Patryka Andrzejewskiego.

Po zmianie stron jako

pierwsi skuteczną akcją popisali się piłkarze trzeciej ekipy w tabeli. W 62. minucie Andrzejewskiego do kapitulacji zmusił Berej i w Wąbrzeźnie znów zrobiło się nerwowo. Dobre nastroje w ekipie MKS-u 300 sekund później przywrócił efektownie grający Liszaj, który z pierwszej piłki wykończył podanie Pawła Mazurowskiego. Sześć minut przed końcowym gwizdkiem na listę strzelców wpisał się Radek Drapiewski, a dwubramkowa przewaga dawała gwarancję utrzymania zwycięstwa, nawet w przypadku ewentualnego błędu w obronie. Takowy przytrafił się w doliczonym czasie, kiedy to goście ponownie dobrze wykonali rzut wolny z 18. metra boiska, strzelając gola na 3:4. Wyrównanie nie było już na szczęście możliwe, bowiem sędzia Żeliszczak tuż po tym trafieniu gwizdnął po raz ostatni.

Unia zwyciężyła, ale jej gra nadal nie jest idealna. Ofensywny potencjał to jedno, martwi natomiast liczba traconych bramek. Wystarczy przytoczyć jedną statystykę – jesienią niebiesko-biali dali sobie wbić piłkę do własnej siatki zaledwie sześć razy. Wiosną drużyna Kościelaka straciła tych bramek już jedenaście, a za nią dopiero cztery punktowane pojedynki. Miejmy nadzieję, że MKS-owi uda się „uszczelnić” tę formację już w najbliższy weekend, kiedy to wicelider A-klasy zmierzy się na wyjeździe z trzecią ekipą od końca – Błękitnymi Podwiesk.

(kl)

fot. archiwum

Tomasz Liszaj okazał się bohaterem sobotniego starcia, trzykrotnie wpisując się na listę strzelców

Bartosz Literski jest filarem wąbrzeskiej defensywy

Unici czterokrotnie cieszyli się z gola, ale po raz kolejny zawiedli w defensywie

**UNIA WĄBRZEŹNO
VS.
UNISŁAWIA UNISŁAW**

4 (2:1) 3

Gole

Liszaj (3), Drapiewski

Unia:

P. Andrzejewski – D. Kalinowski, A. Domachowski, B. Literski, R. Drapiewski – D. Kalinowski (55' R. Wąs), K. Kamycki, J. Godlewski, D. Hancyk – P. Mazurowski (80' M. Marszałek), T. Liszaj (85' Leis)

Aktualna tabela A-klasy:

Lp.	Nazwa	Mecze	Punkty	Bramki
1.	Cyklon Kończewice	19	47	64-10
2.	Unia Wąbrzeźno	19	44	65-17
3.	Unisłavia Unisław	18	38	39-29
4.	Gwiazda Starogród	19	33	42-37
5.	Victoria Czernikowo	19	32	32-25
6.	Zamek Zamek Bierzgłowski	19	31	37-37
7.	Olimpia II Grudziądz	19	31	35-30
8.	LZS Świdziebna	19	27	41-25
9.	Pogrom Zbójno	19	25	51-32
10.	Stal Grudziądz	19	23	30-39
11.	LZS Bobrowo	18	23	26-37
12.	Pomowiec Kijewo Królewskie	19	21	35-48
13.	Węgrowianka Węgrowo	19	20	28-35
14.	Błękitni Podwiesk	19	15	31-62
15.	Piast Łasin	19	14	19-54
16.	Kasztelan Papowo Biskupie	19	7	7-65

REKLAMA

JOPA CLINIC

Toruń, ul. Lubicka 53

REJESTRACJA:

tel. 600 200 090

tel. 600 100 936

tel. 56 30 67 500

www.jopaclinic.pl

*LEKARZE specjaliści
REHABILITACJA*

ORTOPEDIA • CHIRURGIA • NEUROLOGIA • REUMATOLOGIA • NEUROCHIRURGIA
CHIRURGIA NACZYNIOWA • UROLOGIA • RADIOLOGIA USG • FIZYKOTERAPIA • REHABILITACJA